

Toelichtingen bij Ontwerp

Waterschapsverordening Rijnland

Toelichting op deel 1: Regels die met of zonder Omgevingswet in werking treden

Toelichting op hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

In dit hoofdstuk zijn alleen bepalingen opgenomen die gelden voor de hele verordening.

Toelichting op afdeling 1.1: Algemeen

Toelichting op artikel 1.1: Begripsomschrijvingen

Begrippen uit de Omgevingswet en de AMvB's

In de waterschapsverordening gebruiken we begrippen uit de Omgevingswet en de algemene maatregelen van bestuur (AMvB's).

- De begrippen uit de Omgevingswet gelden ook voor de waterschapsverordening. Herhaling in bijlage I is daarom niet nodig.
- De begrippen uit de AMvB gelden niet direct. Als we deze begrippen gebruiken, dan verwijzen we voor een uitleg naar de AMvB. Zo staat in de waterschapsverordening altijd de juiste uitleg van een begrip.

Landelijke afspraken over gebruik van begrippen

In de keur gaf Rijnland ook een begripsomschrijving. Andere waterschappen gebruiken in hun regels soms andere begrippen en definities. In de praktijk zorgt dit verschil (nog) niet voor problemen. Maar deze verschillen maken het wel moeilijker om regels onderling te vergelijken. Dit is vervelend voor externe raadplegers, bijvoorbeeld mensen die zich aan de regels moeten houden. Het is ook lastig voor de doorontwikkeling van de regels en voor de digitalisering voor het Digitaal Stelsel Omgevingswet.

Landelijk spraken de waterschappen daarom af om in de waterschapsverordening zo veel mogelijk dezelfde begrippen en definities te gebruiken. Hiervoor gebruiken we de aquo-standaard. In deze standaard staan de begrippen en definities. Het uitgangspunt is 'pas toe of leg uit'. Dit betekent dat de waterschappen in de waterschapsverordening zoveel mogelijk de begrippen en definities uit de aquo-standaard gebruiken. Dit is niet verplicht. Als een waterschap wil afwijken, kan dat met een motivatie.

Wanneer een begrip of definitie uit de aquo-standaard volgens een waterschap niet goed genoeg is, kan een waterschap een wijziging voorstellen bij het Informatiehuis Water. Dit doen we liever dan afwijken van de aquo-standaard. Het Informatiehuis Water is verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van de aquo-standaard. Meer informatie over de aquo-standaard staat in paragraaf 2.14 van de TROWA Handreiking Waterschapsverordening. Of: kijk in [de aquo-standaard](#) .

We schrijven in begrijpelijke taal

We willen de waterschapsverordening ook in duidelijke taal schrijven. Het liefst op taalniveau B1. Dat is Nederlands op een niveau dat de meeste mensen begrijpen. Ook voor mensen die geen (hoge) opleiding hebben gehad. Een tekst op B1-niveau bestaat uit makkelijke woorden en korte, actieve zinnen.

Heldere taal gebruiken we ook in de waterschapsverordening. De begrippen en definities in bijlage I van deze waterschapsverordening zijn daarom anders dan die uit de Keur Rijnland 2020.

Duidelijkere taal gebruiken was één van de aanbevelingen uit de evaluatie van de Keur Rijnland 2015: *“Probeer in de waterschapsverordening minder gebruik te maken van vakjargon en meer met plaatjes te werken. Zo is voor onze omgeving nog duidelijker binnen welke kaders initiatieven kunnen worden ontplooid.”*

Toelichting op artikel 1.2: Meet- en rekenbepalingen

In de meetbepalingen en rekenbepalingen staat hoe we meten en rekenen. Bij het toepassen van deze verordening is het soms nodig iets te meten of te berekenen. Het is belangrijk dat duidelijk is hoe we dat doen.

In bijlage II zijn de meetbepalingen en rekenbepalingen bij elkaar gezet. Daardoor zijn ze makkelijk terug te vinden. De centrale plek in hoofdstuk 1 zorgt ervoor dat deze bepalingen voor de hele verordening hetzelfde zijn. Zo voorkomen we verschillen en onduidelijkheden.

Toelichting op afdeling 1.2: Doelen

Toelichting op artikel 1.3: Doelen

Doelen van de keur en de Waterwet

In de Keur Rijnland 2020 stond geen artikel met het doel van de keur. Dat was niet nodig omdat de keur een uitwerking was van de Waterwet. Daarmee ook van het doel uit artikel 2.1, lid 1 van de Waterwet. Dat doel ging alleen over het waterdeel van de fysieke leefomgeving.

Doelen van de Omgevingswet

De doelen van de Omgevingswet staan in artikel 1.3. Deze doelen zijn veel uitgebreider dan die van de Waterwet. Ze gaan over de hele fysieke leefomgeving. Denk hierbij aan: bouwwerken, infrastructuur, watersystemen, water, bodem, lucht, landschappen, cultureel- en werelderfgoed. Dit staat in artikel 1.2, lid 2 van de Omgevingswet.

Doelen van deze waterschapsverordening

Rijnland heeft als waterschap alleen een directe taak en verantwoordelijkheid voor het waterdeel van de fysieke leefomgeving. De doelen uit artikel 2.1, lid 1 van de Waterwet komen terug in artikel 1.3 van deze waterschapsverordening.

Maatschappelijke functies van het watersysteem

Sloten, plassen, meren, waterkeringen en duinen zijn allemaal belangrijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en voor droge voeten. Maar ze hebben ook maatschappelijke functies. Bijvoorbeeld wonen, werken, natuurbeleving en vormen van recreatie zoals varen, kanoën en schaatsen.

Rijnland kijkt zoveel mogelijk naar het beleid en de regels van het Rijk, de provincies en de gemeenten om te bepalen of iets een maatschappelijke functie is. Deze overheden zijn als eerste verantwoordelijk voor het vaststellen van de maatschappelijke functies voor een gebied.

Toelichting op afdeling 1.3: Toepassingsgebied

Toelichting op artikel 1.4: Toepassingsgebied

Dit artikel geeft aan dat de waterschapsverordening geldt voor het hele gebied dat Rijnland beheert. In de keur stond geen artikel dat hier op lijkt. Dit is dus een nieuw artikel.

Toelichting op afdeling 1.4: Zorgplicht

Toelichting op artikel 1.5: Zorgplicht

Zorgplichtartikel speciaal voor waterschap

Rijnland gebruikt dit artikel als vervanging van de algemene zorgplicht uit de Omgevingswet. Het artikel sluit beter aan bij het doel van deze verordening. Het gaat namelijk over de nadelen voor het watersysteem en de stappen die iemand moet nemen als er nadelen kunnen ontstaan. In artikel 1.6 tot en met artikel 1.8 is dit verder uitgewerkt.

De zorgplicht geldt tijdens het uitvoeren van de activiteit en in de eindsituatie.

Zorgplicht bij algemene regel of vergunning

De zorgplicht is van toepassing naast een algemene regel of de voorwaarden uit een vergunning. Maar de zorgplicht geldt niet voor een activiteit waarvoor in de algemene regel of de vergunning concrete voorwaarden staan. De zorgplicht geldt dus niet voor een activiteit die:

- is geregeld in hoofdstuk 3 van deze waterschapsverordening;
- is geregeld in de voorschriften in een vergunning;
- op een tekening bij een vergunning staat.

Dit staat in artikel 1.8 van de Omgevingswet.

Toelichting op artikel 1.6: Nadelen voor het watersysteem

Dit artikel noemt de meest voorkomende nadelen voor het watersysteem waarbij de zorgplicht geldt. Dit artikel is een vangnetartikel. Dit betekent dat er meer nadelen voor het watersysteem zijn dan in dit artikel staan. Ook voor die niet genoemde nadelen geldt de zorgplicht.

Een waterkering wordt zwakker of raakt beschadigd

Rijnland bestaat voor een groot deel uit polders. Om de polders droog te houden, hebben we waterkeringen. Het is belangrijk dat de kwaliteit van deze waterkeringen goed blijft. Waterkeringen die zwakker worden of beschadigen, zorgen voor verhoogd risico voor dijkbreuk en extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan een waterkering zelfs doorbreken en dan stroomt de polder vol water. Het is dus belangrijk dat de waterkeringen hoog en breed genoeg zijn en dat ze beschermd worden tegen afbrokkelen (erosie), losslaan en wegspoelen (afkalven).

De zeewering wordt zwakker of raakt beschadigd

Rijnland ligt aan de Noordzee. Er bestaat een risico op een overstroming vanuit de zee. De zeewering beschermt ons tegen zo'n overstroming. De zeewering bestaat uit de duinen en de waterkeringen. Het is belangrijk dat deze duinen en waterkeringen sterk en stevig zijn en dat ook blijven. Als de zeewering zwakker wordt of beschadigd raakt, dan zorgt dat voor verhoogd risico op een overstroming en extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan de zeewering zelfs doorbreken en kan het achterliggende land overstromen.

De zeespiegel stijgt. Daarom is het belangrijk dat de duinen kunnen groeien door het natuurlijke proces van zandverstuiving.

Kans op wateroverlast wordt groter

Inwoners van Rijnland willen droge voeten houden. Om wateroverlast te voorkomen moet het watersysteem voldoen aan:

- voldoende ruimte om regenwater op te vangen (bergingscapaciteit);
- een goede stroomsnelheid om het water te kunnen verplaatsen (afvoercapaciteit).

Activiteiten kunnen zorgen voor een grotere kans op wateroverlast:

- We maken steeds meer harde oppervlakken van steen en glas. Hierdoor kan neerslag niet meer de bodem in en stroomt het sneller naar de sloot. Krijgt die sloot geen extra ruimte om dat regenwater op te slaan (waterberging), dan kan wateroverlast ontstaan.
- We bouwen steeds meer voorwerpen en bouwwerken in het oppervlaktewater. Hierdoor kan de doorstroming van een sloot minder worden. Wordt het water niet snel genoeg afgevoerd, dan kan wateroverlast ontstaan.

Wateroverlast zorgt voor overstroming en schade. Rijnland moet dan ingrijpen door bijvoorbeeld de afvoercapaciteit van gemalen of de bergingscapaciteit groter te maken. Dit is duur en ingrijpend.

Kans op waterschaarste wordt groter

Het is belangrijk dat we goed omgaan met het beschikbare zoetwater binnen Rijnland. In warme en droge periodes is er weinig zoetwater in het gebied. Rijnland probeert dan om meer zoetwater in het gebied te krijgen. Het kan gebeuren dat er onvoldoende zoetwater is om Rijnlands gebied in te laten.

In de droge periodes moeten we zuinig omgaan met het zoete water. Dan moeten we ook goed blijven nadenken over het wel of niet onttrekken van oppervlaktewater.

Kans op overlast door grondwater wordt groter

Het is belangrijk om goed naar de oorzaak van de overlast te kijken. Grondwater is namelijk niet altijd de oorzaak van de problemen.

- Door vochtoverlast in huis kunnen bewoners klachten aan hun luchtwegen krijgen. Een muffe lucht, vochtige plekken en schimmel betekent dat er vocht in huis is. Dat heeft gevolgen voor de volksgezondheid. Maar dat kan ook komen door te weinig ventilatie of lekke riolen of regenpijpen.
- Water in de kruipruimte of de kelder kan komen door grondwater. Andere redenen kunnen zijn: een te klein oppervlaktewatersysteem of rioleringssysteem, of problemen door de manier waarop een gebouw is gebouwd.
- Door lage grondwaterstanden kunnen houten funderingen gaan rotten. Zo ontstaat schade aan de fundering van een huis. In een landelijk gebied kan natschade ontstaan door een hoge grondwaterstand in het perceel. In landelijke gebieden kunnen grondwaterproblemen ook ontstaan door (ongewenste) peilstijgingen in oppervlaktewater of het onder water zetten van een gebied (inundatie).

Bij nadelen door grondwater heeft ook de gemeente een belangrijke taak. Rijnland beperkt zich tot de eigen verantwoordelijkheid.

Kans op schaarste van grondwater wordt groter

Te weinig grondwater kan een nadeel zijn. Het kan deze problemen geven:

- dalen van de bodem
- palen gaan rotten en veroorzaken funderingsproblemen
- droogteschade aan gewassen of de natuur.

Bij nadelen door grondwater heeft ook de gemeente een belangrijke taak. Rijnland beperkt zich tot de eigen verantwoordelijkheid.

De doorstroming in oppervlaktewater wordt kleiner

Het is belangrijk dat de doorstroming in het oppervlaktewater goed blijft. Dan houden we de kans op overstroming of waterschaarste klein. De doorstroming is ook belangrijk voor de chemische en ecologische waterkwaliteit. Een voorbeeld: In een doodlopende sloot kan het water zuurstofloos worden. Dan is in het water geen leven meer mogelijk en het water gaat stinken.

Controlewerkzaamheden of onderhoudswerkzaamheden aan het watersysteem worden moeilijker

Rijnland controleert en onderhoudt waterkeringen, duinen, sloten, plassen en meren. Een aantal vragen die we daarbij beantwoorden:

- Is de waterkering nog hoog genoeg?
- Is de waterkering nog goed beschermd tegen erosie?
- Zijn er tekenen dat de waterkering uitdroogt?
- Is de sloot dichtgegroeid met waterplanten?
- Is er te veel bagger opgehoopt?

Het is belangrijk dat Rijnland alle plekken goed kan bereiken. Maar ook dat het onderhoud op die plek mogelijk is en betaalbaar blijft. Onderhoud wordt lastiger en duurder als een locatie niet meer goed te bereiken is. Maar bijvoorbeeld ook als bagger en maaisel niet langer op de kant kan worden gezet.

De chemische kwaliteit van het oppervlaktewater wordt slechter

Rijnland streeft naar gezond water. Dat is water met een goede samenstelling en zonder verontreinigingen. Gezond water is belangrijk voor het leven in en rondom het water, maar ook voor de gezondheid van de mens. De chemische waterkwaliteit is op dit moment nog niet overal goed genoeg. Rijnland werkt hard om dat te verbeteren. Het is daarom belangrijk dat er geen activiteiten bijkomen die de waterkwaliteit slechter maken. Dit blijft ook gelden als de gewenste chemische waterkwaliteit is bereikt.

De ecologische kwaliteit van het oppervlaktewater wordt slechter

Rijnland streeft ernaar dat in het water genoeg planten en dieren kunnen leven en dat dit ook de goede soorten zijn. Het is voor die planten en dieren belangrijk dat sloten, plassen en meren goed zijn ingericht. Ze hebben namelijk een geschikte omgeving nodig om te kunnen groeien. Dieren moeten ook eten kunnen zoeken, zich kunnen verstoppen en voortplanten. Voor sommige diersoorten is het belangrijk dat ze zich steeds goed kunnen verplaatsen in het water binnen Rijnland, maar ook richting het open water van de Noordzee.

De waterbodempkwaliteit wordt slechter

Het is belangrijk dat de waterbodem een goede chemische kwaliteit, ecologische kwaliteit en fysische samenstelling heeft. Een goede waterbodem ondersteunt een gezond ecologisch watersysteem.

De kwaliteit van de waterbodem is ook belangrijk voor het beheer en het onderhoud van oppervlaktewater. Het baggeren wordt duurder en lastiger als de waterbodem verontreinigd is.

Meer kwel

Kwel is grondwater dat onder druk omhoog komt naar de oppervlakte. Dit is een natuurlijk proces. Activiteiten als graafwerkzaamheden kunnen zorgen dat er meer kwelwater omhoog komt. Dat kan negatieve gevolgen hebben:

- Het grondwater binnen Rijnland heeft op veel plaatsen een hoog zoutgehalte. Bij kwel kan de hoeveelheid zout in de bodem en in het water toenemen. Dit heet verzilting.
- Meer kwel zorgt voor extra water in de poldersloten. Dit water moet Rijnland uit de polder wegpompen en dat kost extra energie en geld.

Verzilting

Verzilting is het toenemen van de hoeveelheid zout in de bodem en in het water. Rijnland wil voldoende zoet water in haar gebied. Dit is vooral belangrijk voor de natuur en de agrarische sector. Sommige activiteiten zorgen voor meer zout in het water. Hierdoor ontstaat schade aan de natuur en het vermindert de opbrengst in de agrarische sector.

In een droge periode laat Rijnland zoetwater het gebied instromen. Dit kan niet onbeperkt, want in een lange periode van droogte is zoetwater schaars.

Verzakken van de bodem

Op veel plaatsen binnen Rijnland zakt de bodem. Dat dalen van de bodem wordt versneld door bijvoorbeeld:

- het onttrekken van grondwater
- het verlagen van het waterpeil in oppervlaktewater.

Hierdoor wordt de grondwaterstand lager en kan een veenbodem afbreken. Een dalende bodem maakt de kans op wateroverlast groter, omdat bij neerslag de sloten eerder overstromen.

Uitwisselen van grondwater tussen grondwaterlagen die niet met elkaar zijn verbonden

In de bodem zit grondwater. Dit is niet één grote hoeveelheid water, het zijn meerdere lagen grondwater die van elkaar gescheiden zijn door grondlagen die geen water doorlaten. De verschillende lagen grondwater hebben verschillende eigenschappen. Dat willen we graag zo houden. Daarom is het belangrijk dat deze lagen grondwater zo weinig mogelijk met elkaar in verbinding komen.

Verstoren van het proces in een afvalwaterzuivering en transportleidingen

Afvalwater van huishoudens en bedrijven pompt Rijnland door de riolering en transportleidingen naar de Rijnlandse afvalwaterzuiveringen. Daar reinigt Rijnland het afvalwater. Het schoon gemaakte afvalwater lozen we in het oppervlaktewater. Zo voorkomt Rijnland verontreiniging van het oppervlaktewater. Wordt het zuiveringsproces verstoord, dan wordt het afvalwater niet of minder goed schoon gemaakt en wordt het oppervlaktewater verontreinigd. Dit veroorzaakt stankoverlast, vissterfte en geeft problemen voor de gezondheid van zwemmers en vee wanneer die van dit water drinkt. Dit herstellen zorgt voor extra kosten.

Een polderscheiding of peilvakscheiding wordt zwakker of raakt beschadigd

Rond polders en peilvakken liggen kaden en dijken (peilscheidingen) die deze vakken van elkaar scheiden. Als deze peilscheiding beschadigd raakt, kan het water in het hoger gelegen peilvak naar het lager gelegen vak stromen. Dit kan zorgen voor wateroverlast.

Het uitvoeren van de maatschappelijke functies van het watersysteem is niet meer mogelijk.

Sloten, plassen, meren, waterkeringen en duinen zijn allemaal belangrijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en voor droge voeten. Maar ze hebben vaak ook maatschappelijke functies. Bijvoorbeeld natuurbeleving en vormen van recreatie zoals varen, kanoën en schaatsen. Ook bedrijven maken er gebruik van.

Als het uitvoeren van deze maatschappelijke functies niet meer mogelijk is, dan kan dit grote gevolgen hebben. Het gaat dan om gevolgen waar een aanzienlijk deel van de inwoners van Rijnland mee te maken krijgt. Het belang van één persoon is geen maatschappelijke functie. Ook voor het af en toe gebruik maken van de functie is geen maatschappelijke functie.

Rijnland kijkt zoveel mogelijk naar het beleid en de regels van het Rijk, de provincies en de gemeenten om te bepalen of iets een maatschappelijke functie is. Deze overheden zijn als eerste verantwoordelijk voor het vaststellen van de maatschappelijke functies voor een gebied.

Toelichting op artikel 1.7: Algemene maatregelen om te voldoen aan de zorgplicht

Dit artikel is nieuw en is toegevoegd om rechtszekerheid te geven. Het geldt ook naast de algemene voorwaarden of voorschriften uit de vergunningen.

Onderhoud van installaties en voorzieningen

Goed onderhoud van installaties en voorzieningen is belangrijk. Slecht onderhoud kan ervoor zorgen dat installaties en voorzieningen slechter gaan werken. Dat kan problemen geven. Bijvoorbeeld:

- een waterzuivering die niet goed wordt onderhouden, kan zorgen voor een lozing van meer verontreinigd afvalwater;
- een debietmeter die slecht is onderhouden of niet op tijd gekeurd, kan er voor zorgen dat de hoeveelheid water niet goed wordt gemeten;
- een voorziening voor de berging van hemelwater die slecht wordt onderhouden, kan minder hemelwater opvangen. Daardoor is er meer kans op wateroverlast.

Toegang tot plaats van de activiteit, installaties en voorzieningen

Het is voor Rijnland belangrijk om goede toegang te hebben tot de plaats van de activiteit, de installaties en de voorzieningen. Toegang is nodig voor controle en onderhoud van waterkeringen, duinen, sloten, plassen, meren en installaties. Toegang is ook nodig voor het toezicht op en de handhaving van de regels uit deze verordening.

Melden van nadelige gevolgen bij Rijnland

Soms ontstaan er toch nadelige gevolgen voor het watersysteem. Het is belangrijk om zelf direct actie te ondernemen. Houd de gevolgen zo klein mogelijk en probeer ze zoveel mogelijk terug te draaien. Dit staat al in [artikel 1.5](#). Het is belangrijk om deze nadelige gevolgen bij Rijnland te melden.

Verwijder tijdelijke aanpassingen

Tijdens de activiteiten zijn soms tijdelijke aanpassingen nodig. Het verwijderen van deze tijdelijke aanpassingen na het afronden van de werkzaamheden hoort bij de zorgplicht.

Representatieve metingen

Het is belangrijk dat metingen betrouwbaar zijn. Daarom moeten alle metingen representatief zijn. Dat betekent dat de metingen een goede weergave zijn van de werkelijkheid.

Meetresultaten registreren, verwerken en presenteren

Alle meetresultaten moeten beschikbaar zijn voor Rijnland. Registreer, verwerk en presenteer de meetresultaten daarom op een duidelijke manier.

Toelichting op afdeling 1.5: Algemene verplichtingen

Toelichting op artikel 1.9: Coupure

Het is belangrijk dat de eigenaar een coupure in de waterkering meteen sluit na het eerste bericht hierover. Zo zorgen we dat het gebied achter de waterkering niet overstroomt.

Toelichting op hoofdstuk 2: Werkingsgebieden

In artikel 1.4 staat dat de meeste regels uit deze verordening overal binnen het beheergebied van Rijnland gelden. Maar er zijn ook regels die alleen in delen van het beheergebied gelden. Deze regels hebben dan een bepaald werkingsgebied. In dit hoofdstuk noemen we al deze werkingsgebieden.

Toelichting op afdeling 2.1: Beheergebied Rijnland

Toelichting op artikel 2.1: Beheergebied van Rijnland

In bijlage III staat de kaart van het hele beheergebied van Rijnland. Aanpassing van deze kaart is alleen nodig als de

grenzen van Rijnland anders worden.

In de keur kwam deze kaart nog niet voor. Dus in de waterschapsverordening is deze kaart een nieuw onderdeel. De kaart is wel al gebruikt bij de digitale ontsluiting van de keur.

Toelichting op afdeling 2.2: Oppervlaktewater

Toelichting op artikel 2.2: Belangrijk oppervlaktewater

Belangrijk oppervlaktewater zijn de belangrijkste sloten, vaarten, plassen en meren binnen Rijnland. Ze hebben een belangrijke rol:

- bij de aan- en afvoer van water;
- bij waterberging;
- bij onderhouden van een waterkering;
- als leefgebied voor planten en dieren.

De totale lengte van belangrijk oppervlaktewater binnen Rijnland is ongeveer 2.300 kilometer.

Belangrijk oppervlaktewateren veranderen soms. Er komen bijvoorbeeld nieuwe bij, of bestaand oppervlaktewater wordt vergroot of verdwijnt. Daarom wordt deze kaart regelmatig vernieuwd.

Een kaart met belangrijk oppervlaktewater gebruikten we ook onder de keur. De kaart stond alleen niet in de keur zelf, maar in de Legger oppervlaktewateren. Met de komst van de Omgevingswet verplaatst de kaart naar de waterschapsverordening. Dit artikel en de kaarten in bijlage III zijn dus nieuw in deze verordening.

Het verplaatsen van de kaart van de Legger oppervlaktewateren naar deze verordening geeft geen inhoudelijke wijzigingen. De indeling in kernzone en beschermingszone en de plek van deze zones verandert niet. Om goed te kunnen digitaliseren, splitsten we de oude kaart in een kaart met alleen de kernzones en een tweede kaart met de kernzones en beschermingszones.

Toelichting op artikel 2.3: Overig oppervlaktewater

Overig oppervlaktewater zijn alle sloten, vaarten, plassen en meren die geen belangrijk oppervlaktewater zijn. Ze zijn vooral plaatselijk belangrijk voor het aanvoeren en afvoeren van water, de waterberging, als leefgebied voor planten en dieren en het onderhouden van waterkeringen. De totale lengte van de overig oppervlaktewater binnen Rijnland is ongeveer 10.800 kilometer.

De overig oppervlaktewater veranderen soms. Er komen bijvoorbeeld nieuwe bij, of bestaand oppervlaktewater wordt vergroot of verdwijnt. Daarom wordt de kaart regelmatig vernieuwd.

Een kaart met overig oppervlaktewater gebruikten we ook onder de keur. De kaart stond alleen niet in de keur zelf, maar in de Legger oppervlaktewateren. Met de komst van de Omgevingswet verplaatst de kaart naar de waterschapsverordening. Dit artikel en de kaarten in bijlage III zijn dus nieuw in deze verordening.

Het verplaatsen van de kaart van de Legger oppervlaktewateren naar deze verordening geeft geen inhoudelijke wijzigingen. De indeling in kernzone en beschermingszone en de plek van deze zones verandert niet. Om goed te kunnen digitaliseren splitsten we de oude kaart in een kaart met alleen de kernzones en een tweede kaart met de kernzones en beschermingszones.

Toelichting op artikel 2.4: Oppervlaktewater met een belangrijke doorstroming

Rijnland heeft een paar oppervlaktewateren die erg belangrijk zijn voor de aanvoer van water naar de boezemgemalen. Het is daarom heel belangrijk dat in dit oppervlaktewater niets de aanvoer in de weg zit. Anders kan op een andere plaats binnen Rijnland wateroverlast ontstaan.

De kaart met oppervlaktewater met een heel belangrijke doorstroming gebruikten we ook onder de keur. Het was kaart 9. De kaart is niet gewijzigd en zal in de toekomst ook weinig veranderen.

Toelichting op artikel 2.5: Waardevolle oever

Een waardevolle oever heeft een geleidelijke overgang van water naar land. Op de drassige bodem en in het ondiepe water groeien veel oeverplanten en onderwaterplanten. Voor vissen, vogels, salamanders, kikkers, padden, insecten en kleine zoogdieren is zo'n oever een belangrijke plek.

Binnen Rijnland zijn een aantal ecologisch waardevolle oevers aanwezig die op een natuurlijke manier zijn ontstaan. Rijnland wil graag meer waardevolle oevers in zijn gebied. Daarom heeft Rijnland een subsidieregeling voor de aanleg van natuurvriendelijke oevers. Meer informatie vindt u op onze [website](#).

Op deze kaart staan:

- de natuurvriendelijke oevers aangelegd met subsidie
- de waardevolle oevers die op een natuurlijke manier ontstonden.

De kaart met waardevolle oevers gebruikten we ook onder de keur. Er is wel een belangrijke verandering. De kaart uit de keur bestond uit lijnen. De lijnen zijn nu veranderd in vlakken. Zo kunnen we de kaart ook digitaal gebruiken.

Deze kaart zal regelmatig veranderen. Iedere nieuwe met subsidie aangelegde natuurvriendelijke oevers voegen we toe aan de kaart.

Toelichting op artikel 2.6: Vaarwegen

Binnen Rijnland wordt in veel oppervlaktewater gevaren met boten. Op de kaart met vaarwegen staan alleen oppervlaktewateren waar Rijnland het vaarwegbeheer heeft. Dit zijn een paar oppervlaktewateren in de provincie Zuid-Holland. Hier is geen beroepsvaart en ze zijn onderdeel van het bevaarbaar landelijk basistoervaartnet.

In de provinciale omgevingsverordening of het gemeentelijk omgevingsplan kan ander oppervlaktewater ook een vaarweg zijn. Maar voor die vaarwegen gelden de regels voor vaarwegbeheer uit deze waterschapsverordening niet.

De kaart met vaarwegen gebruikten we ook onder de keur. De kaart is niet gewijzigd en zal in de toekomst ook weinig veranderen.

Toelichting op afdeling 2.3: Kust

Toelichting op artikel 2.7: Zeewering

Rijnland grenst aan de Noordzee. Rijnland heeft als taak het achterland te beschermen tegen overstroming vanuit de Noordzee. Daarvoor hebben we tussen Velsen (kilometerpaal 56, 250) en Wassenaar (kilometerpaal 97, 400) de zeewering, die bestaat uit de duinen en de dijken.

De kaart met de zeewering gebruikten we ook onder de keur. De kaart stond alleen niet in de keur zelf, maar in de Legger primaire keringen. Met de komst van de Omgevingswet verplaatst de kaart naar de waterschapsverordening. Dit artikel en de kaart in bijlage III zijn dus nieuw in deze verordening.

Het verplaatsen van de kaart van de Legger primaire keringen naar deze verordening geeft geen inhoudelijke wijzigingen. De kaart is niet gewijzigd en zal in de toekomst ook weinig veranderen.

Toelichting op artikel 2.8: Dijk in duin

Toelichting op artikel 2.8, eerste lid

In Katwijk en Noordwijk zijn er dijken onder het duin en in het duin. Daar ligt onder een in verhouding dunne zandlaag

een dijk die voor de bescherming zorgt.

Toelichting op artikel 2.9: Niet dynamische kustgebieden

Rijnland wil de duinen op een natuurlijke manier laten groeien. Het is belangrijk om het zand dat in de duinen waait vast te houden. Dat kan door helmgras in de duinen te laten groeien.

Langs de Rijnlandse kust zijn ook een paar gebieden waar het niet zo belangrijk is om het zand op die plek vast te houden. Het zand mag hier wel verspreiden. Dit zijn de dynamische kustgebieden.

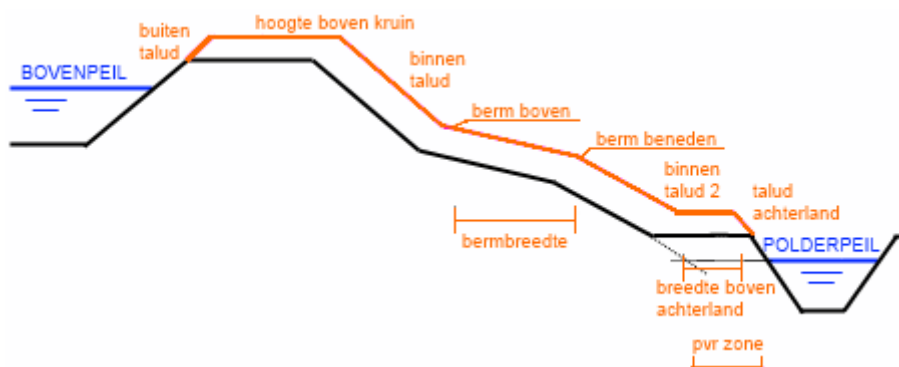
Toelichting op afdeling 2.4: Waterkeringen

Toelichting op artikel 2.10: Waterkeringen

Een van de taken van Rijnland is het gebied te beschermen tegen overstromingen. Daarvoor hebben we de waterkeringen. De waterkering zelf is de kernzone. Naast de kering is er een beschermingszone en een buitenbeschermingszone.

Toelichting op artikel 2.11: Profiel van vrije ruimte

Het profiel van vrije ruimte is een ruimte (lengte, breedte, hoogte) in de grondmassa aan beide kanten van een regionale waterkering. Het is een reservering voor toekomstige versterking of uitbreiding van de waterkering.

Op de kaart staat elk profiel van vrije ruimte als bovenaanzicht. Het profiel van vrije ruimte heeft ook een reservering in de hoogte. Deze doorsnede vindt u in de Legger Primaire waterkeringen en de Legger regionale waterkeringen.

Provinciale instructie

In artikel 7.4.4 van de Zuid-Hollandse Omgevingsverordening staat dat een waterschap de plek van het profiel van vrije ruimte en de grenzen van het profiel moet bepalen. Zodat de plek is gereserveerd voor een toekomstige versterking of uitbreiding van de waterkering. Met dit artikel voldoet Rijnland aan deze instructie.

Toelichting op afdeling 2.5: Overige gebieden

Toelichting op artikel 2.12: grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Rijnland ligt binnen de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland. Beide provincies hebben provinciale milieubeschermingsgebieden. Sommige regels uit deze waterschapsverordening zorgen voor de bescherming van deze gebieden. Het gaat om waterwingebieden en grondwaterbeschermingsgebieden.

- Een waterwingebied is een gebied dat wordt aangewezen door de provincie. In dit gebied wordt grondwater onttrokken voor drinkwater. Er gelden strenge regels om de kwaliteit van het grondwater te beschermen.
- Een grondwaterbeschermingsgebied. Er gelden extra regels om de kwaliteit van het grondwater te beschermen.

Voor goede digitale dienstverlening is het nodig dat Rijnland deze gebieden zelf als werkingsgebied omschrijft. Dan gebruiken we een eigen kaart en niet meer de kaarten van de provincie. Deze kaart is een kopie van de kaarten van de

provincies. Als een provinciale kaart wijzigt, dan moet de Rijnlandse kaart ook wijzigen. Het bestuur van Rijnland moet een besluit nemen om de eigen kaart te wijzigen.

Toelichting op artikel 2.13: Grondwateronttrekking

Toelichting op artikel 2.13, eerste lid

Een grondwateronttrekking of grondwaterinfiltratie geeft op sommige plaatsen meer risico's. Dat komt bijvoorbeeld door:

- kwetsbare oudere bebouwing;
- natuurgebieden;
- bodemopbouw.

Dat risico is bijvoorbeeld dat diep grondwater met veel zout naar het oppervlak kan gaan lekken of dat de oude bebouwing kan gaan verzakken.

Toelichting op artikel 2.14: Kwelgebied

Toelichting op artikel 2.14, eerste lid

Op deze kaart staan de gebieden met een vergroot risico op meer kwel of het lek raken van de waterdichte laag in de bodem (opbarsten).

Door kwel komt er meer grondwater uit de diepere waterlagen omhoog. Dit grondwater komt terecht in oppervlaktewater. Hierdoor moet Rijnland meer water afvoeren en de kwaliteit van het oppervlaktewater kan slechter worden.

Toelichting op artikel 2.15: Hoogwatervoorzieningen

Binnen Rijnland zijn percelen welke hoger liggen dan het naastgelegen gebied. Het gaat bijvoorbeeld om percelen langs een waterkering. Omdat deze gebieden hoog liggen is het peil in de watergangen laag ten opzichte van de perceelhoogte en is de grondwaterstand er laag. Gewassen kunnen dan minder goed groeien of bebouwing kan verzakken. Met een hoogwatervoorziening blijft het waterpeil hoog in het oppervlaktewater. En daardoor blijft de grondwaterstand in de percelen ook hoog.

De gebieden binnen Rijnland die hoog liggen staan op deze kaart.

Toelichting op artikel 2.16: Veengronden en kleigronden op veen

In een deel van Rijnland bestaat de bodem uit veengrond of kleigrond op veen. Deze zijn kwetsbaar voor bodemdaling. Op deze kaart staat waar deze gebieden liggen.

Toelichting op artikel 2.17: Zandgronden

Toelichting op artikel 2.17, eerste lid: Hoger gelegen zandgrond

In een deel van Rijnland bestaat de bodem uit zandgronden. Hier kan water goed infiltreren in de bodem. Op deze kaart staat waar deze hogere zandgronden liggen.

Toelichting op artikel 2.18: Manieren voor extra waterberging

Soms vindt Rijnland het goed dat water op een andere manier dan in open water wordt vastgehouden, of vertraagd wordt afgevoerd. Voorbeelden zijn wadi's, bassins, polderdaken en bergingskelders.

Op de kaart staan de gebieden waar Rijnland het goed vindt dat er een andere manier voor waterberging mogelijk is.

Toelichting op hoofdstuk 3: Activiteiten algemeen

In dit hoofdstuk staat informatie over het melden van activiteiten.

Toelichting op afdeling 3.2: Werkzaamheden melden

Toelichting op artikel 3.2: Tijdstip van melden

In elk hoofdstuk over een activiteit staat of een initiatiefnemer de activiteit moet melden. Wanneer is aangegeven dat dit moet, moet dit twee weken voor de start van de werkzaamheden zijn gedaan.

Toelichting op afdeling 3.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op paragraaf 3.3.1: Algemeen

Toelichting op artikel 3.5: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 3.5, eerste lid

Rijnlandse beoordelingsregels

Om een vergunningaanvraag te kunnen beoordelen zijn beoordelingsregels nodig. Rijnland heeft algemene beoordelingsregels en daarnaast nog extra regels voor allerlei activiteiten. In hoofdstuk 3 zijn regels opgenomen die voor alle activiteiten gelden. In de volgende hoofdstukken zijn regels opgenomen die alleen gelden voor een specifieke activiteit. De basis van de Rijnlandse beoordelingsregels is dat we alleen een vergunning verlenen als de activiteit geen negatieve gevolgen heeft voor onze doelen voor het waterbeheer.

verandering door Omgevingswet

Voor de komst van de Omgevingswet vormde de Waterwet de basis van de beoordeling van een vergunningaanvraag bij Rijnland. De Omgevingswet vervangt de Waterwet gedeeltelijk waarmee deze basis verdwijnt. Het is nu aan Rijnland om zelf het beoordelingskader in de waterschapsverordening op te nemen.

Zowel het Rijk als de provincies Noord-Holland en Zuid-Holland hebben aangegeven dat Rijnland bepaalde regels moet opnemen in het beoordelingskader.

Dit betekent dat in deze waterschapsverordening een aantal dingen samenkomen:

- de oude keur van Rijnland,
- de uitvoeringsregels die bij de keur horen,
- de instructies van het Rijk (opgenomen in het Besluit kwaliteit leefomgeving) en
- de instructies van de provincies (opgenomen in de omgevingsverordeningen).

Toelichting op artikel 3.5, tweede lid

In lid 2 is aangegeven wanneer dijkgraaf en hoogheemraden van de beoordelingsregels kunnen afwijken. Deze beoordelingsregels vormen het toetsingskader voor het beoordelen van vergunningaanvragen.

Om te kunnen afwijken moet sprake zijn van bijzondere omstandigheden. Door die bijzondere omstandigheden moeten de beoordelingsregels onevenredig zijn voor een of meer belanghebbenden in verhouding tot de met de beoordelingsregels te dienen doelen. Hiermee wordt aangesloten op artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht.

Op grond van het Delegatiebesluit zijn dijkgraaf en hoogheemraden ook bevoegd om deze beoordelingsregels aan te passen.

Onder de situatie met de keur en uitvoeringsregels bestond deze mogelijkheid ook. De beoordelingsregels voor vergunningaanvragen stonden toen in beleidsregels. Deze beleidsregels werden door dijkgraaf en hoogheemraden vastgesteld. Op grond van artikel 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht konden dijkgraaf en hoogheemraden daar onder omstandigheden van afwijken. Omdat het hier gaat om een verordening en niet om beleidsregels, kan niet langer gebruik worden gemaakt van 4:84 van de Algemene wet bestuursrecht.

Omdat het strikt naleven van de regels onder omstandigheden kan leiden tot een onrechtvaardige uitkomst, wordt deze situatie wel voortgezet. Op die manier wordt ongewenst en onvoorzien onrecht voorkomen.

Toelichting op artikel 3.6: Rekening houden met

In de instructieregel van artikel 6.2, lid 2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving staat dat Rijnland rekening moet houden met deze programma's en plannen.

Toelichting op artikel 3.7: Controle en onderhoud van een waterstaatswerk

Rijnland controleert en onderhoudt veel waterkeringen, duinen, sloten, plassen en meren. We onderzoeken dan:

- Is de waterkering nog hoog genoeg?
- Is de waterkering nog goed beschermd tegen erosie?
- Zijn er tekenen dat de waterkering uitdroogt?
- Is de sloot dichtgegroeid met waterplanten?
- Is er te veel bagger opgehoopt?

Het is belangrijk dat Rijnland alle plekken goed kan bereiken om de controles uit te voeren. Maar ook dat het onderhoud op die plek mogelijk is en betaalbaar blijft. Onderhoud wordt lastiger en duurder als een plek niet meer goed te bereiken is. Maar bijvoorbeeld ook als we bagger of maaisel niet langer op de kant kunnen zetten.

Toelichting op artikel 3.8: Verzakken van de bodem

Op veel plaatsen binnen Rijnland zakt de bodem. Dat dalen van de bodem wordt versneld door bijvoorbeeld:

- het onttrekken van grondwater
- het verlagen van het waterpeil in oppervlaktewater.

Hierdoor wordt de grondwaterstand lager en breekt een veenbodem sneller af. Een dalende bodem maakt de kans op wateroverlast groter, omdat bij neerslag het water eerder over het maaiveld kan stromen.

Toelichting op artikel 3.9: Maatschappelijke functies van het watersysteem

Sloten, plassen, meren, waterkeringen en duinen zijn allemaal belangrijk voor een gezonde, veilige leefomgeving en voor droge voeten. Maar ze hebben vaak ook maatschappelijke functies. Bijvoorbeeld natuurbeleving en vormen van recreatie zoals varen, kanoën, zwemmen en schaatsen. Ook bedrijven maken er gebruik van.

Als het uitvoeren van deze maatschappelijke functies niet meer mogelijk is, dan kan dit grote maatschappelijke gevolgen hebben. Het gaat dan om gevolgen waar een aanzienlijk deel van de inwoners van Rijnland mee te maken krijgt. Rijnland vindt dit geen maatschappelijke functie:

- Het belang van één persoon;
- Het af en toe gebruik maken van het watersysteem.

Rijnland kijkt zoveel mogelijk naar het beleid en de regels van het Rijk, de provincies en de gemeenten om te bepalen of iets een maatschappelijke functie is. Als het mogelijk is, dan kijken we ook hoe inwoners het watersysteem in het dagelijks leven gebruiken.

Toelichting op paragraaf 3.3.2: Zeewering

Toelichting op artikel 3.10: De zeewering

Rijnland ligt aan de Noordzee. Er bestaat een risico op een overstroming vanuit de zee. De zeewering beschermt ons tegen zo'n overstroming. De zeewering bestaat uit de duinen en de waterkeringen. Het is belangrijk dat deze duinen en waterkeringen sterk en stevig zijn en dat ook blijven. Deze eis geldt voor het moment waarop de activiteit wordt uitgevoerd maar ook voor de toekomst. Als de zeewering zwakker wordt of beschadigd raakt, dan zorgt dat voor extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan de zeewering zelfs doorbreken en kan het achterliggende land overstromen.

Ook de provincies willen dit zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben ze omgevingswaarden gemaakt. Hierin staat aan welke eisen een zeewering moet voldoen. Deze omgevingswaarden mogen niet worden overschreden door het uitvoeren van een activiteit.

De zeespiegel stijgt. Daarom is het belangrijk dat de duinen kunnen groeien door het natuurlijke proces van zandverstuiving.

Toelichting op paragraaf 3.3.3: Waterkering

Toelichting op artikel 3.11: De waterkering

Rijnland bestaat voor een groot deel uit polders. Om de polders droog te houden, hebben we waterkeringen. Het is belangrijk dat de kwaliteit van deze waterkeringen goed blijft. Waterkeringen die zwakker worden of beschadigen, zorgen voor verhoogd risico voor dijkbreuk en extra onderhoudskosten. In extreme situaties kan een waterkering zelfs doorbreken en dan stroomt de polder vol water. Het is dus belangrijk dat de waterkeringen hoog en breed genoeg zijn en dat ze beschermd worden tegen afbrokkelen (erosie), losslaan en wegspoelen (afkalven). Deze eis geldt voor het moment waarop de activiteit wordt uitgevoerd maar ook voor de toekomst.

Ook de provincies willen dit zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben ze omgevingswaarden gemaakt. Hierin staat aan welke eisen een waterkering moet voldoen. Deze omgevingswaarden mogen niet worden overschreden door het uitvoeren van een activiteit.

Toelichting op paragraaf 3.3.4: Oppervlaktewater

Toelichting op artikel 3.12: Wateroverlast

Inwoners van Rijnland willen droge voeten houden. Om wateroverlast te voorkomen moet het watersysteem voldoen aan:

- voldoende ruimte om regenwater op te vangen (bergingscapaciteit);
- een goede stroomsnelheid om het water te kunnen verplaatsen (afvoercapaciteit).

Sommige activiteiten kunnen zorgen voor een grotere kans op wateroverlast:

- We maken steeds meer harde oppervlakken van steen en glas. Hierdoor kan neerslag niet meer de bodem in en stroomt het sneller naar de sloot. Krijgt die sloot geen extra ruimte om dat regenwater op te slaan (waterberging), dan kan wateroverlast ontstaan.
- We bouwen steeds meer voorwerpen en bouwwerken in het oppervlaktewater. Hierdoor kan de doorstroming van een sloot minder worden. Wordt het water niet snel genoeg afgevoerd, dan kan wateroverlast ontstaan.

Wateroverlast zorgt voor overstroming en schade. Rijnland moet dan ingrijpen door bijvoorbeeld de afvoercapaciteit van gemalen of de bergingscapaciteit groter te maken. Dit is duur en ingrijpend.

Ook de provincies willen dit zoveel mogelijk voorkomen. Daarom hebben ze omgevingswaarden gemaakt. Hierin staat wanneer Rijnland moet ingrijpen om wateroverlast te voorkomen. Deze omgevingswaarden mogen niet worden overschreden door het uitvoeren van een activiteit.

Toelichting op artikel 3.13: Hoeveelheid zoet water

Het is belangrijk dat we goed omgaan met het beschikbare zoetwater binnen Rijnland. In warme en droge periodes is er weinig zoetwater in het gebied. Rijnland probeert dan om meer zoetwater in het gebied te krijgen. Het kan gebeuren dat het zoetwater niet snel genoeg ons gebied binnen komt, omdat voorwerpen en bouwwerken de doorstroming in de sloot beperken.

In de droge periodes moeten we zuinig omgaan met het zoete water. Dan moeten we ook goed blijven nadenken over het wel of niet onttrekken van oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 3.14: Aanvoer en afvoer van water

Het is belangrijk dat de doorstroming in het oppervlaktewater goed blijft. Dan houden we de kans op overstroming of waterschaarste klein. De doorstroming is ook belangrijk voor de chemische en ecologische waterkwaliteit. Een voorbeeld: In een doodlopende sloot kan het water zuurstofloos worden. Dan is in het water geen leven meer mogelijk en het water gaat stinken.

Toelichting op artikel 3.15: De chemische kwaliteit van het water

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Dit doen wij in dit artikel.

In dit artikel noemen wij omgevingswaarden. Die zijn terug te vinden in artikel 2.10 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Rijnland zorgt voor gezond water. Dat is water met een goede samenstelling en zonder verontreinigingen. Gezond water is belangrijk voor het leven in en rondom het water, maar ook voor de gezondheid van de mens. De chemische waterkwaliteit is op dit moment nog niet overal goed genoeg. Rijnland werkt hard om dat te verbeteren. Het is daarom belangrijk dat er geen activiteiten bijkomen die de waterkwaliteit slechter maken. Dit blijft ook gelden als de gewenste chemische waterkwaliteit is bereikt.

Toelichting op artikel 3.16: De ecologische kwaliteit van het water

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Dit doen wij in dit artikel.

In dit artikel noemen wij omgevingswaarden. Die zijn terug te vinden in artikel 2.11 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Rijnland zorgt ervoor dat in het water genoeg planten en dieren kunnen leven en dat dit ook de goede soorten zijn. Het is voor die planten en dieren belangrijk dat sloten, plassen en meren goed zijn ingericht. Ze hebben namelijk een geschikte omgeving nodig om te kunnen groeien. Dieren moeten ook eten kunnen zoeken, zich kunnen verstoppen en voortplanten. Voor sommige diersoorten is het belangrijk dat ze zich steeds goed kunnen verplaatsen in het water binnen Rijnland, maar ook richting het open water van de Noordzee.

Toelichting op artikel 3.17: De waterbodemkwaliteit

Als een waterbodem een goede kwaliteit heeft, dan helpt dat mee om het ecologische watersysteem gezond te houden. Daarom is het is belangrijk dat de waterbodem een goede chemische kwaliteit, ecologische kwaliteit en fysische samenstelling heeft.

De kwaliteit van de waterbodem is ook belangrijk voor het beheer en onderhoud van oppervlaktewater. Het baggeren wordt namelijk duurder en lastiger als de waterbodem verontreinigd is.

Toelichting op artikel 3.18: Verbinding tussen polders

Polders kunnen verschillende waterpeilen hebben. Daarom staan deze polders niet met elkaar in verbinding. Het is ook belangrijk dat deze polders niet met elkaar worden verbonden. Dat kan namelijk dat zorgen voor wateroverlast.

Toelichting op artikel 3.19: Verbinding tussen peilvakken

Peilvakken kunnen verschillende waterpeilen hebben. Daarom staan deze peilvakken niet met elkaar in verbinding. Het is ook belangrijk dat deze peilvakken niet met elkaar worden verbonden. Dat kan namelijk dat zorgen voor wateroverlast.

Toelichting op artikel 3.20: Waterwinlocatie

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Dit doen wij in dit artikel.

In dit artikel noemen wij omgevingswaarden. Die zijn terug te vinden in artikel 2.15 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Toelichting op paragraaf 3.3.5: In kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 3.21: Kwel

Kwel is grondwater dat onder druk omhoog komt naar de oppervlakte. Dit is een natuurlijk proces. Activiteiten als graafwerkzaamheden kunnen zorgen dat er meer kwelwater omhoog komt. Dat kan negatieve gevolgen hebben:

- Het grondwater binnen Rijnland heeft op veel plaatsen een hoog zoutgehalte. Bij kwel kan de hoeveelheid zout in de bodem en in het water toenemen. Dit heet verzilting.
- Meer kwel zorgt voor extra water in de poldersloten. Dit water moet Rijnland uit de polder wegpompen en dat kost extra energie en geld.

Toelichting op artikel 3.22: Verzilting

Verzilting is het toenemen van de hoeveelheid zout in de bodem en in het water. Rijnland wil voldoende zoet water in haar gebied. Dit is vooral belangrijk voor de natuur en de agrarische sector. Sommige activiteiten zorgen voor meer zout in het water. Hierdoor ontstaat schade aan de natuur en het vermindert de opbrengst in de agrarische sector.

In een droge periode laat Rijnland zoetwater het gebied instromen. Dit kan niet onbeperkt, want in een lange periode van droogte is zoetwater schaars.

Toelichting op artikel 3.23: Opbarsten van de bodem

Bij sommige activiteiten is er een risico dat de bodem of de waterbodem opbarst. Bijvoorbeeld bij graven in een kwetsbaar kwelgebied. Dat willen we voorkomen. Daarom moet de initiatiefnemer bepalen wat het risico is op opbarsten van de bodem. Dit moet gebeuren voor de start van een werk en volgens de NEN-6740.

Toelichting op paragraaf 3.3.6: Grondwater

Toelichting op artikel 3.24: Overlast door te veel grondwater

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Dit doen wij in dit artikel.

In dit artikel noemen wij omgevingswaarden. Die zijn terug te vinden in artikel 2.13 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Overlast door teveel grondwater kan voor veel problemen zorgen. Die problemen die kunnen ook een aantal andere oorzaken hebben. Het is daarom altijd goed om goed te kijken wat precies de oorzaak is van een problemen.

Bijvoorbeeld:

- Door vochtoverlast in huis kunnen bewoners klachten aan hun luchtwegen krijgen. Een muffe lucht, vochtige plekken en schimmel betekent dat er vocht in huis is. Dat heeft gevolgen voor de volksgezondheid. Maar dat kan ook komen door te weinig ventilatie of lekke riolen of regenpijpen.
- Water in de kruipruimte of de kelder kan komen door grondwater. Andere redenen kunnen zijn: een te klein oppervlaktewatersysteem of rioleringsstelsel, of problemen door de manier waarop een gebouw is gebouwd.
- Door rottende houten palen ontstaat schade aan de fundering van een huis. In een landelijk gebied kan natschade ontstaan door een hoge grondwaterstand in het maaiveld. In landelijke gebieden kunnen grondwaterproblemen ook ontstaan door (ongewenste) peilstijgingen in oppervlaktewater of het onder water zetten van een gebied (inundatie).

Bij overlast door grondwater heeft de gemeente ook een belangrijke taak. Rijnland houdt zich alleen bezig met grondwateroverlast door oorzaken waar wij verantwoordelijk voor zijn.

Toelichting op artikel 3.25: De kans op schaarste van grondwater

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Dit doen wij in dit artikel.

In dit artikel noemen wij omgevingswaarden. Die zijn terug te vinden in artikel 2.13 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Te weinig grondwater kan een nadeel zijn. Het kan deze problemen geven:

- dalen van de bodem
- palen gaan rotten en veroorzaken funderingsproblemen
- droogteschade aan gewassen of de natuur.

Bij schaarste van grondwater heeft de gemeente ook een belangrijke taak. Rijnland houdt zich alleen bezig met grondwaterschaarste door oorzaken waar wij verantwoordelijk voor zijn.

Toelichting op artikel 3.26: Uitwisseling van grondwater

In de bodem zit grondwater. Dit is niet één grote hoeveelheid water, het zijn meerdere lagen grondwater die niet met elkaar zijn verbonden. Er zitten namelijk grondlagen tussen die geen water doorlaten. De verschillende lagen grondwater hebben verschillende eigenschappen. Dat willen we graag zo houden. Daarom is het belangrijk dat deze lagen grondwater zo weinig mogelijk met elkaar in verbinding komen.

Toelichting op artikel 3.27: De grondwaterkwaliteit

Artikel 6.2 van het Besluit kwaliteit leefomgeving is een instructieregel van het Rijk. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Dit doen wij in lid 1, lid 2 en lid 3 van dit artikel.

In dit artikel noemen wij omgevingswaarden. Die zijn terug te vinden in artikel 2.14 van het Besluit kwaliteit leefomgeving.

Artikel 7.87 van de Zuid-Hollandse omgevingsverordening is een instructieregel van de provincie Zuid-Holland. Hierin staat dat Rijnland in de waterschapsverordening beoordelingsregels moet opnemen. Dit doen wij in lid 4 en lid 5 van dit artikel.

Toelichting op paragraaf 3.3.7: Afvalwaterzuivering of transportleiding

Toelichting op artikel 3.28: Goede werking van een afvalwaterzuivering of transportleiding

Afvalwater van huishoudens en bedrijven pompt Rijnland door de riolering en transportleidingen naar de Rijnlandse afvalwaterzuiveringen. Daar reinigt Rijnland het afvalwater. Het schoon gemaakte afvalwater lozen we in het oppervlaktewater. Zo voorkomt Rijnland verontreiniging van het oppervlaktewater. Wordt dit verstoord, dan wordt het afvalwater minder goed schoon gemaakt en wordt het oppervlaktewater verontreinigd. Dit herstellen zorgt voor extra kosten.

Toelichting op hoofdstuk 4: Duiker plaatsen

Toelichting op afdeling 4.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 4.1: Duiker plaatsen

Een duiker is een buis of koker onder een dam, dijk of weg. De duiker verbindt oppervlaktewater met elkaar. Door de duiker kan het water van de ene kant van de dam, dijk of weg naar de andere kant stromen. Een duiker helpt bij het aan- en afvoeren van water.

Toelichting op afdeling 4.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 4.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 4.2: Duiker in belangrijk oppervlaktewater

In Rijnland zijn twee typen oppervlaktewater:

- belangrijk oppervlaktewater
- overig oppervlaktewater.

Belangrijk oppervlaktewater is belangrijk voor de aanvoer en afvoer van water. Daarom is er een vergunning nodig voor het plaatsen van een duiker in belangrijk oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 4.3: Duiker in een overig oppervlaktewater

Een duiker heeft veel invloed op de aanvoer en afvoer van water in overig oppervlaktewater dat breder is dan 8 meter. Rijnland beoordeelt daarom elke situatie apart via een vergunning.

Toelichting op artikel 4.4: Duiker langer dan 15 meter

Hoe langer een duiker, hoe moeilijker het water er doorheen kan stromen. Voor een duiker langer dan 15 meter beoordeelt Rijnland de situatie vooraf via een vergunning.

Toelichting op artikel 4.5: Duiker met bocht of knik

Water kan moeilijker stromen door een duiker met een bocht of een knik. Daarom beoordeelt Rijnland de situatie apart via een vergunning.

Toelichting op paragraaf 4.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 4.6: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op artikel 4.7: Duiker met bocht of knik

Een duiker met een bocht of knik kan sneller verstopten of versmallen door bezinking van vuil. Het onderhoud van deze duikers is ook lastiger. De duikers zijn een risico voor de doorstroming in het oppervlaktewater en voor het goed werken van het watersysteem. Rijnland wil daarom liever geen duikers met een bocht of knik. Rijnland geeft alleen een vergunning voor een duiker met een bocht of knik als het redelijk is om te zeggen dat er geen andere mogelijkheid is. Bijvoorbeeld: een duiker met knik (sifon) bij het kruisen van een oppervlaktewater met een ander waterpeil.

Toelichting op artikel 4.8: De duiker is nodig

Rijnland heeft liever open verbindingen tussen oppervlaktewater dan duikers. Daarom moet er wel een goede reden zijn voor het aanleggen van een duiker.

Toelichting op paragraaf 4.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 4.9: Voorschriften in de vergunning

Plaats van de duiker (a)

Voor elke situatie beoordeelt Rijnland of we de duiker toestaan. Ook de plaats van de duiker is belangrijk. Maak de duiker daarom op de plaats die Rijnland heeft beoordeeld.

Ligging van de duiker (b en c)

Met de hoogteligging van de duiker bedoelen we hoe diep de duiker onder water ligt. Dus welk deel van de duiker ligt boven en onder water. Dit is samen met de plaats waar de duiker ligt in het oppervlaktewater belangrijk voor de doorstroming. Daarom staat de hoogteligging van de duiker als voorwaarde in de vergunning.

Afmetingen van de duiker (d en e)

De lengte en de diameter van een duiker bepalen hoeveel invloed de duiker heeft op de aanvoer en afvoer van het water. Een kleine diameter of een grote lengte zorgen dat het water niet goed genoeg door de duiker stroomt. Daarom staan in de vergunning voorwaarden voor de diameter en lengte van de duiker. Daarmee voorkomen we dat door de duiker watertekort of wateroverlast ontstaat.

Vorm van de duiker (f en g)

Voor elke situatie beoordeelt Rijnland of we de duiker toestaan. Ook de vorm van de duiker en bochten in de duiker zijn belangrijk. Maak de duiker daarom precies zoals door Rijnland is beoordeeld.

Toelichting op afdeling 4.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 4.10: Wanneer gelden deze voorwaarden

Voldoet de duiker aan alle drie de voorwaarden dan hoeft de initiatiefnemer geen vergunning aan te vragen.

Toelichting op artikel 4.11: Werkzaamheden melden

Het plaatsen van een duiker is een wijziging in het watersysteem. Dit moet Rijnland weten, omdat we de wijziging registreren in de legger oppervlaktewateren van Rijnland.

Toelichting op artikel 4.14: Maximale lengte van de duiker

Toelichting op artikel 4.14, eerste lid

De lengte van een duiker bepaalt de invloed van de duiker op de aanvoer en afvoer van water. Een lange duiker zorgt voor een grote weerstand, waardoor het water niet genoeg kan stromen. De maximale lengte van 10 meter voorkomt

dat er een watertekort of wateroverlast ontstaat. Een duiker van 10 meter lang is meestal genoeg om een perceel bereikbaar te maken.

Toelichting op artikel 4.14, tweede lid

Soms is een duiker van 10 meter niet lang genoeg om een perceel bereikbaar te maken voor bijvoorbeeld grote vrachtwagens. Dan kan Rijnland een duiker van maximaal 15 meter lang toestaan met een maatwerkvoorschrift. Hierin staat een nieuwe maximale lengte. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Soms is een duiker nodig om twee bestaande oppervlaktewateren met elkaar te verbinden. Bijvoorbeeld om de aanvoer of afvoer van water te verbeteren. Ook dan kunnen we een langere duiker toestaan met een maatwerkvoorschrift.

Toelichting op artikel 4.15: Minimale inwendige diameter van de duiker

De diameter van een duiker bepaalt de invloed van de duiker op de aanvoer en afvoer van water. Een kleine diameter zorgt voor een grote weerstand. Het water stroomt dan onvoldoende. Om te voorkomen dat door de duiker een watertekort of wateroverlast ontstaat stelt Rijnland voorwaarden aan de diameter van de duiker.

Toelichting op artikel 4.15, vierde lid

Soms is het technisch niet mogelijk om een duiker met de voorgeschreven inwendige diameter aan te leggen. Bijvoorbeeld als oppervlaktewater smaller is dan de voorgeschreven diameter. Of als het oppervlaktewater in een gebied ligt met beperkte drooglegging.

Rijnland kan met een maatwerkvoorschrift toestaan dat één of meerdere kleinere duikers worden gebruikt, zolang de doorstroming van het water maar voldoende blijft. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 4.16: Afstand tot andere objecten

Toelichting op artikel 4.16, eerste lid

De onderlinge afstand van minimaal 5 meter voorkomt dat bij veel duikers, stuwen en bruggen achter elkaar opstuwing ontstaat. Zo is de invloed op de aan- en afvoer van water minimaal en blijft goed onderhoud ook mogelijk.

Toelichting op artikel 4.16, tweede lid

Een kortere afstand dan 5 meter tussen de nieuwe duiker en een bestaande duiker, brug of stuw staat Rijnland met een maatwerkvoorschrift toe als de aanvoer en afvoer van water niet vermindert en het onderhoud aan het oppervlaktewater goed mogelijk blijft. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 4.17: Hoogteligging van de duiker

Toelichting op artikel 4.17, eerste lid

De hoogteligging van de duiker is belangrijk voor de doorstroming. Daarom is er een voorschrift waarin staat hoeveel lucht en water er in de duiker moet zijn.

Toelichting op artikel 4.17, derde lid

Soms is het niet mogelijk om de duiker op de juiste hoogte te plaatsen. Blijft de doorstroming van het oppervlaktewater goed, dan kan Rijnland een andere hoogteligging toestaan via een maatwerkvoorschrift. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 4.18: Plaats in het oppervlaktewater

Door de duiker in het midden van het oppervlaktewater te plaatsen komt de aanvoer en afvoer van water niet in gevaar.

Toelichting op hoofdstuk 5: Vee houden

Toelichting op afdeling 5.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 5.1: Vee houden

Met vee bedoelen we de landbouwhuisdieren runderen, paarden, schapen en geiten.

Op veel percelen langs oppervlaktewater en waterkeringen wordt vee gehouden. Vaak bedrijfsmatig en soms kleinschalig: bijvoorbeeld iemand die als hobby een paar schapen of ander vee houdt. Het vee kan de slootkanten vertrappen, wat nadelig is voor het watersysteem.

Toelichting op afdeling 5.2: Vee houden algemeen

Toelichting op artikel 5.2: Afrastering groot vee bij waterkering

Op een dijk of in de kern- en of beschermingszone van een dijk wordt soms groot vee gehouden. Met grootvee bedoelen we paarden en runderen. Ook als ze nog niet volwassen zijn, dus veulens, kalfjes en pinken. Deze dieren kunnen de waterkering beschadigen. Een goede afrastering voorkomt die schade. Een afrastering is bijvoorbeeld een hek, een muurtje of schrikdraad.

Met deze bepaling kan het dagelijks bestuur de grondeigenaar verplichten om een goede afrastering te maken die de dijk beschermt tegen schade van groot vee.

Toelichting op afdeling 5.3: Vergunning

Toelichting op paragraaf 5.3.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 5.3: Vee houden in een waardevolle oever

Vee vertrapt de planten in een waardevolle oever en eet ze op. Dit wil Rijnland voorkomen. Rijnland heeft als uitgangspunt dat vee niet in een waardevolle oever mag komen. Alleen in hele bijzondere gevallen vinden we dit wel goed. Daarom is er een vergunning nodig voor het houden van vee in een waardevolle oever.

Er is *geen* vergunning nodig als een initiatiefnemer een afrastering maakt, zodat het vee niet in de waardevolle oever kan komen.

Toelichting op artikel 5.4: Grootvee houden in de zeewering

Met grootvee bedoelen we paarden en koeien. Ook als ze nog niet volwassen zijn, dus veulens en pinken.

Het houden van grootvee kan de zeewering beschadigen. Vooral het begrazen van helmgras is een probleem. Daarom vindt Rijnland het niet goed als er overal op de zeewering grootvee wordt gehouden. In de dynamische gebieden is dat geen probleem. De dynamische gebieden zijn de gebieden langs de Rijnlandse kust waar het niet zo belangrijk is om het zand op die plek vast te houden. Het zand mag hier verspreiden. Maar buiten die dynamische gebieden wel. Daarom is er een vergunningplicht nodig voor het houden van grootvee buiten de dynamische gebieden.

Voor de duidelijkheid: iemand heeft *geen* vergunning nodig om met een paard door de duinen te rijden.

Toelichting op paragraaf 5.3.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 5.5: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op artikel 5.6: Vee houden in een waardevolle oever

Rijnland wil eigenlijk geen vee in een waardevolle oever. Alleen voor natuurbeheer binnen een aangewezen natuurgebied zal Rijnland soms een vergunning afgeven.

Toelichting op artikel 5.7: Grootvee houden in de zeekering

Het is belangrijk dat er voldoende helmgras groeit in de niet dynamische kustgebieden. Uit een proef met beweiding in de duinen blijkt dat grootvee helm eet. Daarom vindt Rijnland het houden van grootvee in deze gebieden niet goed. Alleen in bijzondere situaties zal Rijnland hiervoor een vergunning geven.

Toelichting op paragraaf 5.3.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 5.8: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning staan voorschriften die er voor zorgen dat er geen nadelen ontstaan voor het watersysteem.

Toelichting op hoofdstuk 6: Waterpeil veranderen

Toelichting op afdeling 6.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 6.1: Waterpeil veranderen

Rijnland beheert het peil van het oppervlaktewater. In peilbesluiten staat welk waterpeil in een bepaald gebied geldt. Soms zorgt dat waterpeil op sommige plekken voor nadelige gevolgen. Voorbeelden:

- Een eigenaar heeft een stuk grond dat laag ligt ten opzichte van het andere maaiveld in het peilgebied. Deze eigenaar kan door een kleine drooglegging te veel nadeel ervaren. De grondwaterstand is hoog, waardoor de gewassen daarom minder goed kunnen groeien.
- Een eigenaar van een gebouw kan bij een te laag waterpeil last krijgen van schade aan de fundering.

Dan kan het gewenst zijn om op die plek het waterpeil te veranderen en een ander waterpeil te gebruiken.

Toelichting op afdeling 6.2: Waterpeil veranderen algemeen

Toelichting op artikel 6.2: Opdracht om het waterpeil te veranderen

Om het waterpeil te veranderen zijn kunstwerken nodig. Dit is bijvoorbeeld een stuw of inlaat.

Deze stuwen of inlaten zijn meestal in beheer bij Rijnland. Soms beheert of bedient een gebruiker of andere eigenaar deze stuwen of inlaten. Rijnland moet kunnen ingrijpen als een gebruiker of eigenaar de stuw of inlaat niet goed beheert of bedient en er problemen ontstaan voor de aanvoer of afvoer van het water. Rijnland kan een gebruiker of eigenaar dan verplichten om het niveau van het peil regelende kunstwerk aan te passen.

Zo'n verplichting is een besluit van Rijnland. Als een eigenaar of gebruiker het niet eens is met dat besluit, dan staan daar rechtsmiddelen tegen open. Bijvoorbeeld het maken van bezwaar.

Toelichting op afdeling 6.3: Vergunning

Toelichting op paragraaf 6.3.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 6.3: Waterpeil verlagen in een kwetsbaar kwelgebied

In kwetsbaar kwelgebied kan verlagen van het waterpeil negatieve gevolgen hebben, die we niet terug kunnen draaien. Het grootste risico is dat er meer brakke kwel ontstaat. Dit brakke grondwater komt terecht in het oppervlaktewater. Door een vergunning te verlenen kan Rijnland een peilverlaging vooraf beoordelen en ervoor zorgen dat er geen negatieve gevolgen ontstaan.

Toelichting op artikel 6.4: Waterpeil verlagen in gebied met veengronden of kleigronden op veen

In een gebied met veengronden of kleigronden op veen kan het verlagen van het waterpeil negatieve gevolgen hebben, die we niet terug kunnen draaien. De grootste risico's zijn bodemdaling en het opbarsten van de waterbodem. Door een vergunning te verlenen kan Rijnland een peilverlaging vooraf beoordelen en ervoor zorgen dat er geen negatieve gevolgen ontstaan.

Toelichting op artikel 6.5: Waterpeil verhogen

In deze gebieden is Rijnland terughoudend met het toestaan van een verhoging van het waterpeil. Daarom is in deze gebieden een vergunning nodig voor het verhogen van het waterpeil.

Toelichting op paragraaf 6.3.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor verlagen waterpeil

Toelichting op artikel 6.6: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op artikel 6.7: Nadeel door Rijnlands waterpeil

Toelichting op artikel 6.7, eerste lid

Het verlagen van het waterpeil kan een risico zijn voor het goed laten werken van het watersysteem. Verlagen van het waterpeil kan zorgen voor:

- minder aanvoer en afvoer van water,
- minder mogelijkheden om neerslag te bewaren,
- meer (zoute) kwel,
- snellere bodemdaling,
- minder ecologie in het water,
- een minder sterk watersysteem.

Rijnland legt het te gebruiken peil vast in het peilbesluit. We houden hierbij rekening met lokale situaties en wat in het algemeen belangrijk is. Maar het is niet mogelijk om in het peilbesluit alles wat belangrijk is goed te ondersteunen. Het kan dus voorkomen dat iemand te veel nadeel of schade heeft van het door Rijnland gebruikte waterpeil. Rijnland kan dan een vergunning geven voor het lokaal verlagen van het waterpeil. In lid 2 en 3 van dit artikel staat wanneer er in ieder geval teveel nadeel of schade is. Maar de initiatiefnemer kan zelf ook een reden geven. Dat kan bijvoorbeeld een bijzondere bodemopbouw zijn, of een ander gebruik van deze bodem, enzovoort.

Toelichting op artikel 6.7, tweede lid

Het Rijnlandse waterpeil kan zorgen voor teveel nadeel of schade als het maaiveld bij een onderbemaling lager ligt dan de mediaanhoogte van het maaiveld binnen het peilvak.

Voor drie situaties noemen we het hoogteverschil waarbij er te veel nadeel en schade kan ontstaan. Voor alle andere situaties (zoals zandgronden) bepalen we per geval of de lagere ligging teveel nadeel of schade geeft.

In deze gevallen is er in ieder geval geen sprake van teveel nadeel of schade:

- Het afgraven van de bodem veroorzaakt de lagere ligging van het maaiveld.
- Het is redelijkerwijs mogelijk de bodem op te hogen.

Toelichting op artikel 6.7, derde lid

Er kan teveel nadeel of schade zijn als:

- De manier waarop de grond wordt gebruikt anders is dan in de rest van het peilvak.
- Een grotere drooglegging nodig is voor de manier waarop de grond wordt gebruikt.

Rijnland beoordeelt deze andere manier van grondgebruik door naar de praktijksituatie te kijken en naar het toegelaten grondgebruik zoals dat staat in het bestemmingsplan. Rijnland verleent geen vergunning als het gewenste grondgebruik niet is vermeld in het bestemmingsplan.

Toelichting op artikel 6.8: Overlast niet afschuiven

Door de lokale peilverlaging bedient Rijnland een deel van het peilvak niet meer en heeft dus geen directe invloed meer op het waterpeil. Wordt neerslag snel uit de onderbemaling wegpompt, dan is er in het gebied van het afwijkende peil minder berging van neerslag. Dit vindt Rijnland niet goed omdat de wateroverlast bij extreme neerslag afschuift naar de rest van het peilvak. Met andere woorden: door het wegpompen van water wordt zelfstandig gezorgd voor droge voeten, terwijl de burens natte voeten krijgen. Rijnland verleent daarom alleen een vergunning als wateroverlast niet wordt afgeschoven.

Toelichting op paragraaf 6.3.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor verhogen waterpeil

Toelichting op artikel 6.9: Beoordelingsregel

De artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op artikel 6.10: Nadeel door Rijnlands waterpeil

Rijnland legt het te gebruiken peil vast in het peilbesluit. We houden hierbij rekening met lokale situaties en wat in het algemeen belangrijk is. Maar het is niet mogelijk om in het peilbesluit alles wat belangrijk is goed te ondersteunen. Het kan dus voorkomen dat iemand te veel nadeel of schade heeft van het door Rijnland gebruikte waterpeil. Rijnland kan dan een vergunning geven voor het lokaal verhogen van het waterpeil. Op die manier beoordeelt Rijnland voor elke situatie of er teveel nadeel of schade is.

Toelichting op artikel 6.11: Overlast niet afschuiven

Door de peilverhoging bedient Rijnland een deel van het peilvak niet meer en heeft dus geen directe invloed meer op het waterpeil. Bij neerslag stroomt het water direct over de stuw. Daardoor is er in het gebied met verhoogd waterpeil geen berging van neerslag. Dit vindt Rijnland niet goed omdat de wateroverlast bij extreme neerslag afschuift naar het ontvangende peilvak. Met andere woorden: er wordt zelfstandig gezorgd voor droge voeten, terwijl de burens natte voeten krijgen. Rijnland verleent daarom alleen een vergunning als wateroverlast niet wordt afgeschoven.

Toelichting op paragraaf 6.3.4: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 6.12: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning staan voorwaarden die er voor zorgen dat het watersysteem goed blijft werken. Deze voorwaarden kunnen er in ieder geval in staan:

De kunstwerken en werken die het waterpeil regelen

Een kunstwerken dat het waterpeil regelt is bijvoorbeeld een sluis, stuw, inlaat of gemaal. Een werk dat het waterpeil regelt is bijvoorbeeld een pomp.

We beoordelen per situatie of we een verandering van het waterpeil kunnen toestaan. Het is belangrijk dat de initiatiefnemer kunstwerken en werken bouwt op de plaats die door Rijnland is getoetst en goedgekeurd. Dat geldt voor alle kunstwerken die nodig zijn voor het regelen van de peilverandering. Het is ook belangrijk dat de (kunst)werken op de juiste manier worden gebouwd.

De capaciteit van de pomp

Om het waterpeil te verlagen wordt water naar het omringende peilvak gepompt. Met een kleine pompcapaciteit blijven deze nadelige effecten voor het andere peilvak minimaal:

- meer wateroverlast
- meer kwel

Bij het bepalen van de capaciteit van de pomp gelden de bemalingsrichtlijnen uit de [Nota Peilbeheer](#).

Het nieuwe waterpeil

In de vergunning staat welk waterpeil de initiatiefnemer binnen de peilverandering mag gebruiken. We zoeken naar een peil waarmee het teveel aan schade of nadeel wordt gestopt. De peilverlaging moet wel zo klein mogelijk zijn, om zo weinig mogelijk last te krijgen van bodemdaling, verzilting en verdroging.

Toelichting op afdeling 6.4: Voorwaarden zonder vergunning voor waterpeil verlagen

Toelichting op artikel 6.13: Wanneer gelden deze voorwaarden

Bij een peilverlaging is het risico op niet te veranderen gevolgen voor het watersysteem beperkt in deze gebieden. Daarom is geen vergunning nodig, maar gelden de voorwaarden uit deze paragraaf.

Toelichting op artikel 6.14: Werkzaamheden melden

Het waterpeil verlagen is een wijziging in het watersysteem. Dit moet Rijnland weten, zodat we er rekening mee kunnen houden bij het regelen van het watersysteem.

Toelichting op artikel 6.16: Wateraanvoer en waterafvoer

Om een waterpeil te verlagen, moet het watersysteem veranderen. Bijvoorbeeld door het maken van een stuw of een dam. Zo kunnen we het deel van het peilvak waarin het peil wordt verlaagd scheiden van de rest van het peilvak. Door deze stuwen en dammen kan het water niet meer direct door het watersysteem stromen. In deze situaties vindt Rijnland het maken van bijvoorbeeld een stuw of een dam niet goed:

- Er is niet meer genoeg aanvoer van water naar achterliggende of aangrenzende gebieden.
- Er kan niet meer genoeg water worden afgevoerd uit achterliggende of aangrenzende gebieden.

Het verbreden van een watergang of het graven van een nieuwe watergang kan hier een oplossing zijn.

Toelichting op artikel 6.17: maximale afvoersnelheid

Toelichting op artikel 6.17, tweede lid

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat u aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-

vergunning.

Toelichting op artikel 6.19: Geen wateroverlast in het peilvak

Het gebied waarin het waterpeil wordt verlaagd bergt geen water van de rest van het peilvak. Dit mag geen problemen van wateroverlast veroorzaken in dat peilvak.

Toelichting op afdeling 6.5: Verdere uitwerking van de zorgplicht verhogen waterpeil

Toelichting op artikel 6.20: Verdere uitwerking van de zorgplicht verhogen waterpeil

Er kan een verhoogd waterpeil nodig zijn bij bebouwde percelen die liggen op hoger liggende percelen en langs een waterkering. Dat kan nodig zijn omdat zonder een hoger waterpeil schade ontstaat aan de fundering van de gebouwen. Een verhoogd waterpeil staat Rijnland toe. Hierbij gelden de zorgplicht uit [artikel 1.5](#) en de voorwaarden uit [artikel 1.7](#) van deze waterschapsverordening.

De zorgplicht geeft flexibiliteit en ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Een initiatiefnemer mag zelf weten op welke manier het werk uit te voeren, zolang dit maar zorgvuldig is. Dit is soms fijn, maar soms ook onzeker. In dat geval geeft Rijnland graag zekerheid aan initiatiefnemers. Er wordt automatisch voldaan aan de zorgplicht als wordt gewerkt volgens de voorwaarden uit deze paragraaf. Maar het is niet verplicht om te voldoen aan deze voorwaarden. De initiatiefnemer mag ook vanuit de eigen verantwoordelijkheid op een andere manier voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op hoofdstuk 7: Bestrating, teeltvloer, weg of pad maken of onderhouden

Toelichting op afdeling 7.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 7.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 7.2: Nieuw in de zeewering

De zeewering beschermt het erachter liggende land tegen overstroming. Nieuwe opritten en afritten naar het strand kunnen een negatieve invloed op hebben op het goed blijven werken van de zeewering. Dat is vooral omdat op die plaatsen zand kan wegwaaien van de zeewering. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 7.5: Cunet in de waterkering vervangen

Het cunet geeft een stevige ondergrond voor de werkzaamheden. Bij een niet draagkrachtige grondlaag wordt een deel van de natuurlijke ondergrond uitgegraven. Door hier bijvoorbeeld zand in te doen en dat aan te drukken ontstaat een stevige ondergrond.

Toelichting op artikel 7.8: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in hoger gelegen zandgronden

Met hard oppervlak bedoelen we bijvoorbeeld alle oppervlakken waar regenwater niet in de bodem kan zakken op de plek waar het valt. Voorbeelden zijn: een weg, een gebouw of een parkeerplek.

Toelichting op artikel 7.9: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in andere gebieden

Het gaat in onderdeel c van dit artikel over de locatie waarop het nieuwe harde oppervlak wordt aangebracht. Dus nadrukkelijk niet over de vraag of er op het perceel al hard oppervlak aanwezig is.

Toelichting op artikel 7.10: Waterberging niet in oppervlaktewater

Dit artikel gaat over alle andere manieren waarop een initiatiefnemer water kan opslaan buiten het oppervlaktewater. Maakt een initiatiefnemer gebruik van een Berging Rekening Courant (BRC) of oppervlaktewater dat eerder is gegraven, dan is de waterberging wel in het oppervlaktewater.

Toelichting op paragraaf 7.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 7.2.2.1: Beoordeling van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 7.11: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 7.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor de zeewering

Toelichting op artikel 7.12: Nieuwe bestrating, teeltvloer, weg of pad

Wegen en paden in de zanderige kernzone van de zeewering zorgen bijna altijd voor het extra wegwaaien van zand. Hierdoor kunnen de duinen niet goed aangroeien. Rijnland wil dat de zeewering goed blijft werken. Daarom zijn we voorzichtig met het toestaan van nieuwe strandopgangen.

Met een pad wordt zowel een verhard al een niet verhard pad bedoeld.

Toelichting op artikel 7.13: Verbreden van bestrating, teeltvloer, weg of pad

Wegen en paden in de zanderige kernzone van de zeewering zorgen bijna altijd voor het extra wegwaaien van zand. Hierdoor kunnen de duinen niet goed aangroeien. Rijnland wil dat de zeewering goed blijft werken. Daarom zijn we voorzichtig met het toestaan van het breder maken strandopgangen.

Toelichting op subparagraaf 7.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor de waterkering

Toelichting op artikel 7.14: Nieuwe bestrating, teeltvloer, weg of pad

Verhogen waterkering

Als Rijnland de waterkering hoger wil maken, dan kan een weg op of bij de waterkering voor problemen zorgen. Bijvoorbeeld:

- Een weg kan niet altijd helemaal worden verwijderd voordat begonnen wordt met het hoger maken van de waterkering.
- Er is niet genoeg ruimte om de hogere waterkering weer goed te laten aansluiten op de al bestaande weg.

Een (half) verharde weg

Bij een (half) verharde weg kan de waterkering meer water gaan doorlaten door het zakken van de fundering. Dit is vaak het geval bij:

- een open bestrating met zand
- een gesloten bestrating met puin of slakken (een restproduct van de hoogovens)

Een starre wegconstructie op een relatief slappe ondergrond kan de negatieve gevolgen groter maken, doordat onderloopsheid (lekkage) van die constructie kan ontstaan.

Veel verkeer op de waterkering

Als er veel verkeer rijdt op een weg op de waterkering, dan kan dat negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering.

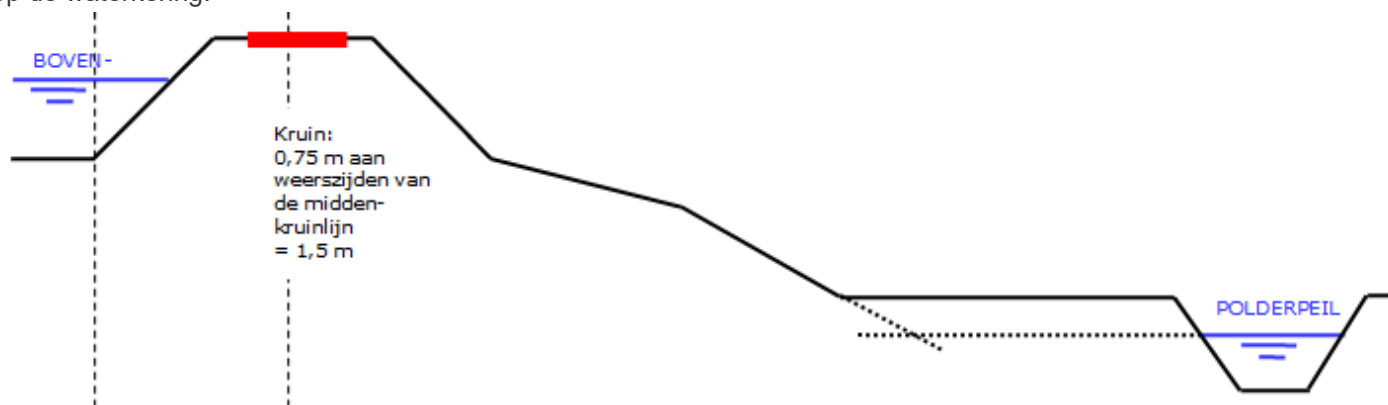
Vervangende waterkering

De nieuwe waterkering moet alle eigenschappen bevatten van de huidige kering.

Algemeen Met stabiliteits- en zettingsberekeningen moet de initiatiefnemer het waterkerend vermogen van de waterkering aantonen.

Toelichting op artikel 7.15: Verbreden, aanpassen of vervangen van een weg

Een weg op de kruin van een waterkering is onderdeel van de waterkering. De kruin is een 1,5 meter brede zone boven op de waterkering.

Bij grote uitbreiding, zoals het aanleggen van extra rijbanen of een rotonde, maakt Rijnland deze afweging: De uitbreiding zien we als onderhoud aan een bestaande weg. Tenzij de uitbreiding ervoor zorgt dat het waterkerend vermogen van de waterkering veel minder wordt. Dan zien we de uitbreiding als het aanleggen van een nieuwe weg.

Toelichting op afdeling 7.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 7.3.1: Voorwaarden bij de waterkering

Toelichting op artikel 7.18: Voorwaarden maken nieuwe bestrating, weg of pad

Met voorwaarden kan Rijnland de waterkering inspecteren en kan de bestrating makkelijk worden verwijderd als dat nodig is.

Soms kan Rijnland in een maatwerkvoorschrift een grotere afmeting en/of een groter oppervlak toestaan. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op paragraaf 7.3.2: Voorwaarden voor 500 m² tot en met 5000 m² hard oppervlak

Toelichting op artikel 7.20: Voorwaarden voor 500 m² tot en met 5000 m² hard oppervlak in andere gebieden

Het gaat in onderdeel c van dit artikel over de locatie waarop het nieuwe harde oppervlak wordt aangebracht. Dus nadrukkelijk niet over de vraag of er op het perceel al hard oppervlak aanwezig is.

Toelichting op afdeling 7.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 7.21: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor het maken van nieuwe bestrating, een nieuwe weg of een nieuw pad is soms geen vergunning nodig en er gelden ook geen andere voorwaarden. Een initiatiefnemer kan dan direct aan de slag, zolang dat maar zorgvuldig wordt

gedaan. Dit is de zorgplicht.

De zorgplicht uit [artikel 1.5](#) geeft flexibiliteit en ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Een initiatiefnemer mag zelf weten op welke manier een werk uit te voeren, zolang dit maar zorgvuldig is. Dit is soms fijn, maar soms ook onzeker. In dat geval geeft Rijnland graag zekerheid aan initiatiefnemers. Er wordt altijd voldaan aan de zorgplicht als wordt gewerkt op de manier die staat in dit artikel. Maar het is niet verplicht om op deze manier te werken. De initiatiefnemer mag ook op een andere manier voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op hoofdstuk 8: Bodemonderzoek

Toelichting op afdeling 8.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 8.1: Bodemonderzoek uitvoeren

Dit hoofdstuk gaat over het uitvoeren van geotechnisch en milieukundig bodemonderzoek. Bij dit type bodemonderzoeken ontstaan kleine gaten in de bodem door boren of sonderen. Hierdoor kunnen lagen in de bodem die slecht water doorlaten gaan lekken.

Dit hoofdstuk gaat niet over andere vormen van bodemonderzoek, zoals archeologisch onderzoek met graafwerkzaamheden.

Toelichting op afdeling 8.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 8.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 8.2: Seismisch onderzoek bij dijk-in-duin constructies

Rijnland heeft dijk-in-duin-constructies in Noordwijk en Katwijk. Daar ligt onder een in verhouding dunne zandlaag een dijk die voor de bescherming zorgt. Bij seismisch onderzoek met explosieven bij een dijk-in-duin constructie ontstaat er een serieus risico voor de zeewering. Die kan door zo'n onderzoek namelijk minder stevig en stabiel worden. Daarom is een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 8.3: Seismisch onderzoek bij de waterkering

Bij seismisch onderzoek met explosieven bij een waterkering ontstaat er een serieus risico voor de waterkering. Die kan door zo'n onderzoek namelijk minder stevig en stabiel worden. Daarom is een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 8.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 8.4: Beoordelen van de vergunningaanvraag

De artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op afdeling 8.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 8.8: Het boren en plaatsten van (peil)buizen

Voorspuiten is een grove manier van werken. Het kan de stabiliteit van de waterkering in gevaar brengen. Het kan ook zorgen voor een beschadiging van de ondoorlatende laag in de bodem. Daardoor kan heel veel kwelwater omhoog komen. Zo'n stroom kwelwater kan een aantal problemen geven:

- Het is moeilijk om de stroom van kwelwater te stoppen. En soms is dat helemaal niet meer mogelijk.
- Het kan de stabiliteit van een waterkering in gevaar brengen.

- De kwaliteit van het oppervlaktewater kan slechter worden.
- Er komt meer water in het gebied, waardoor het waterpeil stijgt en er meer water moet worden afgevoerd.

Toelichting op artikel 8.9: Repareren met zwelklei

Door het repareren van ondoorlatende bodemlagen met zwelklei voorkomt de initiatiefnemer de negatieve gevolgen van een grote stroom kwelwater. Daarom moet een boorgat na een boring of sondering ook worden gevuld met zwelklei.

Toelichting op hoofdstuk 9: Bouwen

Toelichting op afdeling 9.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 9.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.1: Algemeen

Toelichting op artikel 9.2: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in hoger gelegen zandgrond

Gaat een initiatiefnemer een woonwijk bouwen met meer dan 10 woningen, dan tellen de nog niet verharde tuinen voor 75% mee als hard oppervlak.

Toelichting op artikel 9.3: Meer dan 5000 m² hard oppervlak maken in een ander gebied

Gaat een initiatiefnemer een woonwijk bouwen met meer dan 10 woningen, dan tellen de nog niet verharde tuinen voor 75% mee als hard oppervlak.

Toelichting op artikel 9.4: Waterberging niet in oppervlaktewater

Dit artikel gaat over alle andere manieren waarop een initiatiefnemer water kan opslaan buiten het oppervlaktewater. De waterberging is wel in het oppervlaktewater als een initiatiefnemer een Berging Rekening Courant (BRC) gebruikt of eerder gegraven oppervlaktewater.

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.2: Bouwen bij de zeewering

Toelichting op artikel 9.5: Bouwen binnen bebouwde deel van de zeewering

Toelichting op artikel 9.5, eerste lid

Bouwen vlakbij de zeewering geeft een aantal risico's:

- Er kunnen negatieve gevolgen zijn voor de stabiliteit van de zeewering. De zeewering moet stabiel en stevig blijven.
- Een bouwwerk kan in de weg staan bij het onderhoud in de zeewering.

Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of een initiatiefnemer in de zeewering mag bouwen en wat de voorwaarden zijn. Voor zo'n bouwwerk is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.5, tweede lid

Een bouwwerk gemaakt van licht materiaal zoals een schuur heeft kleine risico's voor de zeewering. Daarom is voor zo'n bouwwerk geen vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.6: Bouwen buiten bebouwde deel van de zeewering

Voor de duinen is het belangrijk dat er zand verplaatst door de wind en het water. Want zo groeien en de duinen of worden ze kleiner. Buiten de bebouwde contouren kan een bouwwerk het verplaatsen van het zand moeilijker maken. Rijnland wil de gebieden waar nog geen bouwwerken staan daarom zo veel mogelijk leeg houden. Voor elk bouwwerk beoordelen we vooraf of het buiten de bebouwde contouren mag worden gebouwd of veranderd. En wat de voorwaarden zijn. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.7: Bouwen op het strand

Op het strand wordt het zand verplaatst door de wind en het water. Dit is belangrijk voor de duinen, want zo groeien ze of worden ze kleiner. De belangrijkste periode voor het verplaatsen van zand is van 1 november tot 1 februari. Dan is de kans op stormen het grootst.

Bouwwerken maken het verplaatsen van zand moeilijker. Ze kunnen tijdens een storm ook zorgen voor schade aan de duinen. Daarom wil Rijnland een bouwwerk dat in de periode 1 november tot 1 februari op het strand blijft staan vooraf beoordelen. We onderzoeken of we een bouwwerk kunnen toestaan en wat de voorwaarden zijn. Hiervoor is dus een vergunning nodig.

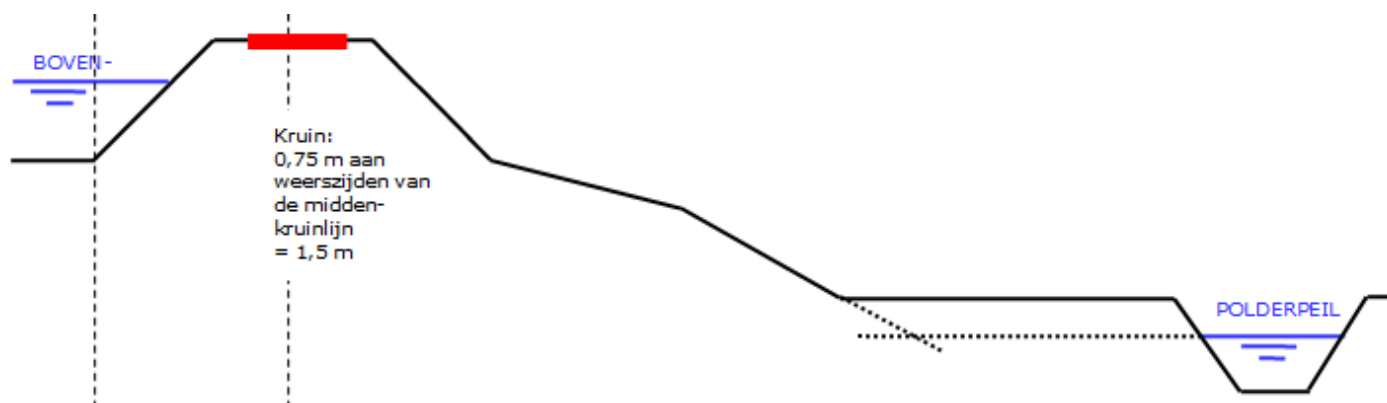
Toelichting op artikel 9.8: Bouwwerk met explosiegevaar bouwen

Bouwwerken met explosiegevaar zijn bijvoorbeeld een vuurwerkfabriek, een vuurwerkopslag of een tankstation.

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.3: Bouwen bij de waterkering

Toelichting op artikel 9.9: Bouwen op de kruin van de waterkering

De kruin is het gebied boven op de waterkering. Dit gebied is een strook grond van 1,5 meter breed.

De kruin is een belangrijk deel van de waterkering. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of bouwen daar kan en wat de voorwaarden zijn. Voor het maken van een bouwwerk op de kruin van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.10: Bouwwerken groter dan 20 m² op de waterkering

Grote bouwwerken op een waterkering geeft een aantal risico's:

- Er kunnen negatieve gevolgen zijn voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Een groter bouwwerk kan teveel zetting in de waterkering veroorzaken. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de grond.
- Een bouwwerk kan in de weg staan bij het onderhoud en de inspectie van de waterkering.

Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of bouwen op een waterkering kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een groter bouwwerk in de kernzone en de beschermingszone van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.11: Bouwen op een waterkering, zware materialen

Een zwaarder bouwwerk op een waterkering geeft een aantal risico's

- Een bouwwerk gemaakt van zwaardere materialen kan een negatief gevolg hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Een zwaarder bouwwerk kan ook teveel zetting in de waterkering veroorzaken. Zetting betekent dat water en lucht uit de grond wordt geperst door het samendrukken van de grond.

Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of bouwen op de waterkering kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een zwaarder bouwwerk in de kernzone en de beschermingszone van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.12: Beschoeiing of damwand maken in het binnentalud van de waterkering

Een beschoeiing of een damwand kan een negatief gevolg hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven. In het binnentalud van de waterkering zijn de risico's groot. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een beschoeiing of damwand in het binnentalud van een waterkering is dus een vergunning nodig.

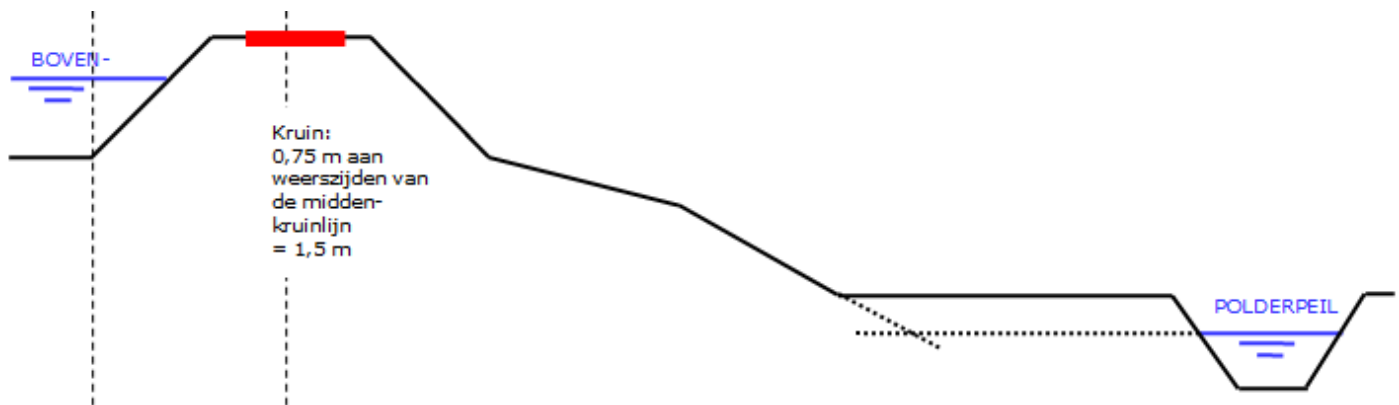
Toelichting op artikel 9.13: Beschoeiing of damwand maken in het buitentalud of op de kruin van de waterkering

Beschoeiingen en damwanden in het buitentalud of op de kruin van een waterkering kunnen negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.

Een lichter bouwwerk geeft een klein risico. Bijvoorbeeld houten palen met een grond dicht waterdoorlatend doek of met houten planken/schotten. Daarom is hiervoor geen vergunning nodig.

Een zwaarder bouwwerk zorgt voor een groter risico. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een zwaardere beschoeiing of zwaardere damwand in het buitentalud of op de kruin van een waterkering is dus een vergunning nodig.

De kruin is een 1,5 meter brede zone boven op de waterkering.

Toelichting op artikel 9.14: Beschoeiing of damwand maken, met ankers in het leggerprofiel van de waterkering

Beschoeiingen en damwanden kunnen negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven. De risico's zijn groot als hierbij (schot)ankers in het leggerprofiel komen. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor een beschoeiing of damwand met ankers in het leggerprofiel van een waterkering is dus een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 9.15: Bouwwerk met explosiegevaar bouwen

Bouwwerken met explosiegevaar zijn bijvoorbeeld een vuurwerkfabriek, een vuurwerkopslag of een tankstation.

Toelichting op subparagraaf 9.2.1.4: Bouwen bij oppervlaktewater

Toelichting op artikel 9.16: Bouwen bij een belangrijk oppervlaktewater

Rijnland is verantwoordelijk voor het onderhouden van de belangrijke oppervlaktewateren. Het onderhoud en de controle is vanaf de kant meestal goedkoper dan vanaf het water. Op plekken waar Rijnland het onderhoud en de controle vanaf de kant kan doen, willen we dat graag zo houden. Het is dan ook belangrijk dat die plekken in de toekomst vrij blijven. Daarom is een vergunning nodig voor het bouwen in de kernzone en de beschermingszone bij deze belangrijke oppervlaktewateren.

Voor straatmeubilair is geen vergunning nodig, want dit zijn vaak kleine bouwwerken. Bijvoorbeeld: straatverlichting, naamborden, wegwijzers, bakjes en vuilnisbakken. Bij dit soort kleine bouwwerken blijft onderhoud en controle vanaf de kant wel mogelijk.

Toelichting op artikel 9.17: Brug of ander bouwwerk met ondersteunende constructie

In een belangrijk oppervlaktewater kan een ondersteunend bouwwerk een negatief effect hebben op de doorstroming van het water. Daarom wil Rijnland vooraf beoordelen of dit kan en wat de voorwaarden zijn. Voor het maken van een ondersteunend bouwwerk is dus een vergunning nodig. Belangrijk: Een brughoofd is geen ondersteunend bouwwerk, maar een demping.

Toelichting op artikel 9.18: Brug of ander bouwwerk lager dan 1 meter van de waterspiegel

Door een brug of een ander bouwwerk boven een belangrijk oppervlaktewater kan het onderhoud moeilijk worden. Rijnland doet het onderhoud namelijk vaak vanaf een boot. Varen lukt alleen als een brug of bouwwerk over het water niet te laag is.

De afstand tussen de waterspiegel bij zomerpeil en de onderkant van de brug of het bouwwerk moet daarom minimaal 1 meter zijn. Dit geldt over de gehele breedte van het oppervlaktewater. Als een brug of een bouwwerk lager is, dan wil Rijnland vooraf beoordelen of we nog kunnen varen om het onderhoud te doen. Daarom is voor een lage brug of een laag bouwwerk een vergunning nodig.

De hoogte van 1 meter meten we tussen de onderkant van de brug of het bouwwerk en de waterspiegel bij het zomerpeil. Dit zomerpeil is niet overal hetzelfde. Het juiste zomerpeil staat in het geldende peilbesluit. De peilbesluiten staan op onze website www.rijnland.net.

Toelichting op paragraaf 9.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.1: Beoordeling van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 9.19: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag bouwen bij de zeewering

Toelichting op artikel 9.20: Bouwwerk en afslag van de kust

Op het strand verplaatst het zand door wind en water. Dit is belangrijk voor de duinen, want zo groeien ze of worden ze kleiner. Dit is een normaal proces, dat zorgt voor een veilige zeewering.

Met afslag van de kust bedoelen we dat een harde storm zorgt voor het losslaan, wegwaaien of wegspoelen van een deel van de duinen. Voor een veilige zeewering is het belangrijk dat een bouwwerk tijdens zware stormen deze normale afslag van de kust niet tegenhoudt.

Toelichting op artikel 9.21: Bouwwerk valt bij afslag uit elkaar

Een gebouw kan de normale afslag van de duinen tegenhouden. En dat maakt de zeewering zwakker en minder veilig. Daarom moet een bouwwerk bij afslag van de duinen in delen uit elkaar vallen.

Toelichting op artikel 9.22: Nieuw bouwwerk binnen bebouwde deel zeewering

Een voorgevelrooilijn is een denkbeeldige lijn waarachter een initiatiefnemer een gebouw mag bouwen. Het is de lijn waarop meestal de voorgevel van de woning staat. Soms ligt de voorgevelrooilijn voor de voorgevel van de woning. De woning is dan dus niet op de voorgevelrooilijn gebouwd, maar daarachter. De ligging van de voorgevelrooilijn staat meestal in het gemeentelijke bestemmingsplan, of in de gemeentelijke bouwverordening.

Toelichting op artikel 9.23: Nieuw bouwwerk buiten bebouwde deel zeewering

Op het strand verplaatst het zand door wind en water. Dit is belangrijk voor de duinen, want zo groeien en de duinen of worden ze kleiner. Dit is een normaal proces, dat zorgt voor een veilige zeewering.

Buiten de bebouwde contouren kan een bouwwerk het verplaatsen van het zand moeilijker maken. De gebieden waar nog geen bouwwerken staan wil Rijnland daarom ook zo mogelijk houden. Er mogen dus geen nieuwe bouwwerken komen buiten de bebouwde contouren.

Er is één uitzondering: Het mag wel als het nieuwe gebouw een belangrijke maatschappelijke functie heeft. Dit geldt *niet* voor gebouwen met een recreatieve of vergelijkbare functie. Deze gebouwen kunnen wel een belangrijke maatschappelijke functie hebben, maar kunnen ook ergens ander worden gebouwd.

Toelichting op artikel 9.26: Bouwwerk op het strand

Rijnland wil de zeewering stabiel en stevig houden. Voor de duinen is het belangrijk de wind en het water het zand verplaatsen. Zo groeien de duinen of worden ze kleiner. Dit is een natuurlijk proces. Daarom moet het zand vrij onder een bouwwerk kunnen bewegen.

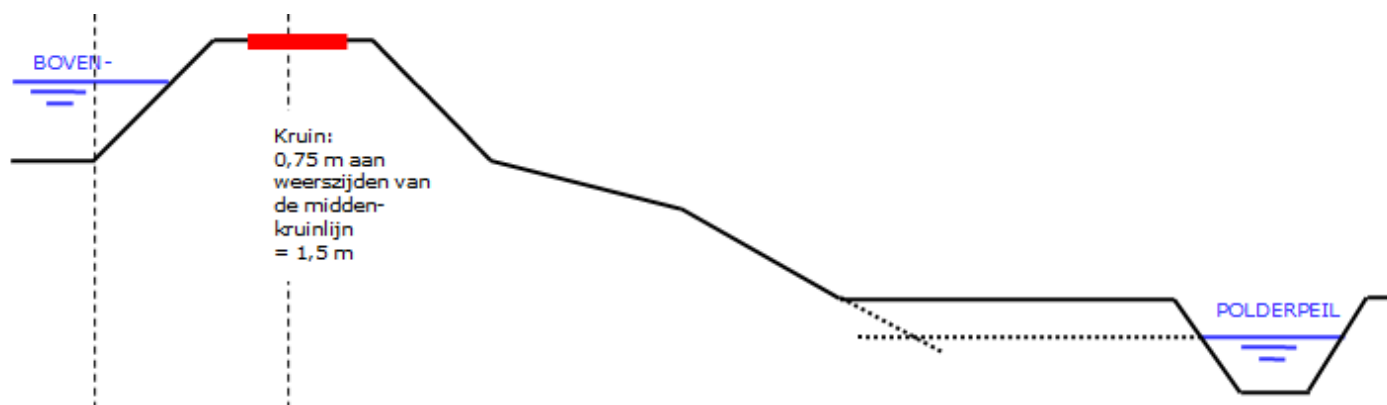
Toelichting op artikel 9.27: Bouwwerk op het strand tussen 1 november en 1 februari

Rijnland wil de zeewering stabiel en stevig houden. Voor de duinen is het belangrijk de wind en het water het zand verplaatsen. Zo groeien de duinen of worden ze kleiner. Dit is een natuurlijk proces. Dit is vooral belangrijk in de periode met zware stormen tussen 1 november en 1 februari. Dan is het belangrijk dat er genoeg afstand is tussen de bouwwerken. En dat het bouwwerk op voldoende afstand van de duinvoet staat.

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag bouwen bij de waterkering

Toelichting op artikel 9.29: Niet op de kruin bouwen

De kruin is het gebied boven op de waterkering. Dit gebied is een strook grond van 1,5 meter breed. De kruin is een belangrijk deel van de waterkering. De precieze plek van de kruin van elke waterkering vindt u in de legger.

Toelichting op artikel 9.30: Aanbouwen bij bestaand bouwwerk

Bij het maken van een aanbouw past de initiatiefnemer een bestaand bouwwerk aan. Het is niet redelijk als Rijnland hier net zo streng is als bij nieuwbouw op een waterkering. Een aanbouw maken mag daarom, als wordt voldaan aan de voorwaarden uit dit artikel.

Toelichting op artikel 9.31: Nieuw bouwwerk binnen bebouwde deel waterkering

Binnen de bebouwde contouren staan vaak al bouwwerken rondom waterkeringen. Daarom is Rijnland minder streng als hier nieuwe bouwwerken bij komen. Buiten het profiel van vrije ruimte mag een initiatiefnemer daarom een nieuw bouwwerk maken.

Binnen het profiel van vrije ruimte vinden we een nieuw bouwwerk goed als de initiatiefnemer zorgt voor een vervangende waterkering. De initiatiefnemer moet dan wel bewijzen dat de vervangende waterkering minimaal 100 jaar sterk genoeg is.

Toelichting op artikel 9.32: Nieuw bouwwerk buiten bebouwde deel waterkering

Rijnland wil buiten de bebouwde contouren liever geen bouwwerken op de waterkering. Bouwwerken kunnen namelijk het onderhoud van de waterkering lastiger en duurder maken.

Binnen het profiel van vrije ruimte kan Rijnland deze bouwwerken bijvoorbeeld wel toestaan:

- bruggen en aquaducten bij rijkswegen en provinciale wegen;
- poldergemalen.

De initiatiefnemer zorgt dan wel voor een vervangende waterkering. En hij bewijst dat de vervangende waterkering minimaal 100 jaar sterk genoeg is.

Toelichting op artikel 9.33: Verplaatsen van de waterkering voor een bouwwerk

Om een bouwwerk op een bepaalde plaats te kunnen bouwen, is het soms nodig om de zones van een waterkering en de waterkering zelf te verplaatsen. Dit is belangrijk voor personen of organisaties die grond of een gebouw hebben in de buurt van de waterkering. Zij kunnen daardoor namelijk in de toekomst te maken krijgen met strengere eisen. Daarom is het belangrijk dat zij akkoord zijn met de verplaatsing. Voorbeeld van strengere eisen: Een stuk grond komt in de beschermingszone te liggen. Daar gelden strengere regels voor allerlei activiteiten.

Rijnland beoordeelt altijd of het verplaatsen van de waterkering echt nodig is. En ook hoeveel duurder het onderhoud van de waterkering wordt.

Toelichting op subparagraaf 9.2.2.4: Beoordelen van de vergunninaanvraag bouwen bij oppervlaktewater

Toelichting op artikel 9.35: Afstand tussen de waterspiegel en een brug of ander bouwwerk

Voor onderhoud is het belangrijk dat er op belangrijk oppervlaktewater gevaren kan worden. Dit lukt altijd als het bouwwerk minimaal 1 meter boven de waterspiegel ligt. Rijnland heeft daarom de voorkeur voor een minimale hoogte van 1 meter. Soms is een minimale hoogte van 1 meter niet realistisch en/of technisch moeilijk realiseerbaar. Denk bijvoorbeeld aan gebieden met een kleine drooglegging. In die gevallen kan een kleinere hoogte worden toegestaan.

Toelichting op artikel 9.36: Ondersteunende constructie brug of ander bouwwerk

Een bouwwerk dat het hele oppervlaktewater bedekt, heeft soms een ondersteuning nodig in het oppervlaktewater. Zo'n ondersteunende constructie zorgt ervoor dat het water minder makkelijk kan stromen. Het water kan gaan stuwen, waardoor een hoogteverschil ontstaat in het oppervlaktewater. Dit hoogteverschil noemen we verval.

De invloed op de doorstroming van één of meer ondersteunende constructies kan groot zijn. Rijnland wil daarom in een belangrijke oppervlaktewater liever alleen bouwwerken zonder ondersteuning.

Soms staat Rijnland ondersteunende constructies toch toe. Maar alleen als het verval in het oppervlaktewater niet te groot wordt. Door het verval is het peil hoger. Dit kan wateroverlast veroorzaken.

Het is moeilijk om vooraf aan te geven of een verval te groot wordt. Dat hangt af van de lokale situatie. Bijvoorbeeld:

- een klein verval kan grote gevolgen hebben in het boezemsysteem. Dat komt door de grote lengte van dit systeem. In zo'n geval vindt Rijnland alleen een heel klein verval goed.
- hoeveel verval we kunnen toestaan in een poldersysteem hangt van veel factoren af. De grootte van het peilgebied is bijvoorbeeld belangrijk. Maar ook hoeveel ondersteunende constructies er al zijn of nog worden verwacht.

Daarom beoordeelt Rijnland bij elke aanvraag of het verval niet te groot wordt. Dit doen we met vastgestelde rekenmodellen. In het algemeen geldt dat het aantal en de grootte van de ondersteunende constructie zo klein mogelijk moet blijven. Op die manier houden we het verval in het oppervlaktewater ook zo klein mogelijk.

Toelichting op paragraaf 9.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op subparagraaf 9.2.3.1: Voorschriften voor bouwen bij de zeekering

Toelichting op artikel 9.37: Voorschriften in de vergunning

Het is belangrijk dat de duinen kunnen groeien. Zeker met de verwachte verdere stijging van de zeespiegel. Duinen groeien doordat de wind en het water zand verplaatsen. Rijnland volgt deze natuurlijke groei van de duinen met voorspellingen, trendberekeningen en de ontwikkelingen in duingebieden die eraan liggen.

Bouwwerken maken het groeien van de duinen moeilijker. Daarom kunnen in de vergunning voorschriften komen over het verplaatsen van de bouwwerken.

Toelichting op subparagraaf 9.2.3.3: Voorschriften voor bouwen bij oppervlaktewater

Toelichting op artikel 9.39: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning staan de voorschriften die nodig zijn om het functioneren van het watersysteem te beschermen.

Het bouwwerk (a, b, c en d)

Met deze voorschriften voorkomt Rijnland dat het verval in het oppervlaktewater groter wordt dan de situatie die Rijnland toetst. Ze zorgen er ook voor dat Rijnland het oppervlaktewater kan blijven controleren en onderhouden.

Hoogte (e)

Dit voorschrift zorgt ervoor dat Rijnland het onderhoud van het oppervlaktewater varend kan blijven doen.

Bescherming van de bodem en de oever (f)

Rijnland kan in de vergunning voorschriften opnemen voor extra bescherming van de bodem en de oever. Dat doen we om deze reden: De maximale stroomsnelheid van het oppervlaktewater is meestal kleiner dan 20 centimeter per seconde. Soms staat Rijnland een groot verval in het oppervlaktewater toe. Het water kan dan sneller gaan stromen. Extra bescherming van de bodem en de oever kan dan nodig zijn om uitschuren van het onderwaterprofiel en het onderwatertalud te voorkomen.

Toelichting op afdeling 9.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 9.3.2: Voorwaarden bouwen in de zeewering

Toelichting op subparagraaf 9.3.2.1: Seizoensgebouwen op het strand

Toelichting op artikel 9.42: Wanneer gelden deze voorwaarden

Seizoensgebouwen staan alleen op het strand in de periode van 1 februari tot 1 november. Een seizoensgebouw is bijvoorbeeld een strandtent of surfpaviljoen.

Rijnland verwacht dat deze gebouwen niet schadelijk zijn voor de waterkering, zolang we de zeewering kunnen blijven controleren en onderhouden. Onderdelen van de seizoensgebouwen blijven vaak het hele jaar op het strand. Dit zijn bijvoorbeeld de paalconstructies, niet-onderheide funderingsplaten, vloeren en terrassen. Ze hebben maar een beperkte invloed op de zeewering. Toch is het wel belangrijk om aan een aantal voorwaarden te voldoen.

Toelichting op subparagraaf 9.3.2.2: Binnen bebouwde deel zeewering

Toelichting op subsubparagraaf 9.3.2.2.1: Nieuw bouwwerk van licht materiaal

Toelichting op artikel 9.47: Wanneer gelden deze voorwaarden

Lichte bouwwerken zoals schuren geven weinig risico voor de zeewering. Ze hebben bijna geen invloed op de sterkte van de zeewering. Het is wel belangrijk dat lichte bouwwerken aan een aantal voorwaarden voldoen.

Toelichting op artikel 9.48: Vloer

Voorbeelden van deze losse onderdelen zijn: klinkers, kleine betonnen platen of houten vlonders.

Toelichting op artikel 9.49: Dijk-in-duin-constructies

Rijnland heeft dijk-in-duin-constructies in Noordwijk en Katwijk. Daar ligt onder een in verhouding dunne zandlaag een dijk die voor de bescherming zorgt. Rijnland heeft een extra voorwaarde voor het plaatsen van palen in zo'n dijk-in-duin-constructie.

Toelichting op paragraaf 9.3.3: Voorwaarden voor bouwen bij waterkering

Toelichting op subparagraaf 9.3.3.1: Nieuw bouwwerk van licht materiaal

Toelichting op artikel 9.54: Wanneer gelden deze voorwaarden

Een nieuw bouwwerk van lichte materialen is bijvoorbeeld een schuur of een steiger boven land. Deze kleine bouwwerken van hout, kunststof of een ander licht materiaal wegen weinig. Ze hebben ook geen of alleen een lichte fundering. Daarom geven deze lichte bouwwerken geen risico voor de sterkte van de waterkering.

Toelichting op artikel 9.55: Werkzaamheden melden

De initiatiefnemer meldt het bouwen bij een waterkering. Zo weet Rijnland waar bij een waterkering wordt gebouwd. We zetten deze bouwwerken ook in het beheerregister van de legger keringen van Rijnland.

Rijnland kan tijdens de werkzaamheden ook toezicht houden. Dat is nodig om deze redenen:

- Bouwen bij een waterkering kan voor zetting zorgen en negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Het toekomstige bouwwerk kan de controle van de waterkering door Rijnland moeilijker maken.

Toelichting op artikel 9.56: Wat moet de initiatiefnemer melden

Met de technische beschrijving bedoelen we bijvoorbeeld:

- de maten van het bouwwerk;
- hoe hoog het bouwwerk ligt ten opzichte van het maaiveld;
- een omschrijving van de mogelijke fundering.

Toelichting op subparagraaf 9.3.3.2: Beschoeiing of damwand

Toelichting op artikel 9.60: Werkzaamheden melden

De initiatiefnemer meldt het maken van een beschoeiing of damwand bij een waterkering. Dan weet Rijnland waar bij een waterkering wordt gebouwd. We zetten deze bouwwerken ook in het beheerregister van de legger keringen van Rijnland.

Rijnland kan tijdens de werkzaamheden ook toezicht houden. Dat is nodig om deze redenen:

- Bouwen bij een waterkering kan voor zetting zorgen en negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven.
- Het toekomstige bouwwerk kan de controle van de waterkering door Rijnland moeilijker maken.

Toelichting op artikel 9.61: Wat moet de initiatiefnemer melden

Met de technische beschrijving bedoelen we bijvoorbeeld de maten van het bouwwerk en hoe hoog het bouwwerk ligt ten opzichte van het maaiveld

Toelichting op afdeling 9.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht voor bouwen

Toelichting op paragraaf 9.4.1: Verdere uitwerking zorgplicht voor bouwen in de zeewering

Toelichting op artikel 9.73: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in [afdeling 1.4](#) van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe hij een werk uitvoert. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn bouwactiviteiten voldoen aan de zorgplicht. Om een initiatiefnemer meer zekerheid te geven maakte Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat deze verdere uitwerking van de zorgplicht voor bouwen in de kernzone en beschermingszone van de zeewering. Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan vindt Rijnland de bouwactiviteiten altijd goed. Het is een altijd goedgekeurde werkwijze.

Toelichting op artikel 9.74: Seizoensgebouwen op het strand

Om deze redenen is het belangrijk dat er minimaal 3 meter afstand is tussen een bouwwerk en de duinvoet of het hek langs de duinen:

- Als een bouwwerk te dicht bij de duinvoet staat, dan waait achter het bouwwerk teveel zand weg.

- Planten die op de zeekering groeien ontwikkelen goed als er regelmatig zout zeewater overheen waait. Dit noemen we zoute spray. Bouwwerken die dicht bij de duinvoet staan houden deze zoute spray tegen.
- Rijnland moet genoeg ruimte hebben om de zeekering te kunnen inspecteren en onderhouden.

Toelichting op artikel 9.75: Voorwerpen op het strand plaatsen

Met voorwerpen bedoelen we bijvoorbeeld: lantaarnpalen, banken, prullenbakken, wegwijsborden, een kunstwerk.

Toelichting op paragraaf 9.4.2: Verdere uitwerking zorgplicht voor bouwen bij de waterkering

Toelichting op artikel 9.76: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe hij een werk uitvoert. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn bouwactiviteiten voldoen aan de zorgplicht. Om een initiatiefnemer meer zekerheid te geven maakte Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat deze verdere uitwerking van de zorgplicht voor bouwen in de kernzone en beschermingszone van de waterkering. Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan vindt Rijnland de bouwactiviteiten altijd goed. Het is een altijd goedgekeurde werkwijze.

Toelichting op artikel 9.77: Losse palen, hekken en andere voorwerpen plaatsen

Met voorwerpen bedoelen we bijvoorbeeld: lantaarnpalen, banken, prullenbakken, wegwijsborden, een kunstwerk.

De fundering is de basis waarop de paal steunt. In de bouw noemt men dit vaak de poer.

Toelichting op paragraaf 9.4.3: Verdere uitwerking zorgplicht voor bouwen in oppervlaktewater

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.1: Algemeen

Toelichting op artikel 9.78: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe hij een werk uitvoert. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn bouwactiviteiten voldoen aan de zorgplicht. Om een initiatiefnemer meer zekerheid te geven maakte Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat deze verdere uitwerking van de zorgplicht voor bouwen in de kernzone en beschermingszone van een oppervlaktewater. Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan vindt Rijnland de bouwactiviteiten altijd goed. Het is een altijd goedgekeurde werkwijze.

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.2: Brug of ander bouwwerk over het oppervlaktewater bouwen

Toelichting op artikel 9.79: Bouwen over belangrijk oppervlaktewater

Behalve een brug zijn er ook andere bouwwerken die helemaal over het water worden gebouwd. Zo'n bouwwerk over het water noemen we ook wel een overkluizing.

Toelichting op artikel 9.80: Bouwen over een overig oppervlaktewater

Behalve een brug zijn er ook andere bouwwerken die helemaal over het water worden gebouwd. Zo'n bouwwerk over het water noemen we ook wel een overkluizing.

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.3: Steiger, meerpaal of aanmeervoorziening bouwen

Toelichting op artikel 9.81: Steiger bouwen

De afstand tussen de steiger en een steiger die ernaast ligt wordt evenwijdig aan de oeverlijn gemeten.

Haaks op de oeverlijn meten betekent loodrecht op de oeverlijn meten.

Toelichting op artikel 9.82: Meerpaal bouwen

Haaks op de oeverlijn meten betekent loodrecht op de oeverlijn meten.

De genoemde breedte van het oppervlaktewater blijft vrij van voorwerpen. Het gaat dan bijvoorbeeld om de meerpaal en dat wat aan de meerpaal vastligt, zoals boten of andere vaartuigen. De genoemde breedte is aaneengesloten, dus zonder onderbrekingen. Zo blijft er voldoende ruimte over om langs de meerpaal te kunnen varen.

Toelichting op subparagraaf 9.4.3.4: Ander bouwwerk maken

Toelichting op artikel 9.84: Voorwerp plaatsen

Met voorwerpen bedoelen we bijvoorbeeld: lantaarnpalen, banken, prullenbakken, wegwijsborden, kunst.

Door een strook grond vrij te houden blijft het voor Rijnland mogelijk om het onderhoud van het oppervlaktewater vanaf de kant te doen. De insteek is het punt waar de schuine oever overgaat in het vlakke maaiveld.

Toelichting op artikel 9.85: Andere bouwwerken maken

Door een strook grond vrij te houden blijft het voor Rijnland mogelijk om het onderhoud van het oppervlaktewater vanaf de kant te doen.

Toelichting op hoofdstuk 10: Slopen en verwijderen

Toelichting op afdeling 10.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 10.1: Slopen en verwijderen

Onderdelen van een bouwwerk zijn bijvoorbeeld: een damwand, een leiding, of een (hei)paal.

Toelichting op afdeling 10.2: Algemeen

Toelichting op artikel 10.2: Opdracht voor tijdelijk verwijderen bouwwerk of voorwerp

Rijnland beheert een flink aantal waterstaatswerken. Een waterstaatswerk is bijvoorbeeld:

- een oppervlaktewater,
- een bergingsgebied,
- een waterkering en de beschermingszones die daarbij horen,
- een ondersteunend kunstwerk, bijvoorbeeld een gemaal, stuw, sluis en inlaat.

Rijnland onderhoudt deze waterstaatswerken zodat de kwaliteit goed blijft. Het is belangrijk dat er tijdens het onderhoud niets in de weg staat. Daarom gebruikt het dagelijks bestuur van Rijnland dit artikel bijvoorbeeld in deze situaties:

- om het onderhoud aan een waterkering goed te kunnen doen, kan het nodig zijn dat een bouwwerk op die waterkering tijdelijk weg moet.
- als Rijnland een watergang gaat baggeren, dan moeten boten tijdelijk weg.
- als Rijnland een stuw gaat onderhouden, dan moet een woonboot die naast een stuw ligt tijdelijk weg.

Een eigenaar of gebruiker krijgt meestal een week de tijd om een bouwwerk of voorwerp weg te halen. Als er met spoed onderhoud nodig is, dan kan het dagelijks bestuur de eigenaar of gebruiker verplichten om het bouwwerk of voorwerp direct te verwijderen.

Toelichting op afdeling 10.3: Vergunning

Toelichting op paragraaf 10.3.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 10.3: Heipaal verwijderen

Het verwijderen van een heipaal kan de waterkering minder stevig maken. Rijnland wil daarom liever dat een al aanwezige heipaal in de waterkering blijft. Als een heipaal toch weg moet, dan wil Rijnland eerst het risico voor de waterkering beoordelen. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 10.4: Damwand verwijderen

Het verwijderen van een damwand kan de waterkering minder stevig maken. Rijnland wil daarom liever dat een al aanwezige damwand in de waterkering blijft. Als een damwand toch weg moet, dan wil Rijnland eerst het risico voor de waterkering beoordelen. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 10.5: Leiding verwijderen

Het verwijderen van een grote leiding kan de waterkering minder stevig maken. Rijnland wil daarom liever dat een al aanwezige leiding in de waterkering blijft. Als een leiding toch weg moet, dan wil Rijnland eerst het risico voor de waterkering beoordelen. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op afdeling 10.4: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 10.4.1: Op de waterkering

Toelichting op artikel 10.7: Voorwaarden verwijderen paal

Toelichting op artikel 10.7, tweede lid

Voor het verwijderen van een heipaal uit de kernzone en beschermingszone van een waterkering is een vergunning nodig. Dit staat in [artikel 10.3](#).

Toelichting op artikel 10.8: Vullen van gat in grond na verwijderen paal

Het vullen van het gat in de grond met zwelklei voorkomt negatieve gevolgen voor de stevigheid en de stabiliteit van de kering.

Toelichting op paragraaf 10.4.2: In kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 10.10: Manier van verwijderen heipaal

De heipaal op de juiste manier verwijderen voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op artikel 10.11: Repareren van afsluitende bodemlaag bij verwijderen heipaal

De gaten in een afsluitende bodemlaag repareren met zwelklei voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op artikel 10.12: Manier van verwijderen damwand

De damwand op de juiste manier verwijderen voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op artikel 10.13: Repareren afsluitende bodemlaag bij verwijderen damwand

De gaten in een afsluitende bodemlaag repareren met zwelklei voorkomt in een kwetsbaar kwelgebied problemen door kwel.

Toelichting op hoofdstuk 11: Waterberging niet meer gebruiken

Toelichting op afdeling 11.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 11.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 11.2: Waterberging niet meer gebruiken

Soms moet een initiatiefnemer van Rijnland een waterberging maken voor het opvangen van de neerslag van een nieuw gemaakt hard oppervlak. Dit water zakt niet meer de bodem in en stroomt direct af naar het oppervlaktewater. Dit veroorzaakt extra peilstijging. Om dit te voorkomen dient dit water te worden vertraagd afgevoerd te worden door het eerst op te vangen in een waterberging. Als zo'n waterberging niet meer wordt gebruikt, dan kan het alsnog versneld afgevoerd naar het oppervlaktewateren voor wateroverlast zorgen. Rijnland wil dit vooraf goed bekijken en daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 11.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 11.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen gebruiken we om een vergunningaanvraag te beoordelen. Voldoet een vergunningaanvraag hieraan, dan verlenen we de vergunning.

Toelichting op artikel 11.4: Een vervangende waterberging maken

Als een waterberging niet meer wordt gebruikt, dan kan er wateroverlast ontstaan. Die wateroverlast wordt voorkomen door een vervangende waterberging te maken. Hiervoor gelden dezelfde regels als voor het maken van een nieuwe waterberging. Die regels staan in hoofdstuk X. Hierin staan 4 manieren om een vervangende waterberging te maken:

- graven van oppervlaktewater;
- afschrijven van een Berging Rekening Courant;
- gebruik maken van oppervlaktewater dat de afgelopen 5 jaar is gegraven;
- opnieuw op een andere manier een waterberging maken.

De waterberging is niet meer nodig als het harde oppervlak waarvoor de waterberging is gemaakt wordt verwijderd. Dan hoeft een initiatiefnemer geen vervangende waterberging te maken.

Toelichting op artikel 11.5: Geen te grote stijging van het waterpeil

Een te grote stijging van het waterpeil kan gaan zorgen voor wateroverlast.

Toelichting op paragraaf 11.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 11.6: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning komen voorschriften die ervoor zorgen dat het watersysteem goed kan blijven werken.

Plaats en afmetingen

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer alles maakt zoals dat in de vergunningaanvraag staat. Bij het beoordelen van de aanvraag gaat Rijnland namelijk uit van de plaats waar de neerslag in het oppervlaktewater komt. Er kan wateroverlast ontstaan als de initiatiefnemer het lozingspunt op een andere plaats maakt.

Omvang en locatie waterberging

De plaats waar de initiatiefnemer de waterberging maakt is belangrijk. In de vergunning staat daarom waar de waterberging moet worden gemaakt en hoe groot deze minimaal moet zijn.

Uitvoering

Hoe een initiatiefnemer de activiteiten uitvoert is ook belangrijk. In de vergunning staan daarom eisen over de uitvoering van de activiteiten. Belangrijk is dat de waterberging voor of gelijk met het verwijderen wordt gemaakt. Anders ontstaat er tijdelijk minder berging in het watersysteem. En dat kan zorgen voor lokale wateroverlast.

Toelichting op hoofdstuk 12: Onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater

Toelichting op afdeling 12.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.1: Activiteiten met grondwater

Het onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater kan gevolgen hebben voor de omgeving. Hoe groot de gevolgen zijn, hangt af van het gebied waar de initiatiefnemer de activiteit uitvoert. Rijnland heeft drie soorten gebieden:

- grondwaterbeschermingsgebieden of waterwingebieden;
- gebieden die kwetsbaar zijn voor grondwateronttrekkingen;
- gebieden waar het onttrekken van grondwater zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen.

In deze gebieden gelden verschillende regels. Daarover gaat dit hoofdstuk. Of een vergunning nodig is hangt af van de hoeveelheid water waarmee wordt gewerkt, hoe lang de activiteit duurt en in welk gebied de activiteit uitgevoerd wordt.

Toelichting op afdeling 12.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 12.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.1: Gevolgen bij een waterkering

Toelichting op artikel 12.2: Grondwater onttrekken, retourneren of infiltreren bij een waterkering

Grondwater is al het water wat in de bodem aanwezig is. Freatisch grondwater is de bovenste laag van het grondwater. Deze laag kom je het eerst tegen als je graaft.

De grondwaterstand of het grondwaterpeil, is het peil van het water dat in de bodem zit. Het is de hoogte van het grondwater ten opzichte van een bepaald punt, meestal het maaiveld.

Grondwater onttrekken, retourneren of infiltreren in de buurt van een waterkering kan invloed hebben op de freatische grondwaterstand. Dit kan grote negatieve gevolgen hebben voor de stabiliteit van de waterkering. De waterkering moet stabiel en stevig blijven. Of er een risico is hangt af van bijvoorbeeld:

- de afstand tussen de activiteit en de waterkering;
- de hoeveelheid water waar mee wordt gewerkt;
- hoe de kering er uit ziet.

Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico voor de waterkering.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.2: Grondwater onttrekken voor planten of vee

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.2.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.3: Grondwater onttrekken voor planten of vee

Soms gebruikt een initiatiefnemer grondwater voor zijn planten of als drinkwater voor zijn vee. Dit gebeurt vaak in droge periodes. Het is dan een tijdelijke maatregel. Door die droogte kan er op meerdere plekken te weinig water zijn. Rijnland wil dat het grondwater dan op een slimme manier wordt gebruikt. Daarom zijn hier regels voor.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.2.2: In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Toelichting op artikel 12.4: Meer dan 5 m³ per uur onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 5 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.5: Meer dan 2.500 m³ per maand onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 2500 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.6: Meer dan 12.000 m³ per jaar onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 12.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.2.3: In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.7: Meer dan 5 m³ per uur onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 5 m³ grondwater per uur een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.8: Meer dan 2.500 m³ per maand onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 2.500 m³ grondwater per maand een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het

risico.

Toelichting op artikel 12.9: Meer dan 12.000 m³ per jaar onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 12.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.2.4: In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.10: Meer dan 10 m³ per uur onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 10 m³ grondwater per uur een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.11: Meer dan 5.000 m³ per maand onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 5.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.12: Meer dan 12.000 m³ per jaar onttrekken

In deze gebieden kan het onttrekken van meer dan 12.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.3: Grondwater saneren

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.13: Grondwater saneren

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. Vaak wordt gedurende een lange tijd veel grondwater onttrokken en geretourneerd. Omdat dit in een langzaam tempo gebeurt, zijn de gevolgen voor de omgeving vaak klein.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.2: In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Toelichting op artikel 12.14: Langer dan zes maanden onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het langer dan zes maanden onttrekken van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.15: Meer dan 10 m³ per uur onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken van meer dan 10 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.16: Meer dan 5.000 m³ per maand onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken van meer dan 5.000 m³ grondwater per maand

een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.17: Meer dan 20.000 m³ per jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken van meer dan 20.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.3: In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.18: Langer dan vier jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan vier jaar onttrekken van grondwater een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.19: Meer dan 15 m³ per uur onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 15 m³ grondwater per uur een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.20: Meer dan 10.000 m³ per maand onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 10.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.21: Meer dan 200.000 m³ per jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 200.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan kwetsbare gebouwen of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.3.4: In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.22: Langer dan vier jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan vier jaar onttrekken van grondwater een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.23: Meer dan 25 m³ per uur onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 25 m³ grondwater per uur een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.24: Meer dan 15.000 m³ per maand onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 15.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.25: Meer dan 300.000 m³ per jaar onttrekken

Bij een grondwatersanering wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald en schoon gemaakt. In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken van meer dan 300.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Bijvoorbeeld schade aan gebouwen of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.4: Grondwater onttrekken of infiltreren voor een andere reden

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.4.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.26: Grondwater onttrekken of infiltreren voor een andere reden

In subparagraaf 12.2.1.2 en subparagraaf 12.2.1.3 zijn regels opgenomen over het onttrekken en retourneren van grondwater om aan planten of vee te geven of een grondwatersanering uit te voeren. In deze subparagraaf zijn regels opgenomen over het onttrekken en infiltreren van grondwater voor andere redenen.

Een andere reden is bijvoorbeeld het drooghouden van een bouwput, kabelsleuf of leidingsleuf.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.4.2: In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

Toelichting op artikel 12.28: Langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.29: Meer dan 10 m³ per uur onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 10 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.30: Meer dan 5.000 m³ per maand onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 5.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.31: Meer dan 20.000 m³ per jaar onttrekken of infiltreren

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 20.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op de zoetwatervoorraad in een gebied. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subparagraaf 12.2.1.4.3: In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.32: Langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bebouwing of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.33: Meer dan 35 m³ per uur onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 35 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bebouwing of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.34: Meer dan 10.000 m³ per maand onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 10.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bebouwing of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.35: Meer dan 30.000 m³ per jaar onttrekken of infiltreren

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 30.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op kwetsbare bebouwing of kwetsbare natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op subsubparagraaf 12.2.1.4.4: In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

Toelichting op artikel 12.36: Langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het langer dan zes maanden onttrekken of infiltreren van grondwater een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bebouwing of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.37: Meer dan 100 m³ per uur onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 100 m³ grondwater per uur een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bebouwing of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.38: Meer dan 40.000 m³ per maand onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 40.000 m³ grondwater per maand een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bebouwing of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op artikel 12.39: Meer dan 100.000 m³ per jaar onttrekken of infiltreren

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken of infiltreren van meer dan 100.000 m³ grondwater per jaar een risico zijn. Dit kan bijvoorbeeld invloed hebben op bebouwing of natuur. Bij het verlenen van een vergunning beoordeelt Rijnland het risico.

Toelichting op paragraaf 12.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 12.41: Zo min mogelijk water onttrekken

Als een initiatiefnemer zo min mogelijk grondwater onttrekt, dan blijft de invloed op de omgeving ook zo klein als mogelijk. Hoeveel water kan of moet worden onttrokken is elke keer anders. Dat hangt af van de omgeving en het doel

van de onttrekking.

Toelichting op artikel 12.42: De voorraad zoet grondwater beschermen

De voorraad zoet grondwater in de bodem is belangrijk voor:

- het in stand houden van de natuur;
- de drinkwatervoorziening, voedselproductie en andere industrie.

Daarom is het belangrijk dat niet al het zoete grondwater uit de bodem wordt onttrokken.

Toelichting op artikel 12.43: Negatieve gevolgen voorkomen

Negatieve gevolgen

Rijnland beoordeelt een vergunningaanvraag op mogelijke negatieve gevolgen. We verlenen geen vergunning als:

- een onttrekking of infiltratie zorgt voor wateroverlast of waterschaarste.
- één of meer van deze onderwerpen belangrijker zijn:
 - 1°. het beschermen en het verbeteren van de chemische en ecologische kwaliteit van het grondwater;
 - 2°. de maatschappelijke functies van het grondwater;
 - 3°. de kosten, de sociaaleconomische gevolgen, de effecten op het milieu, de volksgezondheid en de natuur.

Rijnland kijkt ook naar de doelstellingen van de grondwaterrichtlijn van de Kader Richtlijn Water. Hierin staat dat een onttrekking of infiltratie niet mag zorgen voor het slechter worden van:

- de kwaliteit van het grondwater;
- de kwaliteit van de bodem; * de ecologische situatie in de bodem.

Dit beoordelen we zo:

- Onttrekken of infiltreren mag alleen als het risico van het verspreiden van een verontreiniging die in de bodem zit niet te groot wordt.
- Infiltreren van hemelwater mag alleen als de kwaliteit van het grondwater niet slechter wordt.

Maatregelen

Een initiatiefnemer neemt maatregelen om negatieve gevolgen voor de bodem of het grondwater te voorkomen of kleiner te maken. Bijvoorbeeld deze maatregelen:

- Minder grondwater onttrekken door bijvoorbeeld: werken binnen damwanden, werken in den natte, onderwaterbeton gebruiken, de bodem injecteren. Dit zijn de civieltechnische of geohydrologische maatregelen.
- Grondwater retourneren om zo het grondwaterpeil zo min mogelijk te verlagen;
- Grondwater op zo'n manier onttrekken dat de gevolgen zo klein mogelijk zijn. Bijvoorbeeld door het grondwaterpeil omhoog te laten komen als er niet wordt gewerkt;
- Constructies maken die de fundering vervangen of ondersteunen;
- De natuur beregenen;
- Isolatie van bodemverontreiniging met schermen;
- Infiltratie met hemelwater om dit water daarna weer te onttrekken.

In bijzondere situaties kan een schaderegeling ook een maatregel zijn. Maar eerst moet een initiatiefnemer kijken of negatieve gevolgen kunnen worden voorkomen.

Rijnland verleent geen vergunning als onttrekken of infiltreren een verontreiniging van de bodem of het grondwater veroorzaakt. Het maakt niet uit of de verontreiniging al aanwezig is, of dat het een gevolg is van de onttrekking of infiltratie.

Toelichting op artikel 12.45: Grondwater gebruiken voor laagwaardige doelen

Een laagwaardig gebruik is bijvoorbeeld grondwater gebruiken als koelwater of proceswater.

Een initiatiefnemer onderzoekt eerst of het laagwaardig gebruik op een andere manier kan worden bereikt, dus zonder grondwater te onttrekken. Rijnland staat het onttrekken van grondwater alleen toe als blijkt dat een andere manier van werken veel duurder is of minder duurzaam.

Toelichting op artikel 12.46: Strategische voorraad zoet grondwater beschermen

De provincie wil de strategische voorraad zoet grondwater zo veel mogelijk behouden. Het onttrekken van zoet grondwater kan er namelijk voor zorgen dat zilt grondwater wordt aangetrokken. Zilt grondwater heeft een hoog zoutgehalte. Rijnland en de provincie willen verzilting van de bodem en het grondwater zoveel mogelijk voorkomen. Dus voorkomen dat het zoutgehalte in de bodem en het grondwater te hoog wordt. Daarom moet een initiatiefnemer het grondwater dat uit de strategische voorraad zoet grondwater wordt onttrokken ook weer retourneren in de bodem.

Toelichting op artikel 12.47: Gevolgen beschrijven van het onttrekken en infiltreren van grondwater

Het onttrekken en infiltreren van grondwater heeft gevolgen voor:

- de natuurlijke grondwaterstand;
- de stijghoogte in het watervoerende pakket;
- de horizontale en verticale stroming van het grondwater.

Gevolgen voor de grondwaterstand en de stijghoogte

De initiatiefnemer beschrijft de gevolgen van de onttrekking en infiltratie voor de grondwaterstand en de stijghoogte. De initiatiefnemer beschrijft wat de gevolgen zijn in en hoe groot die zijn. Hierbij gelden deze grenzen:

- De grens van het gebied waar een onttrekking invloed op heeft is de 5 centimeter verlagingslijn.
- De grens van het gebied waar een infiltratie invloed heeft is de 5 centimeter verhogingslijn.

In een bijzondere situatie kan een initiatiefnemer andere waarde dan 5 cm gebruiken.

Gevolgen voor de kwaliteit van het grondwater

De initiatiefnemer beschrijft de aard en de omvang van de gevolgen van de onttrekking of infiltratie. Daarnaast beschrijft de initiatiefnemer de samenstelling en de kwaliteit van het grondwater dat wordt onttrokken of geïnfiltreerd. Het grondwater wordt daarvoor bijvoorbeeld onderzocht op de gehalten chloride, sulfaat, ijzer, zwevende stof, CZV en BZV.

Rijnland wil voorkomen dat de kwaliteit van het grondwater in de bodem slechter wordt door een infiltratie. Als het grondwater in het oppervlaktewater wordt geloosd, dan gebruikt Rijnland de samenstelling van het grondwater om de lozing te beoordelen.

Monitoringsplan en meetplan

Een monitoringsplan kan een onderdeel zijn van het beschrijven van de effecten. In de vergunning staat of de initiatiefnemer een monitoringsplan moet maken en wat daar in moet staan. Een meetplan met actiewaarden kan een onderdeel van het monitoringsplan zijn. Dat is vooral als er kwetsbare objecten in het gebied aanwezig zijn. Dit zijn civieltechnische werken zoals bebouwing, kunstwerken, waterkeringen en wegen. In zo'n meetplan staat bijvoorbeeld een:

- Nulmeting: grondwaterstanden, inmeten van hoogtepunten, opname maaiveld en bebouwing (door middel van fotografische vooropnamen);
- Meetplan grondwaterstanden, met actiewaarden;
- Meetplan zakbakens (om maaiveldhoogten en maaiveldzakkingen te meten) en/of hoogtebouten (voor bebouwing);
- Meetplan bodemvocht (met name voor monumentale natuur (meestal bomen) om te bepalen wanneer watergiften nodig zijn (watergiftenplan);
- Meetplan waterkwaliteit.

Rapport bij tijdelijke bemalingen

De initiatiefnemer maakt een rapport voor de onderbouwing van een aanvraag om een watervergunning, bemalingsplan en monitoringsplan voor tijdelijke bemalingen.

Het gaat om een rapport zoals dat staat in de 'Beoordelingsrichtlijn Tijdelijke bemalingen BRL SIKB 12010 en BRL SIKB 1202'. Het mag ook een rapport zijn van dezelfde kwaliteit.

Toelichting op artikel 12.48: Stoppen of minder grondwater gaan onttrekken of infiltreren

Stoppen van een lang durende onttrekking of infiltratie van grondwater kan negatieve gevolgen hebben voor de omgeving. Dit geldt ook voor minder grondwater gaan onttrekken of infiltreren. De omgeving kan zich aan de situatie aanpassen. Stoppen of minder onttrekken of infiltreren kan dan bijvoorbeeld invloed hebben op de grondwaterstand en het grondwaterstromingspatroon in de omgeving. Dit kan zorgen voor:

- grondwater overlast;
- zakkingen;
- rijzingen van het maaiveld;
- zettingsschade;
- waterkeringen worden minder stabiel;
- slechter wordende kwaliteit van het oppervlaktewater.

Daarom beschrijft een initiatiefnemer de gevolgen van stoppen of minder onttrekken en infiltreren.

Toelichting op artikel 12.49: Grondwater onttrekken voor planten

Een initiatiefnemer onderzoekt eerst of hij oppervlaktewater kan gebruiken om planten water te geven. Soms kan dat niet omdat er bijvoorbeeld niet genoeg oppervlaktewater in de buurt aanwezig is, of als de kwaliteit van het oppervlaktewater niet goed genoeg is. Dan mag de initiatiefnemer grondwater onttrekken om planten water te geven. Dit mag alleen grondwater zijn uit het eerste watervoerende pakket. Alleen in bijzondere situaties mag een initiatiefnemer grondwater uit het tweede watervoerende pakket onttrekken.

Ook voor glastuinbouw geldt dat een initiatiefnemer eerst onderzoekt of hij oppervlaktewater aan de planten kan geven. Als dat niet mogelijk is, kijkt de initiatiefnemer of hij opgeslagen hemelwater kan gebruiken. Pas als dat ook niet mogelijk is, mag grondwater worden gebruikt. Ook hierbij geldt dat het grondwater moet zijn uit het eerste watervoerende pakket. Alleen in bijzondere situaties mag een initiatiefnemer grondwater uit het tweede watervoerende pakket onttrekken.

Toelichting op paragraaf 12.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 12.50: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning kunnen verschillende voorschriften worden opgenomen. Dit kunnen bijvoorbeeld voorschriften zijn over het doen van een startmelding en eindmelding. In principe doet een initiatiefnemer minimaal vijf dagen voor de start van de activiteiten een startmelding en vijf dagen na het einde van de werkzaamheden een eindmelding.

De initiatiefnemer geeft bij de eindmelding ook op:

- de hoeveelheid grondwater is onttrokken, geretourneerd of geïnfiltrerd;
- de kwaliteit van het geïnfiltrerde water.

Rijnland heeft hiervoor een formulier jaaropgave grondwateronttrekking. Dit formulier kan de initiatiefnemer online invullen, of downloaden en handmatig invullen. Het formulier is te vinden op onze website: [Jaaropgave grondwateronttrekking](#)

Toelichting op afdeling 12.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 12.3.1: Grondwater saneren

Toelichting op artikel 12.51: Wanneer gelden deze voorwaarden

Bij het saneren van grondwater wordt vervuild grondwater uit de bodem gehaald, schoon gemaakt en weer terug in de bodem gebracht. Er wordt vaak voor een lange tijd veel grondwater onttrokken en weer geretourneerd. Dit gebeurt met een lage snelheid. Daarom zijn de gevolgen voor de omgeving vaak klein.

Retourneren betekent dat het grondwater weer wordt teruggebracht in de bodem.

Toelichting op artikel 12.52: Saneren in een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken en retourneren van grondwater vanaf bepaalde hoeveelheden negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de voorraad zoetwater in zo'n gebied. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Er is een vergunning nodig voor het onttrekken en retourneren van meer dan 10 m³ grondwater per uur, 5.000 m³ grondwater per maand en 20.000 m³ grondwater per jaar.

De zorgplicht geldt voor het onttrekken en retourneren van minder dan 5 m³ grondwater per uur, of 2.500 m³ grondwater per maand of 5.000 m³ grondwater per jaar.

Toelichting op artikel 12.53: Saneren in een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken en retourneren van grondwater vanaf bepaalde hoeveelheden negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor kwetsbare bebouwing of kwetsbare natuur in zo'n gebied. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Er is een vergunning nodig voor het onttrekken en retourneren van meer dan 15 m³ grondwater per uur, 10.000 m³ grondwater per maand en 200.000 m³ grondwater per jaar.

De zorgplicht geldt voor het onttrekken en retourneren van minder dan 5 m³ grondwater per uur, of 2.500 m³ grondwater per maand of 5.000 m³ grondwater per jaar.

Toelichting op artikel 12.54: Saneren in een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken en retourneren van bepaalde hoeveelheden grondwater toch negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de bebouwing of de natuur. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Er is een vergunning nodig voor het onttrekken en retourneren van meer dan 25 m³ grondwater per uur, 15.000 m³ grondwater per maand en 300.000 m³ grondwater per jaar.

De zorgplicht geldt voor het onttrekken en retourneren van minder dan 10 m³ grondwater per uur, of 5.000 m³ grondwater per maand of 12.000 m³ grondwater per jaar.

Toelichting op paragraaf 12.3.2: Grondwater onttrekken, retourneren of infiltreren voor een andere reden

Toelichting op artikel 12.55: Wanneer gelden deze voorwaarden

In deze paragraaf staan de regels voor het onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater voor andere redenen dan vee of planten water geven of grondwater saneren. Zo'n andere reden is bijvoorbeeld het drooghouden van een bouwput, kabelsleuf of leidingsleuf.

Retourneren betekent dat het onttrokken grondwater weer wordt teruggepompt in de bodem.

Infiltreren betekent dat er na het onttrekken van grondwater weer water in de bodem wordt gebracht om het grondwatervolume aan te vullen. Dit is ander water dan is onttrokken.

Toelichting op artikel 12.56: Onttrekken, retourneren of infiltreren in een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied

In een grondwaterbeschermingsgebied of waterwingebied kan het onttrekken, retourneren of infiltreren van bepaalde hoeveelheden grondwater negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de voorraad zoetwater in zo'n gebied. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Er is een vergunning nodig voor het onttrekken en retourneren van meer dan 10 m³ grondwater per uur, 5.000 m³ grondwater per maand en 20.000 m³ grondwater per jaar.

De zorgplicht geldt voor het onttrekken en retourneren van minder dan 5 m³ grondwater per uur, of 2.500 m³ grondwater per maand of 5.000 m³ grondwater per jaar.

Toelichting op artikel 12.57: Onttrekken, retourneren of infiltreren in een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen

In een gebied dat kwetsbaar is voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor kwetsbare bebouwing of kwetsbare natuur. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Er is een vergunning nodig voor het onttrekken, retourneren of infiltreren van meer dan 35 m³ grondwater per uur, 10.000 m³ grondwater per maand en 30.000 m³ grondwater per jaar.

De zorgplicht geldt voor het onttrekken en retourneren van minder dan 5 m³ grondwater per uur, of 2.500 m³ grondwater per maand of 5.000 m³ grondwater per jaar.

Toelichting op artikel 12.58: Onttrekken, retourneren of infiltreren in een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen

In een gebied zonder extra risico's voor grondwateronttrekkingen kan het onttrekken, retourneren en infiltreren van bepaalde hoeveelheden grondwater toch negatieve gevolgen hebben. Bijvoorbeeld voor de bebouwing of de natuur. Het risico op negatieve gevolgen is klein als een initiatiefnemer zich houdt aan de voorwaarden van Rijnland.

Er is een vergunning nodig voor het onttrekken en retourneren van meer dan 100 m³ grondwater per uur, 40.000 m³ grondwater per maand en 100.000 m³ grondwater per jaar.

De zorgplicht geldt voor het onttrekken en retourneren van minder dan 10 m³ grondwater per uur, of 5.000 m³ grondwater per maand of 12.000 m³ grondwater per jaar.

Toelichting op paragraaf 12.3.3: Voorwaarden onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater

Toelichting op subparagraaf 12.3.3.1: Het werk melden

Toelichting op artikel 12.59: Tijdstip van melden

In artikel 3.2 van deze verordening staat dat de initiatiefnemer een activiteit twee weken voor de start van het werk bij Rijnland meldt. Voor het onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater is dit anders. Dit moet zes weken van tevoren worden gemeld.

Toelichting op artikel 12.60: Wat moet de initiatiefnemer melden

Bemalingsadvies

Het bemalingsadvies moet verschillende informatie bevatten. Hieronder worden een aantal punten verder toegelicht.

De te verwachten gevolgen

Voor het werk start, moeten de te verwachten negatieve gevolgen van het onttrekken duidelijk zijn. Wat deze gevolgen kunnen zijn, hangt af van de omgeving en de hoeveelheid water waar mee gewerkt wordt. Het gaat hierbij onder andere om gevolgen voor:

- De grondwaterstanden;
- De grondwaterstijghoogten;
- De kwaliteit van het grondwatersysteem en het oppervlaktewatersysteem. Bijvoorbeeld de verandering van kwel en de infiltratiesituatie;
- De plaats van het grensvlak tussen zoet water en zout water;
- Archeologisch erfgoed;
- Natuur, landbouw en openbaar groen buiten het perceel waar de activiteit plaatsvindt;
- De zetting van het maaiveld;
- Waterkeringen;
- Funderingen en gebouwen (bijvoorbeeld het droogvallen van houten palen of het optreden van verschilzettingen);
- Andere infrastructuur zoals wegen, spoor of waterleidingen;
- Andere grondwateronttrekkingen in de omgeving;
- Verplaatsing van grondwaterverontreinigingen;
- De grondwaterkwaliteit.

In het bemalingsadvies maakt de initiatiefnemer de gevolgen van de activiteiten duidelijk:

- Tot de 5 centimeter verlagingslijn of verhogingslijn van de freatische grondwaterstand;
- Tot de 5 centimeter stijghoogte in het watervoerende pakket bij een spanningsbemaling;

De initiatiefnemer houdt rekening met bestaande onttrekkingen en infiltraties.

Negatieve gevolgen voorkomen of kleiner maken

De initiatiefnemer neemt maatregelen om mogelijke negatieve gevolgen te voorkomen of de gevolgen minder groot te maken. Dit kan bijvoorbeeld door:

- Civieltechnische of geohydrologische maatregelen. Denk daarbij aan werken binnen damwanden, werken in den natte, onderwaterbeton gebruiken of de bodem injecteren;

- Het retourneren van onttrokken grondwater om zo de (gevolgen van) grondwaterpeilverlaging te verminderen;
- Het grondwater zo efficiënt mogelijk onttrekken. Bijvoorbeeld door het grondwaterpeil omhoog te laten komen tijdens onderbrekingen in het werk;
- Constructies toepassen waarbij de fundering wordt vervangen of ondersteund;
- Hemelwater infiltreren met het doel om dit water later weer te onttrekken.
- Andere maatregelen. Bijvoorbeeld het beregenen van de natuur, of een bodemverontreiniging isoleren met schermen;
- Een schaderegeling. Dit kan in een bijzondere situatie een mogelijkheid zijn. Maar eerst kijkt de initiatiefnemer of schade kan worden voorkomen;

Bemalingsplan met monitoringsplan

De omgeving kan aanleiding geven voor het opnemen van actiewaarden wanneer er bijvoorbeeld kwetsbare bebouwing, kunstwerken, waterkeringen, wegen of grondwaterverontreinigingen aanwezig zijn.

Onderbouwen met een rapportage

De initiatiefnemer onderbouwt de melding van een grondwateronttrekking met een rapportage volgens de 'Beoordelingsrichtlijn Tijdelijke bemalingen BRL SIKG 12010 en BRL SIKB 12020'. Of op een vergelijkbare manier.

De BRL SIKG 12010 is te zien via deze link: [Grond uit baggerspecie; bewaking van de beweringsprocessen zandscheiding, rijping en landfarming. GVCD \(sikb.nl\)](#).

De BRL SIKB 12020 is te zien via deze link: [Grond uit baggerspecie; bewaking van de beweringsprocessen zandscheiding, rijping en landfarming. GVCD \(sikb.nl\)](#).

Toelichting op subparagraaf 12.3.3.3: Andere voorwaarden

Toelichting op artikel 12.64: Volgens de beoordelingsrichtlijn SIKB werken

Rijnland sluit zich aan bij de Beoordelingsrichtlijn SIKB 12000 Tijdelijke grondwaterbemaling en Besluitvorming uitvoeringsmethode Tijdelijke grondwaterbemalingen (BUM TM). Zo wil Rijnland eenheid brengen in het toetsingskader.

De beoordelingsrichtlijn SIKB 12000 is te zien via deze link: [Grond uit baggerspecie; bewaking van de beweringsprocessen zandscheiding, rijping en landfarming. GVCD \(sikb.nl\)](#).

Toelichting op artikel 12.65: Freatische grondwaterstand of stijghoogte verlagen

Freatisch grondwater is de bovenste laag van het grondwater. Deze laag kom je het eerst tegen als je graaft.

Toelichting op artikel 12.68: Hulpmiddelen grondwateronttrekking verwijderen

De gaten moeten worden dichtgemaakt zodat er geen uitwisseling tussen verschillende watervoerende pakketten kan plaatsvinden.

Toelichting op artikel 12.71: Onttrekken uit een strategische voorraad zoet grondwater

In beleid van de provincie staat dat de strategische voorraad zoet grondwater zo veel mogelijk moet blijven zoals die nu is. De provincie wil voorkomen dat deze zoetwatervoorraad zouter wordt door activiteiten in het bodem systeem of het grondwatersysteem. Daarom moet een initiatiefnemer grondwater dat is onttrokken uit de strategische voorraad zoet grondwater ook weer helemaal retourneren.

Toelichting op afdeling 12.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op paragraaf 12.4.1: Het werk melden

Toelichting op artikel 12.73: Het werk melden

Ook als het werk onder de zorgplicht valt, meldt de initiatiefnemer het werk bij Rijnland. Deze meldplicht is daarmee een uitzondering omdat er normaal geen meldplicht geldt als een activiteit onder de zorgplicht valt.

Toelichting op paragraaf 12.4.2: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op subparagraaf 12.4.2.1: Algemeen

Toelichting op artikel 12.76: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe hij een werk uitvoert. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om een initiatiefnemer meer zekerheid te geven heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat deze verdere uitwerking van de zorgplicht voor het onttrekken, retourneren of infiltreren van grondwater. Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan vindt Rijnland de activiteiten altijd goed.

Toelichting op subparagraaf 12.4.2.2: bouwputbemaling bij waterkering of kwetsbare bebouwing

Bij een bouwputbemaling onttrekt de initiatiefnemer:

- grondwater uit een bouwput; of
- grondwater uit de bodem naast en onder een bouwput. Dit noemen we een spanningsbemaling.

Toelichting op hoofdstuk 13: Graven

Toelichting op afdeling 13.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 13.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.1: Graven van en in oppervlaktewater

Toelichting op artikel 13.2: Oppervlaktewater dieper graven dan 2,5 meter

De diepte van het water wordt gemeten vanaf de waterspiegel.

Oppervlaktewater dat dieper is dan 2,5 meter is meestal een diepe plas. Zo'n diepe plas wordt vaak gebruikt voor zandwinning. Er zijn risico's bij het graven van een diepe plas:

- de kwelsituatie en infiltratiesituatie in de omgeving kan veranderen;
- grondwaterstromen van verschillende kwaliteit kunnen bij elkaar komen.

Het is belangrijk dat het talud van een diepe plas stabiel is. En niet zal wegzakken in de diepe plas. Dit is extra belangrijk voor een diepe plas in de buurt van een waterkering.

Daarom is er voor het graven van oppervlaktewater dieper dan 2,5 meter een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 13.3: Belangrijk oppervlaktewater

Binnen Rijnland hebben we belangrijke oppervlaktewateren. Die noemen we zo omdat ze extra belangrijk zijn voor de aanvoer en de afvoer van water in een groot gebied. Voor deze oppervlaktewateren is het belangrijk dat ze zo groot worden dat de aanvoer en afvoer van al het water goed mogelijk is.

Rijnland onderhoudt de belangrijke oppervlaktewateren zelf. We willen het onderhoud goed kunnen uitvoeren én de kosten voor het onderhoud zo laag mogelijk houden. Daarom noemen we een oppervlaktewater alleen 'belangrijk' als dat oppervlaktewater nodig is voor de aanvoer en afvoer van water voor een groter gebied.

Daarom is er een vergunning nodig voor:

- graven van een nieuw belangrijk oppervlaktewater;
- graven om een belangrijk oppervlaktewater aan te passen. Bijvoorbeeld:
 - 1°. breder of dieper maken;
 - 2°. flauwer maken van het talud.

Toelichting op artikel 13.4: Overig oppervlaktewater in kwetsbaar kwelgebied

Graven in de bodem van gebieden met sterke (zilte) kwel kan zorgen voor nog meer (zilte) kwel. Dit verstoort het evenwicht in het water en de kwaliteit van het oppervlaktewater kan slechter worden.

Door het graven van water in een kwetsbaar kwelgebied kan de bodem opbarsten. Daarom controleren we in zo'n gebied goed of de diepte van een overig oppervlaktewater kan zorgen voor het opbarsten van de bodem. Vaak is het in kwetsbaar kwelgebied niet mogelijk om een oppervlaktewater te maken dat diep is of een brede bodem heeft.

Daarom is een vergunning nodig voor:

- graven van een nieuw overig oppervlaktewater in een kwetsbaar kwelgebied, of
- graven om een overig oppervlaktewater in een kwetsbaar kwelgebied aan te passen. Bijvoorbeeld:
 - 1°. breder of dieper maken;
 - 2°. het flauwer maken van het talud.

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.2: Graven in de zeewering

Toelichting op artikel 13.5: Graven om delfstoffen of specie te winnen

De zeewering moet stabiel en stevig blijven. Graven voor het winnen van delfstoffen kan een groot risico zijn voor de stabiliteit van de zeewering bij de dijk-in-duinconstructies van Noordwijk en Katwijk. Daarom is er hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 13.7: Graven buiten bebouwde deel zeewering

Rijnland wil dat de zeewering buiten de bebouwde contouren van een kustplaats op een natuurlijke manier beweegt. Dit betekent dat zand zich zo veel mogelijk op een natuurlijke manier kan verplaatsen. Daarom is altijd een vergunning nodig voor graven buiten de bebouwde contouren van een kunstplaats.

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.3: Graven in een waterkering

Toelichting op artikel 13.9: Graven om delfstoffen of specie te winnen

Een waterkering moet stabiel en stevig blijven. Graven voor het winnen van delfstoffen kan een groot risico zijn voor de

stabiliteit van een waterkering. Daarom is er hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op subparagraaf 13.2.1.4: Graven in kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 13.14: Dieper dan 1,5 meter graven in kwetsbaar kwelgebied

Graven in een kwetsbaar kwelgebied kan zorgen voor meer kwel of het opbarsten van de bodem. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 13.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 13.15: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen vormen voor het graven een aanvulling op de beoordelingsregels uit afdeling 3.3. Alleen wanneer aan alle beoordelingsregels uit afdeling 3.3 en de aanvullende beoordelingsregels uit deze paragraaf wordt voldaan.

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor graven van en in oppervlaktewater

Toelichting op artikel 13.16: Nieuw belangrijk oppervlaktewater graven

Rijnland onderhoudt de belangrijke oppervlaktewateren zelf. We willen het onderhoud goed kunnen uitvoeren én de kosten voor het onderhoud zo laag mogelijk houden. Daarom noemen we een oppervlaktewater alleen 'belangrijk' als dit nodig is voor de aanvoer en afvoer van water voor een groter gebied. Dit betekent dat een initiatiefnemer alleen een nieuw belangrijk oppervlaktewater mag graven voor bijvoorbeeld:

- bij het inrichten van een nieuw watersysteem; of,
- bij dempen van een bestaand belangrijk oppervlaktewater. Het gaat dan om het verplaatsen van een oppervlaktewater.

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor graven in de zeewering

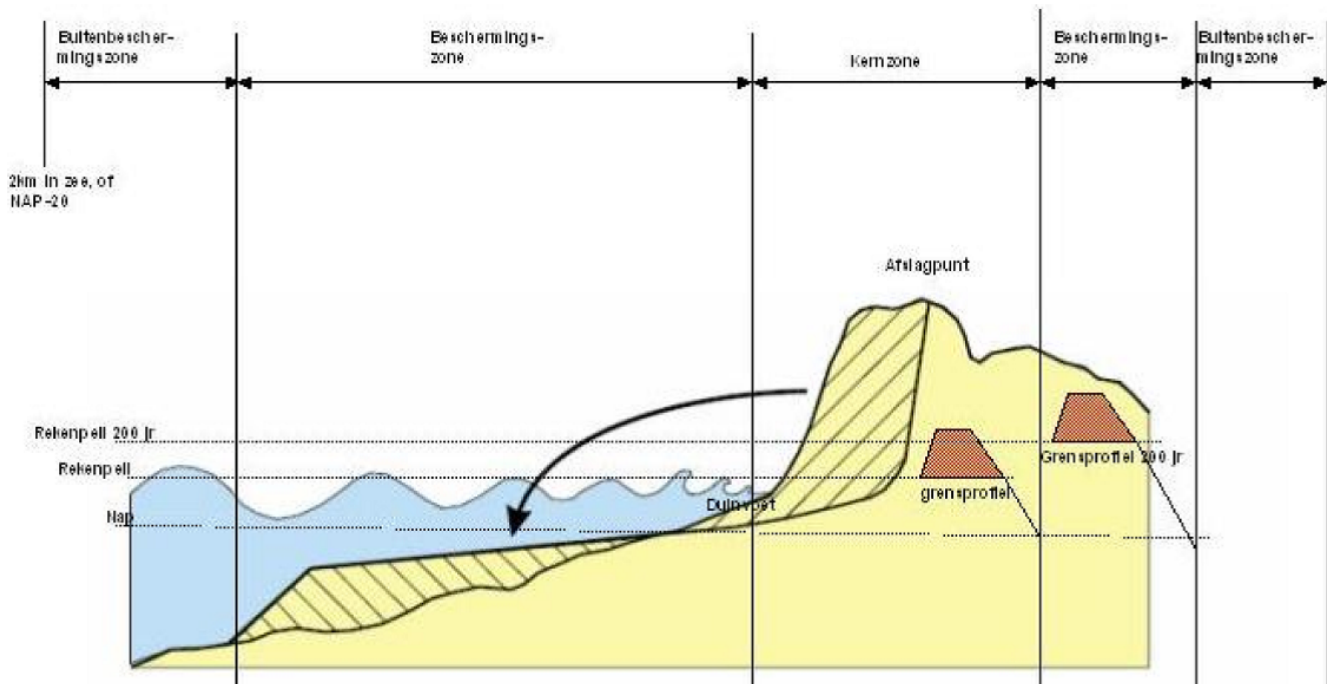
Toelichting op artikel 13.19: Weggehaalde grond blijft aanwezig

De weggehaalde grond blijft liggen binnen de zone waaruit het is weg gegraven. Dus:

- graven in de kernzone: de grond moet binnen de kernzone blijven.
- graven in een beschermingszone: de grond moet binnen die beschermingszone blijven.

Toelichting op artikel 13.20: Niet graven in het grensprofiel

De zeewering bestaat uit verschillende zones. Om een overstroming te voorkomen moet in elke zone van de zeewering een minimale hoeveelheid zand aanwezig zijn. Dit is de hoeveelheid zand die minstens aanwezig blijft na een storm met een vastgestelde windkracht. We noemen deze minimale hoeveelheid zand het grensprofiel.

Toelichting op subparagraaf 13.2.2.4: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor graven in de waterkering

Toelichting op artikel 13.24: Verplaatsen van de waterkering

Soms moeten de zones of de waterkering zelf worden verplaatst. Bijvoorbeeld voor het plaatsen van een bouwwerk. Rijnland onderzoekt dan eerst:

- is het verplaatsen van de waterkering echt nodig;
- zijn personen en organisaties voor wie dit belangrijk is het hiermee eens. Want bij ontwikkelingen in de toekomst kunnen zij hierdoor met strengere eisen te maken krijgen;
- worden de kosten voor bijvoorbeeld het onderhoud niet te hoog.

Toelichting op paragraaf 13.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 13.28: Extra voorschriften voor graven van en in oppervlaktewater

Plaats van het oppervlaktewater (a)

De plaats waar een nieuw oppervlaktewater wordt gegraven is belangrijk. Daarom beoordeelt Rijnland de plaats die in de vergunningaanvraag staat. Daarom wordt voorgeschreven dat de initiatiefnemer het water graaft op de plek die Rijnland heeft onderzocht.

Grootte en vorm van het oppervlaktewater (b + c)

De grootte van een oppervlaktewater is belangrijk:

- de breedte van de bodem en de diepte van het water zegt iets over het risico op het ontstaan van kwel en het opbarsten van de waterbodem;
- de breedte van de bodem, en de diepte en breedte van het oppervlaktewater zijn belangrijk voor de aanvoer- en afvoercapaciteit van het oppervlaktewater;
- De breedte van de bodem, en de diepte en breedte van het oppervlaktewater zijn belangrijk voor de ontwikkelingskansen van planten en dieren.

Rijnland bekijkt bij elk oppervlaktewater welke grootte nodig is.

- Voor een belangrijk oppervlaktewater gaan we hierbij uit van deze maten:
 - 1°. de aanlegdiepte is minimaal 1,10 meter;
 - 2°. de breedte van de waterbodem is minimaal 40 centimeter;
 - 3°. de breedte van het oppervlaktewater is minimaal 7 meter, gemeten op de waterspiegel bij winterpeil.
- Voor een overig oppervlaktewater gaan wij hierbij uit van de maten uit artikel 13.33.

Stevigheid van het talud (d)

Vooraf voor dieper water is het belangrijk dat het talud stevig en stabiel is. Zo wordt gezorgd dat de oevers niet kunnen afschuiven in het water. Daarom kan hierover een voorschrift staan in de vergunning.

Gevolgen voor de omgeving (e)

Diepe plassen en zandwinplassen kunnen een negatieve invloed hebben het grondwater en waterkeringen in de buurt. Daarom kunnen hierover voorschriften staan in de vergunning.

initiatiefnemer moet vooraf laten zien wat de gevolgen zijn van het graven van een diepe plas of zandwinplas. Die gevolgen kunnen bijvoorbeeld zijn:

- wijzigingen van de grondwaterstand, grondwaterstijghoogte, grondwaterstroming en waterkwaliteit;
- het minder stevig en stabiel worden van waterkeringen in de buurt.

Toelichting op afdeling 13.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op paragraaf 13.3.2: Voorwaarden graven van oppervlaktewater

Toelichting op artikel 13.33: Minimale maten van een nieuw oppervlaktewater

Het is belangrijk dat een nieuw oppervlaktewater bepaalde minimale maten heeft, omdat:

- het oppervlaktewater groot genoeg moet zijn om het water goed te kunnen aanvoeren en afvoeren;
- onderhoud van het oppervlaktewater goed mogelijk moet zijn;
- een natuurlijke inrichting van het oppervlaktewater dan mogelijk is. Daardoor ontstaat ook een goed leefgebied voor planten en dieren.

Soms zijn de minimale maten voor een oppervlaktewater of helling van het talud niet mogelijk. Bijvoorbeeld door de samenstelling van de bodem op een bepaalde plek, zoals bij loopzand. Dan kan Rijnland met een maatwerkvoorschrift een kleinere maat voor het oppervlaktewater toestaan.

Toelichting op artikel 13.34: Oppervlaktewater breder maken voor een waterberging

In theorie zou 10 vierkante meter oppervlaktewater over een lengte van 1 kilometer met 1 centimeter worden gemaakt. Dit is niet goed te controleren. Daarom bepaalt Rijnland dat het oppervlaktewater minimaal 50 centimeter breder moet worden.

Toelichting op paragraaf 13.3.3: Voorwaarden graven bij de zeewering

Toelichting op artikel 13.36: Grond niet weghalen

De weggehaalde grond blijft liggen in de zone waaruit het is weg gegraven. Dus:

- graven in de kernzone: de grond moet binnen de kernzone blijven.

- graven in een beschermingszone: de grond moet binnen die beschermingszone blijven.

Toelichting op paragraaf 13.3.4: Voorwaarden graven bij de waterkering

Toelichting op artikel 13.38: Grond niet weghalen

De weggehaalde grond blijft liggen in de zone waaruit het is weg gegraven. Dus:

- graven in de kernzone: de grond moet binnen de kernzone blijven.
- graven in een beschermingszone: de grond moet binnen die beschermingszone blijven.

Toelichting op paragraaf 13.3.5: Voorwaarden graven in kwetsbaar kwelgebied

Toelichting op artikel 13.40: Niet meer kwel

Graven in een kwetsbaar kwelgebied kan negatieve gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Zo kan meer kwel de waterbalans verstoren. Als dat gebeurt, dan moet er extra water uit het gebied worden afgevoerd.

Toelichting op artikel 13.41: Geen verzilting

Graven in een kwetsbaar kwelgebied kan negatieve gevolgen hebben voor de waterhuishouding. Zo kan het graven een toename aan zilte kwel veroorzaken. Een eventuele toename aan zilte kwel kan een verslechtering van de waterkwaliteit veroorzaken.

Toelichting op artikel 13.42: Verticale stabiliteit van de bodem

Bij graven in kwetsbaar kwelgebied is er altijd een risico dat de (water)bodem opbarst. Bij opbarsten wordt de druk omhoog van het diepere grondwater te groot, waardoor de bodem kan gaan scheuren. Het grondwater komt dan omhoog. Dat mag niet gebeuren. Daarom moet de initiatiefnemer bepalen hoe groot het risico is dat de bodem gaat opbarsten. Dit gebeurt door de verticale stabiliteit van de bodem te meten. De initiatiefnemer moet dit doen voordat de werkzaamheden beginnen, en volgens de methode NEN-6740. Ook tijdens het graven moet de verticale stabiliteit steeds worden gecontroleerd met metingen.

Toelichting op artikel 13.44: Sleufloze technieken

Rijnland verleent alleen een maatwerkvoorschrift als het geen risico's geeft op meer kwel, meer verzilting, of het opbarsten van de bodem.

Een omhullende mantelbuis wordt gebruikt om te zorgen dat er niet meer kwel ontstaat.

Toelichting op afdeling 13.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht voor graven

Toelichting op paragraaf 13.4.1: Verdere uitwerking zorgplicht voor graven in een peilgrens

Toelichting op artikel 13.45: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in [afdeling 1.4](#) van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudige activiteiten met weinig risico geldt alleen een zorgplicht. Er is dus geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Dit betekent dat de initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe hij een werk uitvoert. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft functioneren. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om een initiatiefnemer meer zekerheid te geven heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat deze verdere uitwerking van de zorgplicht voor graven in een peilgrens. Wordt gewerkt volgens de artikelen in deze paragraaf, dan vindt Rijnland de graafactiviteiten altijd goed.

Toelichting op hoofdstuk 14: Kabels, leidingen en mantelbuizen

Toelichting op afdeling 14.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 14.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 14.2.1.1: Leiding waardoor water van hoog naar laag oppervlaktewater kan stromen

Toelichting op artikel 14.2: Leiding waardoor water van hoog naar laag oppervlaktewater kan stromen

In de meeste situaties gaan het over een leiding waardoor water van de hoger liggende boezem naar een lager liggende polder stroomt. Maar het kan ook gaan om een leiding van een hoger naar een lager liggende polder. Of van de tussenboezem naar een polder.

Hier geven we een toelichting op de meest voorkomende situatie, waarbij water van de boezem naar een polder stroomt. In de polders zorgt Rijnland dat het oppervlaktewater op de juiste hoogte blijft. Dat doen wij door het water met gemalen uit de polder naar de boezem te pompen.

Rijnland wil eigenlijk niet dat er nieuwe plekken komen waar water in een polder kan stromen. Want dat betekent dat wij ook meer water uit de polder moeten wegpompen. Voor Rijnland is dit rondpompen van water vaak niet gewenst om deze redenen:

- Een gemaal kan een bepaalde maximale hoeveelheid water wegpompen. In tijden met veel neerslag moet een gemaal al veel water wegpompen en daarbij komt dan nog het extra binnengestroomde water. Als het gemaal hiervoor niet groot genoeg is, dan kan dit leiden tot wateroverlast. Het wegpompen van al dat water kost ook veel energie.
- Het binnenstromende water kan een slechtere kwaliteit hebben. Hierdoor wordt de kwaliteit van het oppervlaktewater ook slechter.

Toelichting op subparagraaf 14.2.1.2: Kabel, leiding of mantelbuis in de zeewering

Toelichting op artikel 14.3: Kabel, leiding of mantelbuis in de dijk-in-duin constructie

In Katwijk en Noordwijk bestaat een deel van de zeewering uit een dijk-in-duin constructie. Hierbij is een harde waterkering aangelegd onder het zandige duin. Om deze harde constructie te beschermen is een vergunning nodig voor het plaatsen van een kabel, leiding of mantelbuis.

Toelichting op artikel 14.4: Leiding met meer dan 10 bar

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan zand mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de zeewering (duinen). De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding en de druk in deze leiding. Om die reden is voor het plaatsen van een leiding met een druk van meer dan 10 bar een vergunning nodig.

Toelichting op subparagraaf 14.2.1.3: Leiding of mantelbuis in de waterkering

Toelichting op artikel 14.5: Leiding met diameter groter dan 500 mm

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan grond mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de waterkering. De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding. Om die reden is voor het plaatsen van een leiding met een diameter groter dan 500 mm een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 14.6: Drukloze leiding

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan grond mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de waterkering. De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding. Om die reden is voor het plaatsen van een leiding met een diameter groter dan 160 mm een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 14.7: Drukhoudende leiding

Het grootste risico van een leiding is een mogelijk lek in deze leiding. Wanneer gas of vloeistof uit de leiding lekt, kan grond mee stromen. Hierdoor kan een erosiekrater ontstaan in de waterkering. De mogelijke gevolgen zijn sterk afhankelijk van het type leiding en de druk in deze leiding. Om die reden is voor het plaatsen van een leiding met een druk van meer dan 10 bar een vergunning nodig.

Toelichting op paragraaf 14.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 14.9: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen vormen een aanvulling op de beoordelingsregels uit afdeling 3.3. Alleen wanneer aan alle beoordelingsregels uit afdeling 3.3 en de aanvullende beoordelingsregels uit deze paragraaf wordt voldaan.

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor een leiding om oppervlaktewater een gebied in te laten stromen

Toelichting op artikel 14.10: Er is geen andere manier om water van hoog naar laag oppervlaktewater te laten stromen

De meeste situaties gaan over een leiding waardoor water van de hoger liggende boezem naar een lager liggende polder stroomt. Maar het kan ook gaan om een leiding van een hoger naar een lager liggende polder. Of van de tussenboezem naar een polder.

Hier geven we een toelichting op de meest voorkomende situatie, waarbij water van de boezem naar een polder stroomt. Rijnland wil eigenlijk niet dat er nieuwe plekken komen waar water in een polder kan stromen. Want dat betekent dat wij ook meer water uit de polder moeten wegpompen. Voor Rijnland is dit rondpompen van water vaak niet gewenst om deze redenen:

- Een gemaal kan een bepaalde maximale hoeveelheid water wegpompen. In tijden met veel neerslag moet een gemaal veel water wegpompen en daarbij komt dan nog het extra naar binnen gestroomde water. Als de capaciteit van het gemaal hiervoor niet groot genoeg is, dan kan dit leiden tot wateroverlast. Het wegpompen van al dat water kost ook veel energie.
- Het binnenstromende water kan een slechtere kwaliteit hebben. Hierdoor wordt de kwaliteit van het oppervlaktewater ook slechter.

Daarom zal Rijnland een nieuwe leiding om water van hoger naar lager liggend oppervlaktewater te laten stromen niet zomaar toestaan. Het mag alleen als het niet mogelijk is om dit op een andere manier te doen. Bijvoorbeeld door het

verbinden van twee watergangen.

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.3: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor een kabel, leiding of mantelbuis in de zeekering

Toelichting op artikel 14.11: Niet onder dijk-in-duin constructie

Bij de dijk-in-duinconstructies is een harde waterkering aangebracht in het uit zand bestaande duin. Kabels en leidingen onder deze harde constructie door verstoren de stabiliteit van het zand en daarmee ook die van de harde kering. Om die reden zijn kabels en leidingen onder de dijk-in-duin constructie door, niet toegestaan.

Toelichting op artikel 14.12: Boven de dijk-in-duin constructie

Kabels en leidingen over de dijk-in-duinconstructie kunnen onder voorwaarden worden toegestaan.

Toelichting op artikel 14.13: Leiding met meer dan 10 bar

Rijnland is terughoudend met het toestaan van leidingen met een druk groter dan 10 bar bij de zeekering. Alleen als écht geen andere plaats mogelijk is, verleent Rijnland een vergunning.

Toelichting op subparagraaf 14.2.2.4: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor een leiding in de waterkering

Toelichting op artikel 14.14: Leiding met meer dan 10 bar

Rijnland is terughoudend met het toestaan van leidingen met een druk groter dan 10 bar bij de waterkering. Alleen als écht geen andere plaats mogelijk is, verleent Rijnland een vergunning.

Toelichting op artikel 14.15: Leiding met een druk tot en met 10 bar

Door te voldoen aan NEN 3650 en NEN 3651 worden risico's tot een minimum beperkt. Daarom toetst Rijnland aan deze normen. Er kunnen bijzondere omstandigheden zijn, waardoor het niet mogelijk is om conform de NEN 3650 en NEN 3651 te werken. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn bij aansluitingen op een bestaande leiding die niet, conform de NEN, buiten de veiligheidszone is aangebracht.

Toelichting op afdeling 14.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht voor kabels en leidingen

Toelichting op artikel 14.25: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico is geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Voor zo'n werk geldt alleen een zorgplicht. Dit betekent dat een initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd, zolang dat maar zorgvuldig is.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft werken. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Dit is soms fijn, maar soms ook onzeker. Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat de verdere uitwerking van de zorgplicht voor het plaatsen van een kabel of leiding bij oppervlaktewater.

Werkt een initiatiefnemer volgens de voorwaarden uit deze paragraaf, dan wordt automatisch voldaan aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Rijnland vindt de activiteiten dan altijd goed. Maar het is niet verplicht om te werken volgens deze voorwaarden. De initiatiefnemer mag ook vanuit de eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 14.26: Kabel of leiding kruist de kernzone van belangrijk oppervlaktewater

Een kabel of leiding kun je op verschillende manieren beschermen tegen beschadigingen. Bijvoorbeeld met een mantelbuis of met een plaatmat of blokkenmat op de waterbodem.

Toelichting op artikel 14.27: Kabel of leiding kruist de kernzone van overig oppervlaktewater

Een kabel of leiding kun je op verschillende manieren beschermen tegen beschadigingen. Bijvoorbeeld met een mantelbuis of met een plaatmat of blokkenmat op de waterbodem.

Toelichting op artikel 14.28: Kabel of leiding in een dam met duiker

De duiker kan beter worden onderhouden als de kabel of leiding onder de duiker ligt. Daarnaast worden de onderhoudskosten hoger als de kabel of leiding op een andere manier wordt geplaatst.

Toelichting op artikel 14.29: kabel of leiding langs oppervlaktewater

De 1 meter wordt horizontaal gemeten vanaf het punt waar de schuine oever overgaat in het vlakke maaiveld.

Toelichting op hoofdstuk 15: Gebruik van voertuigen en werktuigen

Toelichting op afdeling 15.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 15.1: Voertuig of werktuig gebruiken bij de waterkering

Soms ligt er op de waterkering een weg. Maar het komt ook regelmatig dat er geen weg is en dat er toch een voertuig of werktuig op de waterkering komt. Dan is het vaak nodig om de waterkering te beschermen tegen schade.

Er zijn verschillende soorten voertuigen die op de waterkering kunnen komen. Bijvoorbeeld fietsen, brommers, personenauto's, bestelbusjes, tractors en vrachtwagens. Er komen soms ook werktuigen op de waterkering. Dat zijn bijvoorbeeld graafmachines, hijskranen en sondeerwagens. Als er voertuigen of werktuigen op de waterkering komen, dan geldt dit hoofdstuk.

Toelichting op afdeling 15.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 15.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 15.2: Voertuig of werktuig zwaarder dan 8.000 kg op een waterkering

Gaat een voertuig of werktuig op de waterkering van de weg af, dan is er een risico dat:

- de waterkering beschadigt door het gewicht van het voertuig of werktuig
- een voertuig of werktuig de planten en struiken kapot rijdt, waardoor de grond van de waterkering kan wegwaaien of wegspoelen.

Deze risico's zijn groot als een voertuig of werktuig met de lading erbij meer weegt dan 8.000 kilogram. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 15.3: Voertuig of werktuig zwaarder dan 50.000 kg op een waterkering

De meeste wegen op een waterkering worden gemaakt voor voertuigen en werktuigen met een gewicht tot 50.000 kg (50 ton). De meeste voertuigen en werktuigen zijn ook niet zwaarder. Voertuigen of werktuigen die zwaarder zijn dan 50.000 kg geven meer risico op schade aan de waterkering. En dat is vooral zo als ze daar staan om activiteiten uit te voeren. Daarom is hiervoor een vergunning nodig.

Toelichting op afdeling 15.3: Verdere uitwerking zorgplicht voor een voertuig of werktuig op de waterkering

Toelichting op artikel 15.5: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico is geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Voor zo'n werk geldt alleen een zorgplicht. Dit betekent dat een initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd, zolang dat maar zorgvuldig is.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft werken. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Dit is soms fijn, maar soms ook onzeker. Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht.

Werkt een initiatiefnemer volgens de voorwaarden uit deze paragraaf, dan wordt automatisch voldaan aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze.

Rijnland vindt de activiteiten dan altijd goed. Maar het is niet verplicht om te werken volgens deze voorwaarden. De initiatiefnemer mag ook vanuit de eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op hoofdstuk 16: Dempen van oppervlaktewater

Toelichting op afdeling 16.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 16.1: Dempen van oppervlaktewater

Met het dempen van oppervlaktewater bedoelen we alle activiteiten die zorgen voor een afname van het bergend wateroppervlak. Een afname van bergend wateroppervlak betekent dat er minder ruimte is voor oppervlaktewater.

Voorbeelden van het dempen van oppervlaktewater:

- dempen van een sloot;
- een dam in een sloot maken;
- steiler maken van een talud;
- een stuk van het watersysteem afsluiten van de rest van het watersysteem.

Toelichting op afdeling 16.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 16.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 16.2: Dempen in de kernzone van belangrijk oppervlaktewater

Dit oppervlaktewater is belangrijk voor de aanvoer en afvoer van water. Daarom is er een vergunning nodig.

Toelichting op artikel 16.3: Dempen in een kernzone en beschermingszone van de waterkering

Dempen van oppervlaktewater in de kernzone en beschermingszone kan negatief zijn voor de stabiliteit van de waterkering. Rijnland wil daarom vooraf het risico voor de waterkering kunnen beoordelen.

Toelichting op artikel 16.4: Dempen van meer dan 100 m² oppervlaktewater

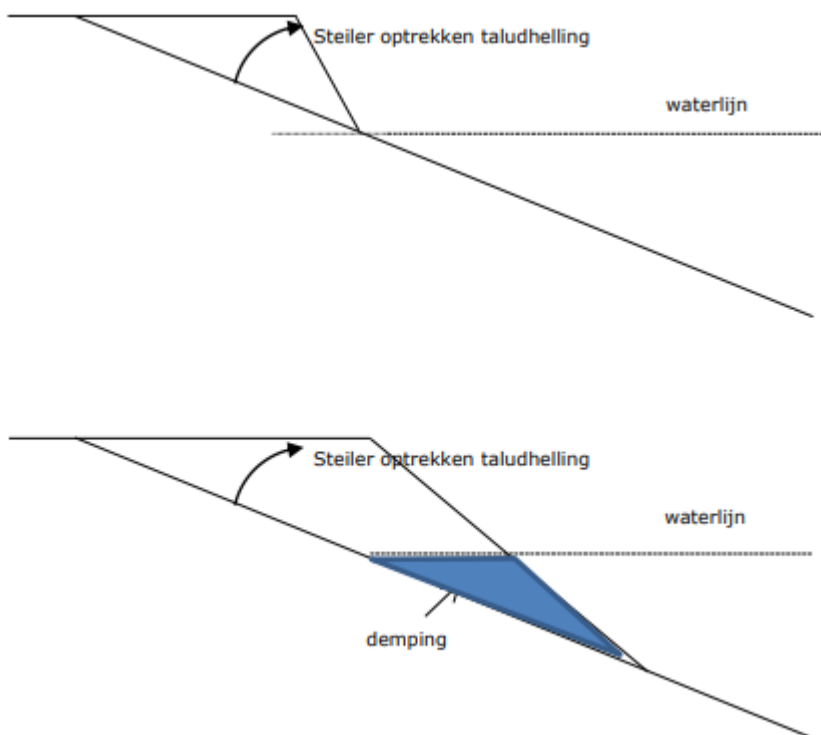
Het dempen van meer dan 100 m² oppervlaktewater kan een grote invloed hebben op de aanvoer en afvoer van water. Daarom is hier een vergunning voor nodig.

Toelichting op artikel 16.5: Uitzondering voor steiler optrekken talud boven de waterspiegel

Het steiler optrekken van het bovenwatertalud is een demping. Maar het is meestal een hele kleine demping. Daardoor heeft dit bijna geen negatieve gevolgen voor het watersysteem. Daarom valt dit onder de zorgplicht.

Het steiler optrekken van het onderwatertalud heeft wel gevolgen voor het watersysteem. Dit valt niet onder deze uitzondering.

Het verschil is te zien in onderstaande afbeeldingen.

Toelichting op paragraaf 16.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 16.6: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen vormen een aanvulling op de beoordelingsregels uit afdeling 3.3. Alleen wanneer aan alle beoordelingsregels uit afdeling 3.3 en de aanvullende beoordelingsregels uit deze paragraaf wordt voldaan.

Toelichting op artikel 16.7: Maken van nieuwe waterberging

Toelichting op artikel 16.7, eerste lid

Na het dempen van oppervlaktewater kan het oppervlaktewatersysteem minder neerslag opvangen. Het bergend vermogen neemt af. Dit kan zorgen voor wateroverlast. Daarom moet een initiatiefnemer bij een demping van oppervlaktewater ook een nieuwe waterberging maken. Dan blijft het bergend vermogen in een gebied hetzelfde.

Toelichting op artikel 16.7, tweede lid

De nieuwe waterberging is een nieuw oppervlaktewater dat in open verbinding staat met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Toelichting op artikel 16.7, derde lid

Soms staat de oeverlijn niet goed op de kaart. Bijvoorbeeld omdat een stuk van de oever is weggespoeld. Als de initiatiefnemer de originele oeverlijn repareert, dan is dat volgens de regels een demping. Maar in deze situatie is het maken van een nieuwe waterberging niet redelijk.

Als de initiatiefnemer bewijst dat de oeverlijn te veel landinwaarts ligt, dan kan Rijnland een vergunning verlenen zonder voorschriften voor een waterberging. De initiatiefnemer kan dit bijvoorbeeld bewijzen met:

- luchtfoto's die Rijnland heeft;
- andere (lucht)foto's waarop de plaats van originele oeverlijn staat;
- een oude beschoeiing die nog (gedeeltelijk) aanwezig is;
- een duidelijke onderbreking (inham) van de bestaande oeverlijn. Die onderbreking mag niet te groot zijn.

Toelichting op artikel 16.7, vierde lid

Het komt voor dat een initiatiefnemer een oppervlaktewater maar voor een korte tijd dempt. Bijvoorbeeld voor het maken van een bouwweg. Met korte tijd bedoelen we meestal een half jaar. Soms mag het langer, maar nooit langer dan 1 jaar. Bij zo'n tijdelijke demping is het niet altijd nodig om een waterberging te maken.

Toelichting op artikel 16.7, vijfde lid

In sommige gebieden is genoeg waterberging aanwezig. Dan heeft een kleinere demping vaak bijna geen negatieve gevolgen voor de hoeveelheid water in dat gebied. Het is dan niet altijd nodig om een waterberging te maken. Dit geldt alleen voor een demping die bijdraagt aan het verbeteren van andere doelen voor het oppervlaktewater. Voorbeelden zijn:

- Het maken of repareren van een compartimenteringsdam, als daardoor de strijklengte kleiner wordt of de uitwisseling van water minder wordt. De strijklengte is de lengte waarover de wind vrij over een oppervlaktewater waait en golven maakt.
- Het maken van natuurvriendelijke oevers. Bijvoorbeeld als een legakker.

Hierbij geldt de voorwaarde dat de demping niet groter mag zijn dan nodig is. Bijvoorbeeld: Om een waterkering stabiel te maken moet een strook van 1 meter worden gedempt. Via deze regel mag een initiatiefnemer dan niet bijvoorbeeld 3 meter gaan dempen.

Wat hierboven staat geldt niet voor plassen op boezemniveau. Het bergend vermogen van deze plassen is namelijk een heel belangrijk deel van het bergend vermogen van het hele boezemsysteem.

Toelichting op artikel 16.8: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel 16.8, eerste lid

Rijnland wil voorkomen dat wateroverlast ontstaat. Daarom moet de extra waterberging eerder of tegelijk met de demping worden gemaakt.

Toelichting op artikel 16.8, tweede lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de vergunningaanvraag is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland moet weten hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied. We gaan ervan uit dat een waterberging na 5 jaar blijft.

Toelichting op artikel 16.8, derde lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als extra waterberging als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel 16.8, vierde lid

Soms is het niet mogelijk om de waterberging eerder of tijdens de demping te maken. Als dit geen wateroverlast veroorzaakt, kan Rijnland toestaan dat de initiatiefnemer de extra waterberging later maakt. De extra waterberging moet wel worden gemaakt binnen 3 maanden na de demping.

Toelichting op artikel 16.9: Plaats van de waterberging

Het is belangrijk dat de waterberging in de buurt van de demping wordt gemaakt. Soms is het niet mogelijk om de waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1 of lid 2. Als er geen wateroverlast ontstaat kan Rijnland toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken.

Toelichting op artikel 16.10: Waterberging afschrijven van de Berging Rekening Courant

Verschillende gemeenten, en een paar andere partijen, hebben een saldo van gedempt en gegraven water. Dit saldo wordt bijgehouden in een Berging Rekening Courant (BRC). Als de eigenaar van de BRC in een peilvak een positief saldo heeft, dan mag zij andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de extra waterberging wil regelen via de BRC, heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is geen nieuw oppervlaktewater nodig.

Toelichting op paragraaf 16.2.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel 16.11: Voorschriften in de vergunning

Minimale breedte van het oppervlaktewater (a)

Wordt door de demping een bestaand oppervlaktewater smaller, dan is het belangrijk dat dit oppervlaktewater het water goed kan blijven aanvoeren en afvoeren. Het oppervlaktewater moet daarvoor een minimale breedte houden. Hiervoor komt een voorschrift in de vergunning.

De nieuwe waterberging (b en c)

Het is belangrijk dat het oppervlaktewater voldoende water kan opslaan. Dat noemen we water bergen. In de vergunning komen daarom voorschriften over:

- de plaats van de waterberging.
- de minimale grootte van de waterberging.

Het uitvoeren van de demping (d en e)

Hoe een initiatiefnemer de activiteiten uitvoert is ook belangrijk. In de vergunning staan daarom in ieder geval voorschriften over:

- de volgorde van het dempen en het maken van de waterberging.
- het dempen van een doodlopend oppervlaktewater.

Toelichting op afdeling 16.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 16.12: Wanneer gelden deze voorwaarden?

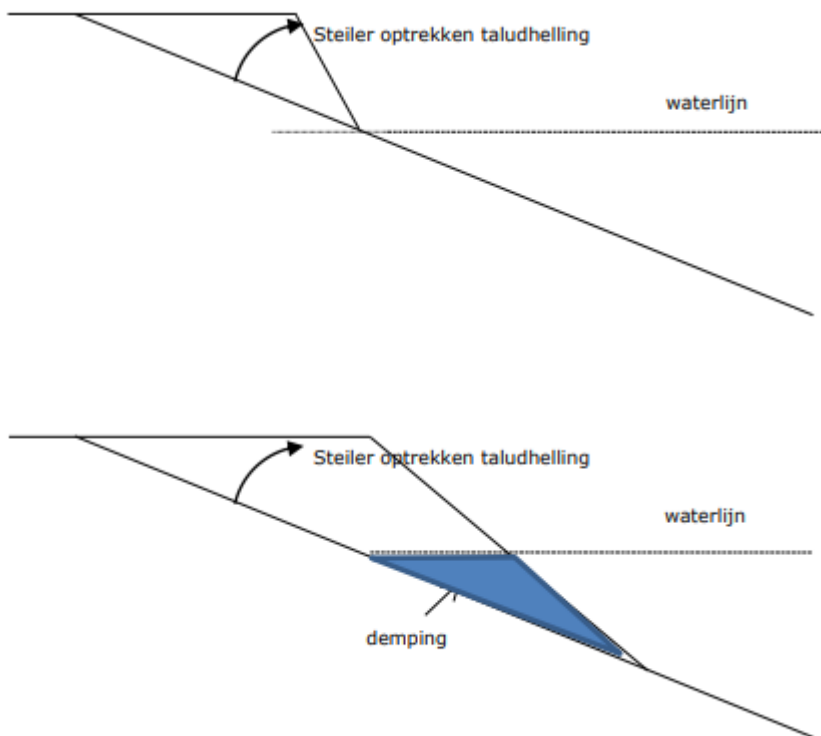
Er is geen vergunning van Rijnland nodig als de demping voldoet aan allebei de voorwaarden. Voor de demping gelden dan wel de voorwaarden uit deze afdeling.

Toelichting op artikel 16.13: Uitzondering voor steiler optrekken taludhelling boven de waterspiegel

Het steiler optrekken van het bovenwatertalud is een demping. Maar het is meestal een hele kleine demping. Daardoor heeft dit bijna geen negatieve gevolgen voor het watersysteem. Daarom valt dit onder de zorgplicht.

Het steiler optrekken van het onderwatertalud heeft wel gevolgen voor het watersysteem. Dit valt niet onder deze uitzondering.

Het verschil is te zien in onderstaande afbeeldingen.

Toelichting op artikel 16.16: Werkzaamheden melden

Een initiatiefnemer moet het dempen van oppervlaktewater melden. De demping veroorzaakt namelijk een wijziging in het watersysteem. Rijnland zet deze wijziging in de legger oppervlaktewateren van Rijnland.

Toelichting op artikel 16.18: Nieuwe waterberging

Toelichting op artikel 16.18, eerste lid

Na het dempen van oppervlaktewater kan het oppervlaktewatersysteem minder neerslag opvangen. Het bergend vermogen neemt af. Dit kan zorgen voor wateroverlast. Daarom moet een initiatiefnemer bij een demping van oppervlaktewater ook een nieuwe waterberging maken. Dan blijft het bergend vermogen in een gebied hetzelfde.

Toelichting op artikel 16.18, tweede lid

De nieuwe waterberging is een nieuw oppervlaktewater dat in open verbinding staat met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Toelichting op artikel 16.18, derde lid

Soms staat de oeverlijn niet goed op de kaart. Bijvoorbeeld omdat een stuk van de oever is weggespoeld. Als de initiatiefnemer de originele oeverlijn repareert, dan is dat volgens de regels een demping. Maar in deze situatie is het maken van een nieuwe waterberging niet redelijk.

Als de initiatiefnemer bewijst dat de oeverlijn te veel landinwaarts ligt, dan kan Rijnland een vergunning verlenen zonder voorschriften voor een waterberging. De initiatiefnemer kan dit bijvoorbeeld bewijzen met:

- luchtfoto's die Rijnland heeft.
- andere (lucht)foto's waarop de plaats van originele oeverlijn staat;
- een oude beschoeiing die nog (gedeeltelijk) aanwezig is;
- een duidelijke onderbreking (inham) van de bestaande oeverlijn. Die onderbreking mag niet te groot zijn.

Toelichting op artikel 16.18, vierde lid

Het komt voor dat een initiatiefnemer een oppervlaktewater maar voor een korte tijd dempt. Bijvoorbeeld voor het maken van een bouwweg. Met korte tijd bedoelen we meestal een half jaar. Soms mag het langer, maar nooit langer dan 1 jaar. Bij zo'n tijdelijke demping is het niet altijd nodig om een waterberging te maken.

Toelichting op artikel 16.18, vijfde lid

In sommige gebieden is genoeg waterberging aanwezig. Dan heeft een kleinere demping vaak bijna geen negatieve gevolgen voor de hoeveelheid water in dat gebied. Het is dan niet altijd nodig om een waterberging te maken. Dit geldt alleen voor een demping die bijdraagt aan het verbeteren van andere doelen voor het oppervlaktewater. Voorbeelden zijn:

- Het maken of repareren van een compartimenteringsdam, als daardoor de strijklengte kleiner wordt of de uitwisseling van water minder wordt. De strijklengte is de lengte waarover de wind vrij over een oppervlaktewater waait en golven maakt.
- Het maken van natuurvriendelijke oevers. Bijvoorbeeld als een legakker.

Hierbij geldt de voorwaarde dat de demping niet groter mag zijn dan nodig is. Bijvoorbeeld: Om een waterkering stabiel te maken moet een strook van 1 meter worden gedempt. Via deze regel mag een initiatiefnemer dan niet bijvoorbeeld 3 meter gaan dempen.

Wat hierboven staat geldt niet voor plassen op boezemniveau. Het bergend vermogen van deze plassen is namelijk een heel belangrijk deel van het bergend vermogen van het hele boezemsysteem.

Toelichting op artikel 16.19: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel 16.19, eerste lid

Rijnland wil voorkomen dat wateroverlast ontstaat. Daarom moet de extra waterberging eerder of tegelijk met de demping worden gemaakt.

Toelichting op artikel 16.19, tweede lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de vergunningaanvraag is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland moet weten hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied. We gaan ervan uit dat een waterberging na 5 jaar blijft.

Toelichting op artikel 16.19, derde lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als extra waterberging als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel 16.19, vierde lid

Soms is het niet mogelijk om de waterberging eerder of tijdens de demping te maken. Als dit geen wateroverlast veroorzaakt, kan Rijnland toestaan dat de initiatiefnemer de extra waterberging later maakt. De extra waterberging moet wel worden gemaakt binnen 3 maanden na de demping.

Toelichting op artikel 16.20: Plaats van de waterberging

Het is belangrijk dat de waterberging in de buurt van de demping wordt gemaakt. Soms is het niet mogelijk om de waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1 of lid 2. Als er geen wateroverlast ontstaat kan Rijnland met een maatwerkvoorschrift toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat u aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 16.21: Waterberging afschrijven van de Berging Rekening Courant

Verschillende gemeenten, en een paar andere partijen, hebben een saldo van gedempt en gegraven water. Dit saldo wordt bijgehouden in een Berging Rekening Courant (BRC). Als de eigenaar van de BRC in een peilvak een positief saldo heeft, dan mag zij andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de extra waterberging wil regelen via de BRC, heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is geen nieuw oppervlaktewater nodig.

Toelichting op artikel 16.22: Wateraanvoer en waterafvoer

Wanneer een overig oppervlaktewater een functie heeft in de aanvoer of afvoer van water, zal het (gedeeltelijk) dempen van dat water in veel gevallen leiden tot vermindering van de doorstroming. Hierdoor vermindert het functioneren van het watersysteem. Het is niet acceptabel om oppervlaktewateren te dempen, als achterliggende of aangrenzende gebieden daardoor niet meer voldoende kunnen worden voorzien van water. Dempingen zijn ook niet acceptabel als het water van achterliggende of aangrenzende gebieden niet meer voldoende kan worden afgevoerd. Dit kan worden voorkomen door een vervangende watergang aan te leggen of door een duiker in de demping te plaatsen.

Toelichting op artikel 16.23: Dempen van doodlopend oppervlaktewater

Wanneer doodlopend oppervlaktewater wordt gedempt, is het belangrijk dat de demping vanaf de kopse kant wordt uitgevoerd. Met deze werkwijze wordt de in het water aanwezige fauna een kans geboden om zich te verplaatsen naar het deel dat niet wordt gedempt.

Toelichting op artikel 16.24: Versmallen oppervlaktewater

Een oppervlaktewater moet na demping minimaal 4 meter breed zijn. In uitzonderlijke gevallen is deze voorwaarde echter onredelijk. In deze gevallen kunnen dijkgraaf en hoogheemraden via een maatwerkvoorschrift toestaan dat een oppervlaktewater na demping smaller is. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat u aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel 16.25: Dempen in veengronden en kleigronden op veen

Klei op veen en veengronden zijn zettingsgevoelige gronden. Klink (zetting), krimp en oxidatie (vertering) zijn de processen hiervoor zorgen. Een belangrijke factor hierin is de grondwaterstand (ontwateringsdiepte). De grondwaterstand in een perceel wordt mede bepaald door het waterpeil en de afstand tussen oppervlaktewateren. Vooral in veengebieden kunnen door dempingen dusdanig brede percelen ontstaan, dat daardoor de grondwaterspiegel in de zomer/droge periode vooral midden in het perceel te veel daalt. Hierdoor wordt verdroging en versnelde maaiveldaling veroorzaakt. Tegelijk moet worden voorkomen dat een te grote breedte van percelen ook de ontwatering te zeer beïnvloedt, waardoor bij regenval juist vernatting van het perceel kan ontstaan.

In de bebouwde delen zijn percelen al veel breder dan 80 meter. Om die reden geldt deze beperking alleen bij dempingen buiten de bebouwde delen.

Door maatregelen (infiltratiedrains, beregening, grondverbetering, etc.) te treffen, kan het negatieve effect op de grondwaterhuishouding worden beperkt. Wanneer door het treffen van maatregelen de maximale grondwaterdiepte zeker niet meer wordt dan bij een perceelbreedte van 80 meter, kunnen dijkgraaf en hoogheemraden via een maatwerkvoorschrift een breder perceel toestaan. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat u aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op hoofdstuk 17: Plaatsen van een drijvend voorwerp

Toelichting op afdeling 17.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 17.1: Plaatsen van drijvend voorwerp op een vaste plek

Er zijn in Rijnlands oppervlaktewater veel drijvende voorwerpen die op een vaste plek liggen. Zo'n drijvend voorwerp blijft zonder hulp drijven en het is vastgemaakt aan een plaats aan de waterkant. Bijvoorbeeld: woonboten, woonschepen, woonarken, drijvende steigers, drijvende botenhuizen.

Deze regel geldt niet voor bijvoorbeeld pontons

Pontons worden vaak tijdelijk gebruikt bij het uitvoeren van een werk. Ze drijven op het oppervlaktewater en zijn niet vastgemaakt aan een plaats aan de waterkant.

Soms zijn pontons vast gaan zitten aan de waterbodem en dan drijven ze niet meer. Dan wordt een demping en gelden de regels voor dempen uit deze waterschapsverordening.

Toelichting op afdeling 17.2: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 17.3: Drijvend voorwerp ligt in de lengte langs de oeverlijn

Een drijvend voorwerp ligt evenwijdig, of in de lengterichting langs de oever. Dus parallel aan de oever. Het drijvende voorwerp heeft dan de minste invloed op de stroming van het water.

Toelichting op artikel 17.4: Drijven voorwerp is maximaal 8 meter breed

Toelichting op artikel 17.4, eerste lid

Een drijvend voorwerp mag niet te groot zijn. Want dan kan het teveel invloed hebben op de doorstroming van het oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 17.4, tweede lid

Soms kan een drijvend voorwerp wel breder zijn dan 8 meter, zonder dat het de stroming van het water teveel vermindert. Bijvoorbeeld als het drijvende voorwerp niet zo diep in het water ligt en een gestroomlijnde vorm heeft. Maar ook als het oppervlaktewater zo breed is dat een breder drijvend voorwerp ook mogelijk is. Rijnland kan dan met een maatwerkvoorschrift een andere maximale breedte vaststellen.

Toelichting op artikel 17.5: Minimaal 2/3 van het oppervlaktewater blijft leeg

Toelichting op artikel 17.5, eerste lid

Het is belangrijk dat een drijvend voorwerp niet te ver naar het midden van het oppervlaktewater wordt geplaatst. Want dan heeft het teveel invloed op de stroming van het water. Daarom wil Rijnland dat 2/3 van het oppervlaktewater zonder onderbreking leeg blijft.

Toelichting op artikel 17.5, tweede lid

Soms kan de aaneengesloten lege ruimte minder zijn dan $\frac{2}{3}$ van de breedte van het oppervlaktewater. Bijvoorbeeld als het drijvende voorwerp niet zo diep in het water ligt en een gestroomlijnde vorm heeft. Of als het oppervlaktewater zo breed is dat er genoeg lege ruimte overblijft. Rijnland kan dan met een maatwerkvoorschrift een nieuwe minimaal aaneengesloten lege ruimte vaststellen.

Toelichting op afdeling 17.3: Verder uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 17.6: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico is geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Voor zo'n werk geldt alleen een zorgplicht. Dit betekent dat een initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd, zolang dat maar zorgvuldig is.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft werken. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Dit is soms fijn, maar soms ook onzeker. Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat de verdere uitwerking van de zorgplicht voor het op een vaste plek plaatsen van een drijvend voorwerp.

Werkt een initiatiefnemer volgens de voorwaarden uit deze paragraaf, dan wordt automatisch voldaan aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Rijnland vindt de activiteiten dan altijd goed. Maar het is niet verplicht om te werken volgens deze voorwaarden. De initiatiefnemer mag ook vanuit de eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 17.7: Drijvend voorwerp is maximaal 8 meter breed

Een drijvend voorwerp mag niet te groot zijn. Want dan kan het teveel invloed hebben op de doorstroming van het oppervlaktewater.

Toelichting op artikel 17.8: Minimaal $\frac{2}{3}$ van het oppervlaktewater blijft leeg

Het is belangrijk dat een drijvend voorwerp niet te ver naar het midden van het oppervlaktewater wordt geplaatst. Want dan heeft het teveel invloed op de stroming van het water. Daarom wil Rijnland dat $\frac{2}{3}$ van het oppervlaktewater zonder onderbreking leeg blijft.

Toelichting op hoofdstuk 18: Ophogen maaiveld

Toelichting op afdeling 18.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 18.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op subparagraaf 18.2.1.1: Ophogen maaiveld bij de zeewering

Toelichting op artikel 18.3: Maaiveld ophogen buiten bebouwde deel van de zeewering

Rijnland wil dat de zeewering buiten het bebouwde deel zoveel mogelijk op een natuurlijke manier beweegt. Dit

betekent dat het zand zich op een natuurlijke manier moet kunnen verplaatsen. Daarom is er altijd een vergunning nodig voor ophogen van het maaiveld buiten het bebouwde deel van de zeewering.

Toelichting op subparagraaf 18.2.1.2: Ophogen maaiveld bij een waterkering

Toelichting op artikel 18.4: Maaiveld meer dan 50 centimeter ophogen in een waterkering

Als de initiatiefnemer het maaiveld van een waterkering meer dan 0,5 meter ophoogt, dan dat geeft een risico. De waterkering kan namelijk minder stevig en stabiel worden omdat het maaiveld te zwaar wordt. Met als gevaar dat de waterkering het water niet meer goed kan tegenhouden. De initiatiefnemer moet met stabiliteits- en zettingsberekeningen laten zien of het ophogen van het maaiveld een risico kan zijn voor de waterkering.

Toelichting op artikel 18.5: Maaiveld ophogen op kruin van waterkering

De kruin is een heel belangrijk deel van de waterkering. Daarom moet de initiatiefnemer de kruin met goede materialen ophogen. Andere materialen dan klei zijn niet altijd geschikt.

Toelichting op paragraaf 18.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf 18.2.2.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel 18.7: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Deze artikelen vormen voor het ophogen een aanvulling op de beoordelingsregels uit afdeling 3.3. Alleen wanneer aan alle beoordelingsregels uit afdeling 3.3 en de aanvullende beoordelingsregels uit deze paragraaf wordt voldaan verleent Rijnland de vergunning.

Toelichting op subparagraaf 18.2.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag voor maaiveld ophogen bij de waterkering

Toelichting op artikel 18.8: Neerslag stroomt van waterkering af

Als neerslag niet van de waterkering af kan stromen, dan kan de waterkering zacht en slap worden. Dit maakt de waterkering minder stevig en minder stabiel. Met als risico dat de waterkering het water niet meer goed kan tegenhouden.

Toelichting op afdeling 18.3: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 18.11: Verdere uitwerking zorgplicht voor ophogen maaiveld bij waterkering

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico is geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Voor zo'n werk geldt alleen een zorgplicht. Dit betekent dat een initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd, zolang dat maar zorgvuldig is.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft werken. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Dit is soms fijn, maar soms ook onzeker. Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van de zorgplicht. In deze paragraaf staat de verdere uitwerking van de zorgplicht.

Werkt een initiatiefnemer volgens de voorwaarden uit deze paragraaf, dan wordt automatisch voldaan aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Rijnland vindt de activiteiten dan altijd goed. Maar het is niet verplicht om te werken volgens deze voorwaarden. De initiatiefnemer mag ook vanuit de eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 18.12: Waterkering na ophogen van maaiveld beschermen tegen erosie

Door neerslag kan de grond die de initiatiefnemer gebruikte om het maaiveld op te hogen weer wegspoelen. Het is daarom belangrijk om de waterkering te beschermen tegen het wegspoelen en ook wegwaaien van de grond. Dit kan bijvoorbeeld door de waterkering in te zaaien met gras.

Toelichting op artikel 18.13: Schoon materiaal gebruiken voor ophogen maaiveld op waterkering

Als de initiatiefnemer het maaiveld wil ophogen met bagger, dan gelden er eisen voor de kwaliteit van de bagger. Dit staat in het landelijk Besluit bodemkwaliteit en in de Regeling bodemkwaliteit. Gemeenten kunnen in hun bodembeheernota's ook eisen stellen aan het verplaatsen van grond.

Toelichting op hoofdstuk 19: Boom of struik planten of hebben

Toelichting op afdeling 19.1: Wanneer geldt dit hoofdstuk

Toelichting op artikel 19.1: Boom of struik planten of hebben

Een boom of struik herplanten is hetzelfde als het planten van een nieuwe boom of struik. Dezelfde regels gelden.

Toelichting op afdeling 19.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 19.2.1: Wanneer is een vergunning nodig

Toelichting op artikel 19.2: Boom of struik hoger dan 2 meter in de kruin van waterkering

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit 'gat' ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er 'lege' ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.
- (Afgestorven) wortels kunnen voor lekkage in de waterkering zorgen. Of de zetting van de waterkering wordt groter.

Hoe groot het risico voor de waterkering is, hangt af van de plek waar de boom of struik wordt geplant. De kruin van de waterkering is het meest kwetsbaar. Daarom is een vergunning nodig voor een boom of struik in de kruin van de waterkering, als die boom of struik volgroeid groter kan worden dan 2 meter.

Toelichting op artikel 19.3: Boom of struik hoger dan 2 meter in buitentalud van waterkering

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit 'gat' ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er 'lege' ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.

- (Afgestorven) wortels kunnen voor lekkage in de waterkering zorgen. Of de zetting van de waterkering wordt groter.

Hoe groot het risico voor de waterkering is, hangt af van de plek waar de boom of struik wordt geplant. De kruin van de waterkering is het meest kwetsbaar. Daarom is een vergunning nodig voor een boom of struik in de kruin van de waterkering, als die boom of struik volgroeid groter kan worden dan 2 meter.

Toelichting op artikel 19.4: Boom of struik hoger dan 5 meter

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit 'gat' ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er 'lege' ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.
- (Afgestorven) wortels kunnen voor lekkage in de waterkering zorgen. Of de zetting van de waterkering wordt groter.

Hoe groot het risico voor de waterkering is, hangt af van de plek waar de boom of struik wordt geplant. De kruin en het buitentalud van de waterkering zijn het kwetsbaarst. De andere delen van de waterkering zijn wat minder kwetsbaar. Daarom is een vergunning nodig voor elke boom of struik in de waterkering die volgroeid groter kan worden dan 5 meter.

Toelichting op paragraaf 19.2.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 19.6: Nieuwe boom of struik in de kruin van waterkering

Het planten van een boom of struik op de kruin van een waterkering geeft een duidelijk risico. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Rijnland heeft daarom als uitgangspunt dat er geen nieuwe bomen of struiken mogen komen op dit deel van de waterkering.

Toelichting op artikel 19.7: Nieuwe boom of struik in buitentalud van waterkering

Het planten van een boom of struik in het buitentalud van een waterkering geeft een duidelijk risico. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Rijnland heeft daarom als uitgangspunt dat er geen nieuwe bomen of struiken mogen komen op dit deel van de waterkering.

Toelichting op artikel 19.8: Boom of struik in andere delen van de waterkering

In de legger Regionale waterkeringen staat het profiel van vrije ruimte. Deze legger is te vinden op onze [website](#).

Het profiel van vrije ruimte is een ruimte in de grond aan beide kanten van een waterkering, met een bepaalde lengte, breedte en hoogte. Het is gereserveerd voor het versterken of uitbreiden van een waterkering.

Toelichting op artikel 19.8, eerste lid

Bij het bepalen van de ontgrondingskuil wordt ook rekening gehouden met de zettingen die naar verwachting plaatsvinden zo lang de beplanting aanwezig is.

Toelichting op afdeling 19.3: Voorwaarden zonder vergunning

Toelichting op artikel 19.10: Wanneer gelden deze voorwaarden?

Een boom of struik kan risico's geven voor de waterkering. De waterkering kan minder stabiel en stevig worden. Hoe hoger de boom of struik, hoe groter het risico. Een paar voorbeelden:

- Wanneer een boom omvalt, ontstaat een ontgrondingskuil. Dit 'gat' ontstaat omdat de wortels uit de waterkering worden getrokken.
- Als een boom meebeweegt met de wind kunnen er 'lege' ruimtes ontstaan rond de wortels en boomstam.
- (Afgestorven) wortels kunnen voor lekkage in de waterkering zorgen. Of de zetting van de waterkering wordt groter.

Het is vaak lastig om vooraf te bepalen hoe hoog een boom kan worden. Hiemstra et al. heeft voor veel soorten bomen informatie verzameld over hoe hoog ze kunnen worden. Dit staat in het rapport: Gebruikswaardeonderzoek laanbomen. Praktijkonderzoek Plant en Omgeving, Wageningen University and Research centre.

Volgens dit rapport zijn dit struiken en bomen die lager blijven dan 5 meter:

- Cornus mas – gele kornoelje
- Magnolia x loebneri 'Merrill' – magnolia variëteit
- Malus baccata 'Street parade' – sierappel variëteit
- Malus 'Evereste' – sierappel variëteit
- Malus 'Rudolph' – sierappel variëteit
- Sorbus – lijsterbessen en meelbessen
- Cercis siliquastrum – judasboom
- Craetagus – meidoorn
- Amelanchier lamarckii – krentenboom

Toelichting op artikel 19.11: Geen erosie aan de waterkering

Onder een boom of struik is schaduw. Soms kunnen door die schaduw andere planten daar niet meer groeien. Dit kan zorgen voor erosie, waarbij grond wegwaait of wegspoelt. Rijnland wil geen erosie van een waterkering, want dat maakt de waterkering minder stevig en stabiel. De initiatiefnemer kan dit bijvoorbeeld voorkomen door bomen en struiken op tijd te snoeien.

Toelichting op artikel 19.12: Controle van de waterkering blijft mogelijk

Rijnland moet de waterkering kunnen controleren op scheuren of lekkages. Het is dus belangrijk dat Rijnland de waterkering goed kan bekijken. Bomen en struiken mogen niet in de weg staan. De initiatiefnemer kan hiervoor zorgen door bomen en struiken goed te snoeien en uit te dunnen.

Toelichting op afdeling 19.4: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Toelichting op artikel 19.13: Verdere uitwerking van de zorgplicht

Voor alle activiteiten geldt een zorgplicht. Hiermee wil Rijnland nadelen voor het watersysteem voorkomen. Meer informatie over de zorgplicht staat in afdeling 1.4 van deze waterschapsverordening.

Voor een eenvoudig werk met weinig risico is geen vergunning nodig en er gelden geen voorwaarden zonder vergunning. Voor zo'n werk geldt alleen een zorgplicht. Dit betekent dat een initiatiefnemer zelf mag bedenken hoe een werk wordt uitgevoerd, zolang dat maar zorgvuldig is.

De zorgplicht geeft ruimte voor eigen verantwoordelijkheid. Van Rijnland mag alles, zolang het watersysteem maar goed blijft werken. De initiatiefnemer krijgt hierbij vertrouwen en verantwoordelijkheid. Ontstaat er toch een probleem in het watersysteem, dan lost de initiatiefnemer het probleem zelf op.

Dit is soms fijn, maar soms ook onzeker. Soms wil een initiatiefnemer graag zeker weten dat zijn activiteiten voldoen aan de zorgplicht. Om meer zekerheid te geven, heeft Rijnland voor een aantal activiteiten een verdere uitwerking van

de zorgplicht. In deze paragraaf staat de verdere uitwerking van de zorgplicht.

Werkt een initiatiefnemer volgens de voorwaarden uit deze paragraaf, dan wordt automatisch voldaan aan de zorgplicht. Het is dus een altijd goedgekeurde werkwijze. Rijnland vindt de activiteiten dan altijd goed. Maar het is niet verplicht om te werken volgens deze voorwaarden. De initiatiefnemer mag ook vanuit de eigen verantwoordelijkheid kiezen voor een andere manier van werken. Om zo op een andere manier te voldoen aan de zorgplicht.

Toelichting op artikel 19.14: Geen erosie van het gras op de waterkering

Onder een boom of struik is schaduw. Door die schaduw kan gras daar soms niet meer groeien. Dit kan zorgen voor erosie, waarbij grond wegwaait of wegspoelt. Rijnland wil geen erosie van een waterkering, want dat maakt de waterkering minder stevig en stabiel. De initiatiefnemer kan dit bijvoorbeeld voorkomen door bomen en struiken op tijd te snoeien.

Toelichting op artikel 19.15: Controle van de waterkering blijft mogelijk

Rijnland moet de waterkering kunnen controleren op scheuren of lekkages. Het is dus belangrijk dat Rijnland de waterkering goed kan bekijken. Bomen en struiken mogen niet in de weg staan. De initiatiefnemer kan hiervoor zorgen door bomen en struiken goed te snoeien en uit te dunnen.

Toelichting op hoofdstuk V: Activiteiten in waardevolle oevers

Toelichting op afdeling V.1: Beoordelen vergunningaanvraag op verdwijnen van waardevolle oever

Toelichting op artikel V.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag

In de hoofdstukken over activiteiten die het verdwijnen van waardevolle oevers kunnen veroorzaken, verwijzen we naar dit hoofdstuk.

Toelichting op artikel V.2: Verlies van waardevolle oever compenseren

Een waardevolle oever is belangrijk voor de waterkwaliteit en de biodiversiteit. Er groeien veel oeverplanten en onderwaterplanten. En voor vissen, vogels, kikkers, padden, insecten en kleine zoogdieren is zo'n oever een belangrijke plek. Daarom wil Rijnland voorkomen dat er waardevolle oevers verdwijnen.

Verdwijnt door de activiteit van een initiatiefnemer een waardevolle oever, dan moet de initiatiefnemer dat verlies helemaal compenseren met de aanleg van een andere waardevolle oever:

- een oever die nieuw wordt aangelegd, of
- een oever die al eerder vrijwillig is aangelegd.

Er zijn drie belangrijke voorwaarden:

1. de waardevolle oever is niet aangelegd om te voldoen aan een wettelijke verplichting
2. de waardevolle oever is niet aangelegd met subsidie van Rijnland .
3. de al bestaande waardevolle oever mag maximaal drie jaar eerder zijn aangelegd dan het moment waarop de te compenseren oever verdwijnt.

Toelichting op artikel V.3: Tijdstip waarop de nieuwe waardevolle oever is aangelegd

Het gaat hierbij om de activiteit die ervoor heeft gezorgd dat er een waardevolle oever is verdwenen.

Toelichting op artikel V.4: Hoe ziet een nieuwe of al eerder aangelegde waardevolle oever er uit

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer de waardevolle oever op de juiste wijze aanlegt. De oever mag niet te steil mag zijn en heeft onder water een minimale breedte.

Lees meer over het aanleggen van een natuurvriendelijke oever op onze [website](#). Hier vindt een initiatiefnemer ook een dwarsdoorsnedetekening. Een initiatiefnemer die de oever aanlegt als compensatiemaatregel komt niet in aanmerking voor een subsidie.

Toelichting op afdeling V.2: Voorwaarden zonder vergunning voor een activiteit in een waardevolle oever

Toelichting op artikel V.6: Werkzaamheden melden: aanvullende informatie

Voor Rijnland is belangrijk dat er geen waardevolle oevers verdwijnen. Daarom wil Rijnland kunnen controleren of de nieuwe of al eerder aangelegde waardevolle oever ook echt is aangelegd.

Toelichting op artikel V.7: Verlies van waardevolle oever compenseren

Een waardevolle oever is belangrijk voor de waterkwaliteit en de biodiversiteit. Er groeien veel oeverplanten en onderwaterplanten. En voor vissen, vogels, kikkers, padden, insecten en kleine zoogdieren is zo'n oever een belangrijke plek. Daarom wil Rijnland voorkomen dat er waardevolle oevers verdwijnen.

Verdwijnt door uw activiteit een waardevolle oever, dan moet initiatiefnemer dat verlies helemaal compenseren met de aanleg van een andere waardevolle oever:

- een oever die nieuw wordt aangelegd; of
- een oever die al eerder vrijwillig is aangelegd.

Er zijn drie belangrijke voorwaarden:

1. de waardevolle oever is niet aangelegd om te voldoen aan een wettelijke verplichting;
2. de waardevolle oever is niet aangelegd met subsidie van Rijnland;
3. de al bestaande waardevolle oever mag maximaal drie jaar eerder zijn aangelegd dan het moment waarop de te compenseren oever verdwijnt.

Toelichting op artikel V.8: Tijdstip waarop de nieuwe waardevolle oever is aangelegd

Het gaat hierbij om de activiteit die ervoor heeft gezorgd dat er waardevolle oever is verdwenen.

Toelichting op artikel V.9: Hoe ziet een nieuwe of al eerder aangelegde waardevolle oever er uit

Het is belangrijk dat de waardevolle oever op de juiste wijze wordt aangelegd. De oever mag niet te steil mag zijn en heeft onder water een minimale breedte.

Lees meer over het aanleggen van een natuurvriendelijke oever op onze [website](#). Hier vindt een initiatiefnemer ook een dwarsdoorsnedetekening. Omdat een initiatiefnemer de oever aanlegt als compensatiemaatregel komt een initiatiefnemer niet in aanmerking voor een subsidie.

Toelichting op hoofdstuk W: Activiteiten in vaarwegen

Toelichting op afdeling W.1: Beoordelen vergunningaanvraag op goed en veilig varen in een vaarweg

Toelichting op artikel W.1: Beoordelen van de vergunningaanvraag

In de hoofdstukken over activiteiten die invloed kunnen hebben op het varen in een vaarweg, verwijzen we naar dit hoofdstuk.

Toelichting op artikel W.2: Varen blijft mogelijk

Een vaarweg moet bevaarbaar blijven. Dit betekent:

- het oppervlaktewater en waterbodem blijven breed genoeg;
- het oppervlaktewater blijft diep genoeg;
- boven het wateroppervlak is niks wat het doorvaren in de vaarweg tegenhoudt.

Toelichting op afdeling W.2: Voorwaarden zonder vergunning voor een activiteit in vaarweg

Toelichting op artikel W.4: Activiteit in de Drecht

In de Drecht moet een route bevaarbaar blijven. Dit betekent:

- de Drecht en waterbodem blijven breed genoeg;
- de Drecht blijft diep genoeg;
- boven het wateroppervlak is niks wat het doorvaren in de vaarweg tegenhoudt.

De provincie stelde minimale afmetingen vast voor de Drecht. Rijnland gebruikt die ook.

Toelichting op artikel W.5: Activiteit in overige vaarwegen

In deze vaarwegen moet een route bevaarbaar blijven. Dit betekent:

- de vaarweg en waterbodem blijven breed genoeg;
- de vaarweg blijft diep genoeg;
- boven het wateroppervlak is niks wat het doorvaren in de vaarweg tegenhoudt. Bijvoorbeeld voorwerpen.

De provincie stelde minimale afmetingen vast voor de vaarwegen. Rijnland gebruikt die ook.

Toelichting op hoofdstuk X: Waterberging bij het maken van hard oppervlak

Toelichting op afdeling X.1: Vergunning

Toelichting op paragraaf X.1.2: Beoordelen van de vergunningaanvraag

Toelichting op subparagraaf X.1.2.1: Beoordelen vergunningaanvraag algemeen

Toelichting op artikel X.2a: Minimaal 90 millimeter neerslag opvangen

Toelichting op artikel X.2a, eerste lid

Het is belangrijk om bij nieuwe ontwikkelingen een plangebied meteen goed in te richten. Dan wordt de kans op wateroverlast beperkt. Voldoende waterberging is daarbij belangrijk. Daarom geldt dat binnen het plangebied in 24 uur minimaal 90 millimeter neerslag kan worden opgevangen. Het plangebied is het gebied waarbinnen een initiatiefnemer de verharding maakt.

De inrichting van het plangebied bepaalt hoe die 90 millimeter neerslag wordt opgevangen. Dat is een samenspel van:

- hoeveel oppervlak aan open water er aanwezig is;
- de mogelijkheden om water te infiltreren in de bodem. Rijnland wil graag dat dit zoveel mogelijk gebeurt;
- de mogelijkheden om water te bergen op eigen terrein en/of de openbare ruimte.

De initiatiefnemer moet altijd nieuwe waterberging maken. Dat kan door het graven van nieuw oppervlaktewater of het aanleggen van een andere manier om water te bergen. Deze nieuwe waterberging kan de initiatiefnemer gebruiken om (voor een deel) te voldoen aan de eis om minimaal 90 millimeter neerslag op te vangen in 24 uur.

Als de verplichting waterberging aan te leggen ervoor zorgt dat er binnen het plangebied meer dan 90 millimeter neerslag kan worden opgevangen, dan geldt deze hogere waarde als ondergrens. Met andere woorden: kan er 100 millimeter waterberging in het gebied worden gerealiseerd, dan geldt deze 100 millimeter als ondergrens.

Toelichting op artikel X.2a, tweede lid

Een plangebied kan beter tegen droge periodes als neerslag in de bodem wordt geïnfilteerd. Neerslag wordt dan langer vastgehouden in het plangebied. Of het redelijk is om het infiltreren van neerslag te eisen, hangt af van de lokale situatie. Rijnland beoordeelt dit per situatie.

Toelichting op artikel X.2a, derde lid

Rijnland wil het oppervlaktewater in de juiste verhouding aan een plangebied geven. Dit betekent dat Rijnland kijkt hoe groot het plangebied is, vergeleken met het peilvak. Hierbij geldt:

- Het oppervlaktewater van het peilvak wordt in de juiste verhouding aan het plangebied gegeven.
- Het oppervlaktewater van het plangebied wordt in de juiste verhouding aan een plan gegeven.

Toelichting op artikel X.3: Maken van extra waterberging

Toelichting op artikel X.3, eerste lid

Neerslag die niet in de bodem kan wegzakken komt sneller in het oppervlaktewater terecht. Extra waterberging is dan nodig om deze neerslag op te vangen. Zo'n waterberging is een nieuw oppervlaktewater dat in open verbinding staat met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Toelichting op artikel X.3, tweede lid

Soms is het maken van extra waterberging niet nodig. Of de extra waterberging kan kleiner zijn dan standaard nodig is.

Hard oppervlak is maximaal 1 jaar aanwezig

Blijft het harde oppervlak maximaal 1 jaar aanwezig, dan kan Rijnland toestemming geven om geen of minder extra waterberging te maken. Die toestemming geeft Rijnland alleen als er geen wateroverlast ontstaat in de rest van het peilgebied.

Lijnvormig hard oppervlak

Fietspaden en wandelpaden zijn voorbeelden van een lijnvormig hard oppervlak. Als die paden geen afvoer voor het hemelwater hebben, dan stroomt de neerslag vaak in de bodem. Rijnland kan in dat geval toestemming geven om geen of minder extra waterberging te maken. Er moet dan wel genoeg grond naast het pad zijn om het de neerslag in te laten wegzakken. Daarom moet de afstand van het pad tot het oppervlaktewater naast het pad groot genoeg zijn. Meestal is 1 meter voldoende. Het is wel belangrijk dat die strook grond geen hard oppervlak heeft.

Hard oppervlak waarvan neerslag de bodem in zakt

Soms kan de neerslag dat op een hard oppervlak valt toch helemaal in de bodem zakken. Bijvoorbeeld bij een halfopen hard oppervlak. Die wordt vaak gemaakt zonder afvoer voor hemelwater. De neerslag stroomt dan af naar de bodem. Of alle neerslag in de bodem zakt hangt af van:

- de grondsoort; en
- de afstand tot het oppervlaktewater dat naast het harde oppervlak ligt.

Als alle neerslag in de bodem zakt, is extra waterberging niet nodig.

Toelichting op artikel X.4: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel X.4, eerste lid

Rijnland wil voorkomen dat wateroverlast ontstaat. Daarom moet de extra waterberging eerder of tegelijk met de aanleg van het harde oppervlak worden gemaakt.

Toelichting op artikel X.4, tweede lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als extra waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de vergunningaanvraag is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland moet weten hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied. We gaan ervan uit dat een waterberging na 5 jaar blijft.

Toelichting op artikel X.4, derde lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als extra waterberging als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel X.4, vierde lid

Soms is het niet mogelijk om de waterberging eerder of tijdens het aanleggen van het harde oppervlak te maken. Als dit geen wateroverlast veroorzaakt, kan Rijnland toestaan dat de initiatiefnemer de extra waterberging later maakt. De extra waterberging moet wel worden gemaakt binnen 3 maanden na het maken van het harde oppervlak.

Toelichting op artikel X.5: Plaats van de waterberging

De waterberging moet de neerslag opvangen die van een hard oppervlak naar het oppervlaktewater stroomt. Daarom is het belangrijk dat de waterberging in de buurt van het harde oppervlak wordt gemaakt.

Soms is het niet mogelijk om de waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1, lid 2 of lid 3. Als er geen wateroverlast ontstaat kan Rijnland toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken.

Toelichting op subparagraaf X.1.2.2: Oppervlaktewater als waterberging

Toelichting op artikel X.6: Nieuw oppervlaktewater als waterberging

Rijnland wil het liefst nieuw oppervlaktewater als waterberging. Het nieuwe water moet in open verbinding staan met de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Het is belangrijk dat we voldoende water bergen. Daarom moet het nieuwe oppervlaktewater minimaal even groot zijn als 15% van het extra te maken hard oppervlak. Hard oppervlak dat verwijderd is mag de initiatiefnemer gebruiken om minder nieuw oppervlaktewater te maken.

Soms kan een initiatiefnemer een hard oppervlak dat tussen de 5 en 10 jaar geleden is verwijderd gebruiken om minder nieuw oppervlaktewater te maken. Of dat kan hangt af van de verwachte peilstijging in het oppervlaktewater door de neerslag van het nieuwe harde oppervlak.

Toelichting op artikel X.6a: Flexibel waterpeil

Een plangebied kan beter tegen droge periodes als neerslag langer wordt vastgehouden in het oppervlaktewater. Een flexibel waterpeil helpt daarbij, omdat een tijdelijk hoger waterpeil dan mogelijk is. Of het redelijk is om een wisselend waterpeil te eisen, hangt af van de lokale omstandigheden. Rijnland beoordeelt dit per situatie.

Toelichting op artikel X.7: Waterberging afschrijven van de Berging Rekening Courant

Verschillende gemeenten, en een paar andere partijen, hebben een saldo van gedempt en gegraven water. Dit saldo wordt bijgehouden in een Berging Rekening Courant (BRC). Als de eigenaar van de BRC in een peilvak een positief saldo heeft, dan mag zij andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de extra waterberging wil regelen via de BRC, heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is geen nieuw oppervlaktewater nodig.

Toelichting op subparagraaf X.1.2.3: Andere manier om waterberging te maken

Toelichting op artikel X.8: Neerslag komt niet in oppervlaktewater

Soms maken initiatiefnemers waterbergingen die geen afvoer hebben naar oppervlaktewater. Bijvoorbeeld een kratjes-systeem onder een parkeerterrein, of wadi's in een gebied op zandgrond. Als deze systemen niet direct op oppervlaktewater uitkomen, kan Rijnland ze toestaan.

In de vergunning kunnen wel eisen komen over de manier waarop een initiatiefnemer voorkomt dat de systemen toch nog afvoeren naar het oppervlaktewater. Een voorbeeld van zo'n eis is een (iets) verhoogd grondlichaam rondom een parkeerterrein.

Toelichting op artikel X.10: Binnen aangewezen gebied meer dan 50.000 m²

Bij grote projecten waarbij een initiatiefnemer meer dan 5 hectare nieuw hard oppervlak maakt, kan bijna altijd nieuw oppervlaktewater worden gegraven. Daarom moet de nieuwe waterberging bij deze grote oppervlakken voor minimaal 80% nieuw oppervlaktewater zijn. Zo maken en houden we een robuust watersysteem.

Toelichting op artikel X.11: Buiten aangewezen gebied

In sommige peilvakken is weinig oppervlaktewater. Daar staat Rijnland geen andere manier van waterbergen toe. Zo zorgen we dat er voldoende oppervlaktewater aanwezig blijft in het hele watersysteem. Er is een uitzondering: Alleen als het graven van oppervlaktewater écht niet mogelijk is, staan we een andere manier van waterbergen toe.

Toelichting op artikel X.12: Grootte van de waterberging

Toelichting op artikel X.12, eerste lid

De snelheid waarmee de neerslag naar het oppervlaktewater stroomt, bepaalt hoe groot de extra waterberging moet zijn.

Toelichting op artikel X.12, tweede lid

Een extra waterberging voorkomt dat neerslag van het harde oppervlak te snel in het oppervlaktewater stroomt. Daarom is er een eis voor de maximale afvoersnelheid vanuit de extra waterberging.

Toelichting op artikel X.12, derde lid

Door verwijderd hard oppervlak af te halen van het nieuwe harde oppervlak, hoeft een initiatiefnemer minder waterberging te maken.

Toelichting op artikel X.12, vierde lid

Door verwijderd hard oppervlak af te halen van het nieuwe harde oppervlak, hoeft een initiatiefnemer minder waterberging te maken.

Toelichting op artikel X.12, vijfde lid

Soms kan een initiatiefnemer een hard oppervlak dat tussen de 5 en 10 jaar geleden is verwijderd gebruiken om minder nieuw oppervlaktewater te maken. Of dat kan hangt af van de verwachte peilstijging in het oppervlaktewater door de neerslag van het nieuwe harde oppervlak.

Toelichting op paragraaf X.1.3: Voorschriften in de vergunning

Toelichting op artikel X.13: Voorschriften in de vergunning

In de vergunning komen voorschriften die ervoor zorgen dat het watersysteem goed kan blijven werken.

Plaats en afmetingen

Het is belangrijk dat de initiatiefnemer alles maakt zoals dat in de vergunningaanvraag staat. Bij het beoordelen van de aanvraag gaat Rijnland namelijk uit van:

- de plaats en de afmetingen van het harde oppervlak; en
- de plaats waar de neerslag in het oppervlaktewater komt.

Er kan wateroverlast ontstaan als de initiatiefnemer:

- meer hard oppervlak maakt; of
- het harde oppervlak of het lozingspunt op een andere plaats maakt.

Omvang en locatie waterberging

De plaats waar de initiatiefnemer de waterberging maakt is belangrijk. In de vergunning staat daarom waar de waterberging moet worden gemaakt en hoe groot deze minimaal moet zijn.

Uitvoering

Hoe een initiatiefnemer de activiteiten uitvoert is ook belangrijk. In de vergunning staan daarom eisen over de uitvoering van de activiteiten. Belangrijk is dat de waterberging voor of gelijk met het harde oppervlak wordt gemaakt. Anders ontstaat er tijdelijk minder berging in het watersysteem. En dat kan zorgen voor lokale wateroverlast.

Toelichting op afdeling X.2: Voorwaarden zonder vergunning waterberging bij maken hard oppervlak

Toelichting op artikel X.15: Wat moet de initiatiefnemer melden

Het melden is belangrijk, omdat Rijnland dan veranderingen in het watersysteem kan verwerken in de legger Oppervlaktewateren van Rijnland.

Toelichting op artikel X.16: Maken van waterberging

Toelichting op artikel X.16, eerste lid

Als neerslag niet in de bodem weg kan zakken, dan stroomt het af naar het oppervlaktewater. Om deze neerslag op te vangen is extra waterberging nodig. Hiervoor maakt de initiatiefnemer nieuw oppervlaktewater met een open verbinding naar de rest van het oppervlaktewater. Het maken van een losse vijver is niet genoeg.

Toelichting op artikel X.16, tweede lid

Soms is het maken van extra waterberging niet nodig. Of de extra waterberging kan kleiner zijn dan standaard nodig is. Dan kan Rijnland hiervoor via een maatwerkvoorschrift toestemming geven. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat

de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Maximaal 1 jaar

Blijft het harde oppervlak maximaal 1 jaar aanwezig is, dan is een extra waterberging niet altijd nodig. Rijnland geeft hiervoor alleen toestemming als er geen wateroverlast ontstaat in de rest van het peilgebied.

Het hard oppervlak is lijnvormig

Fietspaden en wandelpaden zijn voorbeelden van een lijnvormig hard oppervlak. Is daar geen afvoer voor het hemelwater gemaakt, dan stroomt dat meestal in de bodem. Daarvoor moet de strook grond tussen het pad en het oppervlaktewater naast het pad wel breed genoeg zijn. Meestal is 1 meter genoeg. Het is belangrijk dat die strook grond geen hard oppervlak heeft. Omdat de neerslag in de bodem zakt, is extra waterberging niet nodig.

Hard oppervlak waarvan neerslag de bodem in zakt

Soms kan neerslag dat op een hard oppervlak valt wel helemaal in de bodem zakken. Bijvoorbeeld bij een halfopen hard oppervlak. Of alle neerslag in de bodem zakt hangt af van de grondsoort en de afstand tot het oppervlaktewater dat ernaast ligt. Zakt alle neerslag in de bodem, dan is er geen afvoer naar oppervlaktewater nodig. En dus ook geen extra waterberging.

Toelichting op artikel X.17: De grootte van de waterberging

Het is belangrijk dat er voldoende waterberging bijkomt. Daarom moet het oppervlak van het nieuwe oppervlaktewater minimaal zo groot worden als 15% van het extra gemaakte hard oppervlak. Een initiatiefnemer kan eerder verwijderd hard oppervlak gebruiken, en dan minder nieuw oppervlaktewater maken.

Soms kan een initiatiefnemer hard oppervlak dat tot 10 jaar geleden verwijderd, gebruiken voor de extra waterberging. Of dat kan hangt af van de peilstijging die dan ontstaat.

Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Een maatwerkvoorschrift lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op artikel X.18: Afschrijving van de Berging Rekening Courant

Verschillende gemeenten, en een paar andere partijen, hebben een saldo van gedempt en gegraven water. Dit saldo wordt bijgehouden in een Berging Rekening Courant (BRC). Als de eigenaar van de BRC in een peilvak een positief saldo heeft, dan mag zij andere organisaties of personen toestemming geven dit saldo te gebruiken. Een initiatiefnemer die hard oppervlak maakt en de extra waterberging wil regelen via de BRC, heeft daarvoor toestemming nodig van de eigenaar van de BRC. Wanneer deze toestemming is gegeven, is geen nieuw oppervlaktewater nodig.

Toelichting op artikel X.19: Wanneer wordt de waterberging gemaakt

Toelichting op artikel X.19, eerste lid

Een initiatiefnemer mag een eerder gemaakt oppervlaktewater gebruiken als extra waterberging. Dat mag alleen als dat oppervlaktewater tot maximaal 5 jaar voor de melding bij Rijnland is gegraven. Deze 5 jaar is belangrijk. Rijnland moet weten hoeveel waterberging aanwezig blijft in een peilgebied. We gaan ervan uit dat een waterberging na 5 jaar blijft

Toelichting op artikel X.19, tweede lid

Een eerder gemaakte waterberging mag alleen worden gebruikt als extra waterberging als deze niet is gemaakt om te voldoen aan een andere verplichting.

Toelichting op artikel X.20: Plaats van de waterberging

De extra waterberging moet de neerslag opvangen die van een hard oppervlak naar het oppervlaktewater stroomt.

Daarom is het belangrijk dat de waterberging in de buurt van het harde oppervlak wordt gemaakt.

Soms is het niet mogelijk om de waterberging te maken op de plaats die staat in lid 1, lid 2 of lid 3. Rijnland kan dan via een maatwerkvoorschrift toestemming geven om de waterberging op een andere plaats te maken. Een maatwerkvoorschrift is een besluit dat de initiatiefnemer aanvraagt bij Rijnland. Het lijkt op een mini-vergunning.

Toelichting op hoofdstuk Y: Overgangsrecht

Toelichting op artikel Y.1: Overgangsgrecht

Dit artikel gaat over het overgangsrecht. Hierin staat hoe Rijnland omgaat met activiteiten die zijn uitgevoerd voordat deze waterschapsverordening in werking trad.

Toelichting op artikel Y.1, eerste lid

Is voor een activiteit via oudere regelgeving een vergunning of andere toestemming is gegeven, dan neemt Rijnland aan dat die vergunning of andere toestemming past binnen deze waterschapsverordening.

Hierbij geldt:

- zijn de regels uit deze waterschapsverordening minder streng, dan geldt lid 2;
- zijn de regels uit deze waterschapsverordening strenger, dan geldt lid 3.

Generaal pardon voor aard- en nagelvaste gebouwen op regionale waterkeringen

Op 5 maart 2013 maakte Rijnland een generaal pardon bekend voor alle aard- en nagelvaste gebouwen die vóór 1 juni 2007 zijn gebouwd in de kern- en/of beschermingszone van een regionale waterkering in het beheergebied van Rijnland.

Het generaal pardon is een voorbeeld van uitgevoerde activiteiten als rechtmatig zien. Rijnland zegt hiermee dat deze gebouwen als rechtmatig worden gezien.

Daarbij geldt dat als het voor de stabiliteit of de hoogte van een waterkering nodig is om een maatregel uit te voeren op de plek van zo'n gebouw, Rijnland één keer de kosten van deze maatregel betaalt.

Toelichting op artikel Y.1, tweede lid

Het kan zijn dat de regels van Rijnland minder streng zijn geworden. Zo kan het zijn dat voor een activiteit vroeger een vergunning nodig was, maar dat dit met de nieuwe regels niet meer nodig is. Dan gelden de voorschriften uit de vergunning als maatwerk. Wanneer Rijnland op basis van de nieuwe regels niet bevoegd is om een maatwerkvoorschrift op te stellen, dan vervallen de voorschriften. In dat geval kan er nog wel een algemene regel gelden. De zorgplicht geldt altijd.

Dit overgangsrecht geldt ook voor andere vormen van toestemming dan een vergunning.

Toelichting op artikel Y.1, derde lid

In deze verordening kunnen voor een activiteit strengere regels staan dan in eerdere regels. In dat geval zijn de minder strenge regels nog één jaar geldig. De termijn van één jaar begint op de datum van in werking treden van deze verordening. Na dit jaar gelden de strengere regels. De vergunninghouder kan dan niet langer uitgaan van de minder strenge regels.

Toelichting op hoofdstuk Z: Slotbepalingen

Toelichting op artikel Z.1: Inwerkingtreding

De waterschapsverordening is vastgesteld door het algemeen bestuur van Rijnland. Dit betekent dat een meerderheid van het algemeen bestuur het eens is met de regels in deze verordening. Deze regels zijn geldig vanaf de genoemde datum.

Toelichting op deel 2: Regels die alleen met de Omgevingswet in werking treden

Toelichting op hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Toelichting op afdeling 1.4: Zorgplicht

Toelichting op artikel 1.8: Invulling zorgplicht lozen

Dit artikel is nieuw en is toegevoegd om rechtszekerheid te geven. Het geldt ook naast de algemene voorwaarden of voorschriften uit de vergunningen.

Beste beschikbare techniek

In artikel 6.1 van 'het Besluit kwaliteit leefomgeving' schrijft de rijksoverheid de waterschappen voor aan welke eisen de regels voor lozingen moeten voldoen. Het gaat om de eisen uit de Kaderrichtlijn Water die staan in artikel 10 en 11, derde lid aanhef en onder g. Rijnland voldoet hieraan omdat het toepassen van 'de beste beschikbare techniek' onderdeel is van de zorgplicht. De verontreiniging door een lozing wordt zoveel als technisch mogelijk beperkt met de 'beste beschikbare techniek'.

Doelmatige bemonstering

Bij het lozen van water is het belangrijk dat er een goed watermonster wordt genomen. Dan kan de chemische samenstelling van het te lozen water goed worden onderzocht.

Watermonsters niet verdunnen

Rijnland wil een goed beeld krijgen van de chemische samenstelling van het te lozen water. Daarom is het belangrijk dat voor het bemonsteringspunt de verschillende waterstromen niet met elkaar vermengen. Vermenging met ander water zorgt namelijk voor verdunning, waardoor een onjuist beeld wordt verkregen.

Verstoren van de goede werking van de afvalwaterzuiveringen en transportleidingen

Sommige stoffen verstoren de goede werking van de afvalwaterzuivering en transportleidingen. Het is belangrijk dit te voorkomen.

Toelichting op hoofdstuk 12: Onttrekken, retourneren en infiltreren van grondwater

Toelichting op afdeling 12.2: Vergunning

Toelichting op paragraaf 12.2.4: Vergunningaanvraag

Toelichting op artikel 12.50a: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning wateronttrekkingsactiviteiten

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

Toelichting op hoofdstuk 20: Lozen van grondwater bij saneringen of ontwatering

Toelichting op artikel 20.1: Lozen van grondwater bij saneringen

Afvalwater afkomstig van het saneren van de bodem of het grondwater (of een aan een grondwatersanering voorafgaand onderzoek) is qua biologische afbreekbaarheid niet vergelijkbaar met huishoudelijk afvalwater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor het omgaan met afvalwater, opgenomen in artikel 10.29a van de Wet milieubeheer, heeft het de voorkeur om dit afvalwater na zuivering lokaal terug te brengen in het milieu en niet af te voeren naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) via het openbare vuilwaterriool. Daarom is in dit artikel het lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Bij het saneren kunnen, naast het positieve milieueffect dat de sanering heeft, ook nadelige gevolgen optreden. Om de nadelige gevolgen voor de oppervlaktewaterkwaliteit van bij het saneren vrijkomend afvalwater te beperken, zijn in dit artikel emissiegrenswaarden opgenomen voor het lozen daarvan. Vaak wordt dit water ter plaatse gezuiverd. Het afvalwater wordt vervolgens in het oppervlaktewater geloosd.

Voor lozingen in het oppervlaktewater zijn emissiegrenswaarden geformuleerd voor oppervlaktewateren die voor lozingen geen bijzondere bescherming nodig hebben, en wateren waarbij een bijzondere bescherming wel aan de orde kan zijn. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Daarbij is onderscheid gemaakt tussen lozingen op aangewezen oppervlaktewaterlichamen en niet-aangewezen oppervlaktewaterlichamen. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen, die een grotere omvang hebben en daardoor minder kwetsbaar zijn voor lozingen, zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer en het Besluit lozen buiten inrichtingen was ook bepaald dat het afvalwater doelmatig moest kunnen worden bemonsterd. Die regel is nu opgenomen in de specifieke zorgplicht.

Toelichting op artikel 20.2: Lozen van grondwater bij ontwatering

Grondwater bij ontwatering is de algemene term voor grondwater dat vrijkomt bij bijvoorbeeld bronneringen en water uit drainagebuizen. Dit kunnen kleinschalige activiteiten betreffen die bijvoorbeeld na een paar uur zijn afgerond, maar ook grootschalige projecten (vooral in de bouw) die jaren kunnen duren en waar zeer grote hoeveelheden grondwater worden weggepompt.

De regeling voor het lozen van grondwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan het grondwater dat lokaal bij ontwatering vrijkomt zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. Maar het is niet uitgesloten dat afhankelijk van de locatie waar het vrijkomt grondwater in enige mate verontreinigd kan zijn of van nature stoffen bevat, waarvan de lozing bezwaarlijk kan zijn. Veelal is dit lokaal bekend uit gegevens bij het bedrijf zelf of bij de overheid.

Het behoort tot de verantwoordelijkheid van degene die loost om het waterschap te informeren over de bekende gegevens over de samenstelling en eventuele verontreiniging van het grondwater. Dit is met name van belang daar waar de samenstelling van het grondwater afwijkt van de in het gebied voorkomende grondwaterkwaliteit. Bij twijfel over de vraag of hiervan sprake zou kunnen zijn is het raadzaam om contact op te nemen met het waterschap om na te gaan of er in een bepaald gebied nog stoffen in de bodem aanwezig zijn, waarvan lozing tot problemen zou kunnen leiden.

In dit artikel is een emissiegrenswaarde voor onopgeloste bestanddelen opgenomen. Het beperken van visuele verontreiniging valt onder de specifieke zorgplicht en is daarom niet uitgeschreven in dit artikel.

Dit artikel is niet van toepassing op lozingen van grondwater bij wonen, omdat het voormalige Besluit lozing afvalwater huishoudens geen specifieke eisen bevatte voor deze lozingen. Voor wonen wordt daarom volstaan met de specifieke zorgplicht.

Toelichting op artikel 20.3: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren, conserveren en ontsluiten. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven. De versies van de NEN-EN-normen zijn opgenomen in de begripsbepalingen van bijlage I.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN 6600-1 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Toelichting op artikel 20.4: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals de te lozen hoeveelheid afvalwater en de concentraties van stoffen die in het afvalwater worden verwacht. Het bevoegd gezag moet eveneens worden geïnformeerd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de hoeveelheid te lozen water wordt aangepast.

De plicht om het bevoegd gezag te informeren geldt niet voor lozingen bij ontwatering (bijvoorbeeld bronbemalingen) die minder dan 48 uur duren, of bij lozingen vanuit huishoudens. Voor lozingen bij ontwatering met een duur tussen 48 uur en 8 weken geldt een afwijkende termijn voor het verstrekken van gegevens en bescheiden: ten minste 5 werkdagen voor de start van de lozingsactiviteit wordt het bevoegd gezag geïnformeerd in plaats van 4 weken.

Toelichting op hoofdstuk 21: Lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een bodembeschermende voorziening

Toelichting op artikel 21.1: Lozen van afvloeiend hemelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvloeiend hemelwater dat niet afkomstig is van een verplichte bodembeschermende voorziening. Het gaat met name om afvloeiend hemelwater van daken en van verhardingen, waar geen bodembedreigende activiteiten plaatsvinden. Dit artikel is wel van toepassing op afvloeiend hemelwater afkomstig van bodembeschermende voorzieningen die vrijwillig zijn aangebracht. Onder afvloeiend hemelwater wordt niet verstaan het hemelwater van een kas als bedoeld in paragraaf 4.78 van het Bal of drainagewater als bedoeld in paragraaf 4.77 van dat besluit.

De regeling voor het lozen van afvloeiend hemelwater heeft de voorkeursvolgorde voor het beheer van afwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) als uitgangspunt. Over het algemeen kan afvloeiend hemelwater zonder problemen lokaal in het milieu teruggebracht worden. De beheerder van het terrein of oppervlak waar het hemelwater is neergekomen is verantwoordelijk voor het nemen van deze preventieve maatregelen en kan vervolgens op grond van de specifieke zorgplicht worden aangesproken op het nemen daarvan. De maatregelen kunnen bijvoorbeeld inhouden

het schoonhouden van het terrein, het dusdanig omgaan met milieugevaarlijke stoffen dat verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen, het bij de keuze van materialen die aan hemelwater zijn blootgesteld rekening houden met het feit dat bij contact van hemelwater met deze materialen verontreinigende stoffen in het hemelwater kunnen geraken (uitloging), of een zodanige wijze van onkruidbestrijding dat onnodige verontreiniging van het hemelwater wordt voorkomen. In deze verordening is ervoor gekozen deze preventieve maatregelen niet in concrete voorschriften te vertalen.

In het tweede lid is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen buiten de bebouwde kom geregeld. Tot die wegen behoren eveneens de daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken, en overig openbaar gebied. In het verleden is veel onderzoek verricht naar verontreinigingen in afvloeiend hemelwater van wegen en overige openbare ruimte. Afhankelijk van de intensiteit van het verkeer kan het in meer of mindere mate verontreinigd zijn met straatvuil, waarin PAK's, zware metalen of minerale olie voorkomen. Buiten de bebouwde kom is het lozen van afvloeiend hemelwater vanaf rijkswegen en provinciale wegen in een gemeentelijk rioolstelsel veelal niet mogelijk, omdat daar geen rioolstelsels of rioolstelsels, die niet bestemd zijn voor afvoer van regenwater, zijn aangelegd. Dit afvloeiend hemelwater vloeit buiten de bebouwde kom meestal af naar de bodem of een eventueel aanwezig oppervlaktewaterlichaam. Hemelwater afkomstig van rijkswegen en provinciale wegen wordt buiten de bebouwde kom bij voorkeur geloosd op de bodem. De regels hierover staan in het omgevingsplan. Als lozen in de bodem niet (of niet volledig) mogelijk is, kan lozing (deels) plaatsvinden in een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Als laatste mogelijkheid is het lozen in een niet-aangewezen oppervlaktewaterlichaam aangegeven. Dit is alleen toegestaan wanneer het lozen via een andere route niet mogelijk is.

Toelichting op artikel 21.2: Gegevens en bescheiden

Lozingen van afstromend hemelwater vormen in het algemeen geen risico voor de oppervlaktewaterkwaliteit. Het is daarom niet nodig om voorafgaand aan de start of wijziging van de lozing het bevoegd gezag te informeren. Alleen wanneer er een rijksweg of provinciale weg en daarbij behorende bruggen, viaducten en andere kunstwerken worden aangelegd of gewijzigd, moet het bevoegd gezag tijdig, ten minste zes maanden voor de voorgenomen aanleg of wijziging, op de hoogte worden gesteld. Het bevoegd gezag kan dan samen met de wegbeheerder bekijken wat de gewenste wijze van verwerking van het afstromende regenwater is.

Toelichting op hoofdstuk 22: Lozen van huishoudelijk afvalwater

Toelichting op artikel 22.1: Lozen van huishoudelijk afvalwater

In de praktijk vinden de meeste lozingen van huishoudelijk afvalwater plaats in het vuilwaterriool. Voor een beperkt aantal situaties waar geen aansluiting op het vuilwaterriool of een zuiveringstechnisch werk mogelijk is, is lozen op een oppervlaktewaterlichaam toegestaan. Dit is toegestaan buiten de bebouwde kom of binnen de bebouwde kom van waaruit stedelijk afvalwater wordt geloosd met een vervuilingsswaarde van minder dan 2.000 inwonerequivalenten. Deze afdeling geldt ook voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat geval zijn de regels van deze afdeling maatwerkregels op grond van artikel 2.12 van dat besluit.

Binnen de in het eerste lid aangegeven afstanden tot de riolering in combinatie met het aantal inwonerequivalenten dat geloosd wordt, is het verboden direct in het oppervlaktewater te lozen. Aansluiting op de riolering ligt dan voor de hand. Buiten deze afstandsgrenzen moet het huishoudelijk afvalwater gezuiverd worden voordat het geloosd mag worden in het oppervlaktewater.

De afstanden in dit artikel zijn de afstanden van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het huishoudelijk afvalwater vrijkomt. Voor een aantal lozingen van huishoudelijk afvalwater die al voor 1 maart 1997 plaatsvonden werd op grond van de toen geldende wetgeving de afstand bepaald tot het gedeelte van het gebouw dat het dichtst bij het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk was gelegen. Voor deze lozingen geldt

overgangsrecht. Dit overgangsrecht is ongewijzigd overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer, het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen en de daaraan voorafgaande besluiten: het voormalige Lozingenbesluit bodembescherming en het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

In sommige gevallen is hemelsbreed de afstand tot het dichtstbijzijnde vuilwaterriool minder dan genoemd in het eerste lid, maar is het in de praktijk niet mogelijk daar een afvoerleiding aan te leggen. Bijvoorbeeld omdat dan een watergang gekruist of een dijk doorboord moet worden. Daarvoor is in het tweede lid, onderdeel b, opgenomen dat de afstand berekend moet worden langs de lijn waar in de praktijk een afvoerleiding aangelegd kan worden.

De eisen aan lozingen van huishoudelijk afvalwater gelden niet voor spoorvoertuigen en voor militaire oefeningen op militaire terreinen. De voorzieningen voor de opvang van huishoudelijk afvalwater bij spoorvoertuigen kunnen via de spoorwegwetgeving worden geregeld. Bij militaire oefeningen is de plaatsing van IBA's redelijkerwijs niet mogelijk.

Toelichting op artikel 22.2: Zuiveringsvoorziening huishoudelijk afvalwater

In de situaties dat niet wordt aangesloten op de riolering maar direct wordt geloosd in het oppervlaktewater worden met dit artikel lozingseisen in de vorm van emissiegrenswaarden gesteld. Hierbij wordt voor lozingen in het oppervlaktewater een onderscheid gemaakt tussen lozingen in aangewezen wateren (wateren die geen bijzondere bescherming behoeven) en niet-aangewezen wateren (wateren die wel bijzondere bescherming behoeven). De lijst van aangewezen wateren is opgenomen in bijlage II bij deze verordening. Aan de hier gestelde lozingseisen ligt het CIW-rapport 'Individuele Behandeling van Afvalwater, IBA-systemen' van januari 1999 ten grondslag.

De voorwaarden die aan de beperkte directe lozingen in het oppervlaktewater van huishoudelijk afvalwater worden gesteld, komen in grote lijnen overeen met de hieraan voorafgaande voorwaarden op grond van het voormalige Lozingenbesluit Wvo huishoudelijk afvalwater.

Voor beperkte lozingen van huishoudelijk afvalwater kan de lozer er, in afwijking van de emissiegrenswaarden op grond van tabel 2.3, voor kiezen te lozen via een septic tank. Deze voorziening is geschikt voor lozingen tot en met 5 inwonerequivalenten. Vandaar dat in het derde lid van dit artikel is aangegeven dat lozingen van huishoudelijk afvalwater van minder dan 6 inwonerequivalenten via zo'n voorziening geloosd mogen worden.

Deze voorwaarden komen overeen met de voorwaarden die voorafgaand aan de inwerkingtreding van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen afvalwater huishoudens golden op grond van de Regeling Wvo septic tank en de Uitvoeringsregeling lozingenbesluit bodembescherming. Oudere voorzieningen die nog steeds zijn afgestemd op de hoeveelheid te lozen afvalwater, mogen ook worden gebruikt. De voor 2009 geplaatste voorzieningen kunnen namelijk niet worden getoetst aan de norm voor het hydraulisch rendement, omdat de in de NEN-EN 12566-1 beschreven beproevingsprocedure niet in het veld toepasbaar is.

Toelichting op artikel 22.3: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren áls er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in deze afdeling emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse. Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Toelichting op artikel 22.4: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing gegevens en bescheiden te verstrekken aan het bevoegd gezag. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozing, zoals het aantal inwonerequivalenten en de wijze van behandelen van het afvalwater. Eveneens moeten gegevens aan het bevoegd gezag verstrekt worden als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 23: Lozen van koelwater

Toelichting op artikel 23.1: Koelwater

Deze afdeling is niet van toepassing op lozingen van koelwater afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Bij het opstellen van dat besluit is al beoordeeld bij welke milieubelastende activiteiten koelwater kan vrijkomen. Als dat het geval is, zijn er in dat besluit regels over het lozen van koelwater opgenomen.

Maar het lozen van koelwater kan ook plaatsvinden bij bedrijven die niet onder dat besluit vallen. Voor die bedrijven is daarom in dit artikel het lozen van koelwater op een oppervlaktewaterlichaam geregeld. Koelwater kan ook worden geloosd in een hemelwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan.

Er mogen aan het koelwater geen chemicaliën (zoals aangroeiwerende middelen of antikalkmiddelen) worden toegevoegd. De maximaal te lozen warmtevracht hangt af van het type oppervlaktewaterlichaam waarop wordt geloosd. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening; andere oppervlaktewaterlichamen zijn nietaangewezen oppervlaktewaterlichamen.

De warmtevracht van een koelwaterlozing wordt berekend als het product van het lozingsdebiet en het verschil tussen de lozingstemperatuur en de temperatuur van het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. De warmtecapaciteit van het koelwater is gelijk aan 4.190 kJ per m³ per graad temperatuursverhoging. Anders geformuleerd:

De warmtevracht = $L \times \Delta T \times W$, waarbij

L = lozingsdebiet (m³/s)

ΔT = verschil temperatuur koelwater en temperatuur ontvangend oppervlaktewater in graden Celsius.

W = warmtecapaciteit van het koelwater = 4.190 kJ/m³ per graad temperatuurstijging.

Voor het lozen van koelwater met een hogere warmtevracht, of voor het toedienen van chemicaliën, is een maatwerkvoorschrift vereist.

Toelichting op artikel 23.2: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om ten minste vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verschaft over de maximale warmtevracht. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 24: Lozen bij reinigen, conserveren, bouwen, renoveren of slopen van bouwwerken

Toelichting op artikel 24.1: Bij reinigen en conserveren geen afvalwater lozen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen bij werkzaamheden aan bouwwerken in de buurt van oppervlaktewater. Hierbij kan gedacht worden aan (spoor)bruggen, sluizen, steigers, kadewanden of panden die grenzen aan het oppervlaktewater.

De regels in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer (paragraaf 3.1.6) en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen (paragraaf 3.5) schreven voor dat bij het reinigen en conserveren maatregelen getroffen dienden te worden om het op het oppervlaktewaterlichaam lozen van stoffen te voorkomen. Deze regels betroffen gedetailleerde instructies waaraan de lozer moest voldoen. Hierdoor mocht slechts afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd bij het afwassen met water en het schoonspuiten met water onder een druk van ten hoogste 200 bar. Voor andere reinigings- en conserveringswerkzaamheden zijn regels gesteld in artikel 24.2.

Toelichting op artikel 24.2: Werkinstructie bij reinigen en conserveren

Het onderhouden van bouwwerken houdt veelal in dat de bouwwerken van verontreinigingen worden ontdaan, dat roest en oude verflagen worden verwijderd en dat een nieuwe verflaag wordt aangebracht. Bij de werkzaamheden worden reinigings- en/of conserveringstechnieken toegepast en komen stoffen vrij of worden stoffen gebruikt die emissies veroorzaken naar oppervlaktewaterlichaam. Om deze emissies te voorkomen of te beperken zijn milieubescherpende maatregelen nodig. In het algemeen gebeurt dit door het afschermen van de ruimte waarin wordt gewerkt en opvangen en verwerken van vrijkomende stofdeeltjes. Afhankelijk van de omvang en bezwaarlijkheid van de vrijkomende stoffen kunnen met een optimale combinatie van de toegepaste techniek, de te verwijderen of toe te passen materialen en stoffen en de te nemen milieubescherpende maatregelen de nadelige gevolgen voor het milieu beperkt worden.

Voor de reinigings- en conserveringswerkzaamheden moet een werkinstructie opgesteld worden waarin in ieder geval de maatregelen staan die getroffen worden om het lozen te voorkomen of, voor zover dat niet mogelijk is, zoveel mogelijk te beperken. De werkinstructie kan de maatregelen bevatten die onder het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen worden beschreven, maar het is ook mogelijk om andere maatregelen of technieken te treffen. Voor een uitgebreidere toelichting wordt verwezen naar de artikelsgewijze toelichting bij artikel 6.23 van het Bal.

Toelichting op artikel 24.3: Werkinstructie bij bouwen en slopen

Als bouwwerken worden gesloopt, gerenoveerd of gebouwd is het bijna onvermijdelijk dat vaste delen in het oppervlaktewaterlichaam geraken. Het is daarom van belang dat bij deze werkzaamheden aan bouwwerken, die in de buurt van of boven het oppervlaktewaterlichaam plaatsvinden, verontreiniging van het oppervlaktewaterlichaam zo veel mogelijk wordt voorkomen. De werkwijze en een zorgvuldige bedrijfsvoering zijn daarbij van doorslaggevend belang. Daarom moet een werkinstructie worden opgesteld waarin naast de werkwijze in ieder geval is aangegeven welke preventieve maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat stoffen in een oppervlaktewaterlichaam terechtkomen. Er moet worden gehandeld conform deze werkinstructie en de daarin genoemde maatregelen moeten worden getroffen.

Toelichting op artikel 24.4: Beperken stof in het oppervlaktewaterlichaam

Als het bij het reinigen of conserveren nodig is om te werken met een gesloten hulpconstructie en afzuiging, geldt een emissiegrenswaarde voor de hoeveelheid stof die naar de buitenlucht wordt afgevoerd. Deze eis is bedoeld om te voorkomen dat het stof alsnog in het oppervlaktewater terecht kan komen. Als de afstand tot een oppervlaktewaterlichaam zodanig groot is dat een lozing redelijkerwijs niet te verwachten is, geldt dit artikel niet.

Toelichting op artikel 24.5: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van stof.

Toelichting op artikel 24.6: Gegevens en bescheiden

Op grond van dit artikel moeten aan het bevoegd gezag ten minste vier weken voor aanvang van de reinigings- of conserveringswerkzaamheden of de bouw- of sloopwerkzaamheden de in het eerste lid van dit artikel genoemde gegevens en bescheiden verstrekt worden. Daarbij moet de werkinstructie worden toegestuurd. Het derde lid bevat een uitzondering op deze plicht voor periodieke reinigingswerkzaamheden waarbij alleen vuilafzetting wordt verwijderd. Hierbij kan gedacht worden aan bijvoorbeeld gevelreiniging.

Toelichting op hoofdstuk 25: Lozen bij opslaan en overslaan van inerte goederen

Toelichting op artikel 25.1: Inerte goederen

Deze afdeling heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het overslaan van inerte goederen. Inerte goederen zijn goederen die niet bodembedreigend zijn. Inerte goederen geven bij overslag geen significante milieubelasting. Dit artikel geeft aan welke goederen in ieder geval inerte goederen zijn. De opsomming is dus niet uitputtend. Voor alle genoemde goederen geldt wel dat deze niet verontreinigd mogen zijn, bijvoorbeeld met stoffen die het oppervlaktewater kunnen verontreinigen.

Overslaan is te beschouwen als een handeling binnen het transportproces tussen een onderneming en een andere partij (onderneming of particulier). Bij overslaan gaat het om 'het van en naar een transportmiddel verplaatsen van goederen of materialen'. Onder overslaan vallen bijvoorbeeld het lossen, (be)laden, overladen of (over)hevelen van goederen of materialen. De afdeling heeft geen betrekking op 'opslaan'. Het opslaan van goederen is al uitputtend geregeld in het Bal.

Toelichting op artikel 25.2: Lozen bij opslaan van inerte goederen

Afvalwater dat in contact is geweest met opgeslagen inerte goederen kan worden geloosd in oppervlaktewater. In lijn met de voorkeursvolgorde voor de verwijdering van afvalwater (artikel 10.29a van de Wet milieubeheer) wordt het afvalwater bij voorkeur hergebruikt voordat het wordt geloosd. In het algemeen zal dit (verzameld) afstromend hemelwater, schrob- en spoelwater of water van een nevelgordijn zijn. In het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer en het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was bepaald dat de lozing geen visuele verontreiniging mag veroorzaken. Die bepaling keert niet terug, want het voorkomen van visuele verontreiniging is onderdeel van de specifieke zorgplicht van dit hoofdstuk.

Toelichting op artikel 25.3: Lozen bij overslaan van inerte goederen

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (bijvoorbeeld zand of grind op een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en wal ontstaan. In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Toelichting op hoofdstuk 26: Lozen bij opslaan of overslaan van andere dan inerte goederen

Toelichting op artikel 26.1: Lozen bij opslaan van goederen die kunnen uitlogen

Dit artikel heeft betrekking op goederen die bij contact met water kunnen uitlogen. Dit artikel geldt voor lozingen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. In dat besluit is geregeld dat het te lozen afvalwater in een vuilwaterriool moet worden geloosd. Voor het doelmatig beheer van afvalwater kan het water ook op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam worden geloosd. Dit artikel is dus een maatwerkregel op het Bal. De verplichte lozingsroute naar het vuilwaterriool kan in deze waterschapsverordening niet worden 'uitgezet'. Daarom is in het omgevingsplan een regel opgenomen die bepaalt dat de verplichte lozingsroute een facultatieve lozingsroute wordt, als in de waterschapsverordening lozen in het oppervlaktewater is toegestaan.

Lozen van afvalwater afkomstig van het opslaan van goederen waaruit stoffen kunnen uitlogen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam is toegestaan als het perceel waar het afvalwater vrijkomt niet is aangesloten op een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk en ook niet binnen een afstand van 40 meter aangesloten kan worden op een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk. Als er binnen die afstand wel een vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk aanwezig is, is het niet toegestaan om te lozen op een aangewezen oppervlaktewaterlichaam. Het ligt dan voor de hand om aan te sluiten op die riolering of zuiveringstechnisch werk. De afstand is de afstand van het vuilwaterriool of zuiveringstechnisch werk tot de kadastrale grens van het perceel waar het afvalwater vrijkomt. De aangewezen oppervlaktewaterlichamen zijn opgenomen in bijlage II bij deze verordening.

Bij het lozen op een oppervlaktewaterlichaam moet voldaan worden aan de emissiegrenswaarden in de tabel. De emissiegrenswaarden zijn overgenomen uit het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer.

Niet voor alle goederen zijn alle stoffen in de tabel relevant. Zo zijn bijvoorbeeld voor agribulk alleen het chemisch zuurstofverbruik, onopgeloste stoffen, som van stikstofverbindingen en som van fosforverbindingen van belang.

Toelichting op artikel 26.2: Meet- en rekenbepalingen

Dit artikel geeft aan welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Dit artikel met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater schrijft niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Er zijn normen opgenomen voor het bemonsteren en conserveren. Ook zijn de analysemethoden die moeten worden gebruikt voor de stoffen waaraan in artikel 26.1 emissiegrenswaarden worden gesteld voorgeschreven.

Als er wordt bemonsterd, moeten de monsters volgens NEN-EN-ISO 5667-3 worden geconserveerd om te voorkomen dat in de monsters verandering optreedt voor de te analyseren parameter tussen het moment van bemonstering en het moment van analyse.

Omdat de emissiegrenswaarden die zijn gesteld betrekking hebben op het totaal van opgeloste en niet opgeloste stoffen in het afvalwater, is het van belang dat het monster niet gefilterd wordt en dat de stoffen die zich onopgelost in het afvalwater bevinden meegenomen worden in de analyse.

Toelichting op artikel 26.3: Lozen bij overslaan van niet-inerte goederen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van stoffen afkomstig van het:

- bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen;
- overslaan van zout voor het strooien op wegen;
- overslaan van niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk; en
- overslaan van niet-inerte goederen die nodig zijn in een werk.

Met 'bedrijfsmatig overslaan van niet-inerte goederen' wordt het overslaan bedoeld wat in het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was geregeld voor inrichtingen.

De andere overslaghandelingen (strooizout, niet-inerte goederen die vrijkomen bij of nodig zijn in een werk) hebben betrekking op wat in het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen was geregeld voor het overslaan buiten een inrichting. Bij 'niet-inerte goederen die vrijkomen bij een werk' kan gedacht worden aan het vervangen of aanleggen van een walbeschoeiing in het oppervlaktewater, het aanbrengen of vervangen van kabels in de bodem of oppervlaktewater en andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Dit materiaal kan van allerlei aard zijn, zoals beschadigde walbeschoeiing en oude kabels. Ook het nieuwe materiaal kan worden overgeslagen voordat het in het werk wordt aangebracht. In dit geval betreft het dus de nieuwe walbeschoeiing, nieuwe kabels en soortgelijk materiaal die nodig zijn in een werk.

Het tweede lid bepaalt dat bij het overslaan van goederen in de buitenlucht zo veel mogelijk wordt voorkomen dat goederen op een oppervlaktewaterlichaam geraken. Zo veel mogelijk moet voorkomen worden dat de goederen (op bijvoorbeeld een oever) afvloeien in het oppervlaktewater of met stuiven, morsen, of andere ongewenste routes in het oppervlaktewater terechtkomen.

In het derde lid is een maatregel opgenomen hoe aan het voorschrift in het tweede lid in ieder geval kan worden voldaan bij het laden en lossen van schepen. Bij overslag van schip naar wal (of andersom) betekent dit dat het schip zo dicht mogelijk tegen de wal gelegd moet worden. Aan het tweede lid wordt bij het laden en lossen van schepen in ieder geval voldaan als het schip zo afgemeerd kan worden dat er geen ruimte tussen schip en wal zit. In de praktijk is dat niet altijd haalbaar, en zal er bij overslag een spleet tussen schip en wal ontstaan. In het derde lid is aangegeven dat deze spleet in ieder geval niet groter mag zijn dan 5 meter. Deze maatregel laat overigens onverlet dat degene die de activiteit verricht de spleet zo klein mogelijk moet houden. Een andere maatregel die toegepast kan worden om te voldoen aan het tweede lid is gebruik maken van een ponton of een morsklep.

De maatregelen in het derde lid laten verder onverlet dat degene die de activiteit verricht er alles aan doet om te voorkomen dat goederen in het oppervlaktewater raken. Mocht er onverhoopt toch een lozing plaatsvinden ondanks dat er alles aan gedaan is om dat te voorkomen, dan is die lozing toegestaan op grond van het eerste lid.

Toelichting op artikel 26.4: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag bepaalde gegevens en bescheiden te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de stoffen die worden opgeslagen of overgeslagen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 27: Lozen uit gemeentelijke voorzieningen voor inzameling en transport van afvalwater

Toelichting op artikel 27.1: Lozen van afvalwater vanuit gemeentelijke rioelstelsels

In dit artikel wordt het lozen van afvalwater vanuit openbare ontwateringsstelsels, openbare hemelwaterstelsels en openbare vuilwaterriolen in oppervlaktewater toegestaan. Voorwaarde daarbij is dat deze stelsels voorkomen op het overzicht van voorzieningen en maatregelen dat is opgenomen in het gemeentelijke rioleringsplan (GRP) als bedoeld in het voormalige artikel 4.22, eerste lid, van de Wet milieubeheer. Op grond van het overgangsrecht van artikel 4.93 van de Invoeringswet Omgevingswet blijven GRP's van kracht tot het tijdstip waarop de periode verstrijkt waarvoor het plan is vastgesteld, of tot het tijdstip waarop het gemeentebestuur besluit dat het plan vervalt. Bij het vaststellen van het GRP is betrokkenheid van het waterschap voorgeschreven. Gemeente en waterschap bepalen gezamenlijk welke maatregelen aan de riolering het meest doelmatig zijn. Daarbij wordt onder meer gelet op de effecten van lozingen uit de riolering op het ontvangende oppervlaktewaterlichaam. Daarnaast verplichtte het voormalige artikel 3.8 van de Waterwet tot afstemming van taken en bevoegdheden over de afvalwaterketen. Een omgevingsvergunning voor lozen vanuit de riolering is in dat licht overbodig. Ook het nieuwe stelsel gaat uit van samenwerking tussen overheden bij de uitoefening van hun taken en bevoegdheden (zie artikel 2.2 Omgevingswet). De Omgevingswet voorziet in artikel 3.14

in een bevoegdheid voor het college van burgemeester en wethouders om een (facultatief) gemeentelijk rioleringsprogramma vast te stellen. Ongetwijfeld zal het college het waterschap daarbij betrekken. Als het college een rioleringsprogramma heeft vastgesteld, is het lozen vanuit de in dat programma opgenomen voorzieningen daarom eveneens toegestaan. De naam 'rioleringsprogramma' is overigens niet limitatief, de gemeente kan dit programma bijvoorbeeld ook een waterprogramma noemen.

Toelichting op artikel 27.2: Lozen van huishoudelijk afvalwater vanuit andere systemen

Voor lozingen vanuit 'overheids-IBA's' geldt dezelfde regeling als voor de lozingen vanuit gemeentelijke rioolstelsels. Kortheidshalve wordt verwezen naar de toelichting bij artikel 27.1.

Toelichting op hoofdstuk 28: Lozen bij ontgravingen, baggerwerkzaamheden en werkzaamheden door de waterbeheerder op een oppervlaktewaterlichaam

Toelichting op artikel 28.1: Lozen bij ontgravingen en baggerwerkzaamheden

Dit artikel heeft betrekking op baggerwerkzaamheden en ontgravingen en geldt alleen voor de lozingen bij het baggeren en ontgraven zelf. Dit artikel heeft dus geen betrekking op een eventuele toepassing van de bagger of de opgegraven materie.

Het artikel is niet alleen van toepassing op waterbeheerders die baggerwerkzaamheden en ontgravingen verrichten. Ook als die werkzaamheden door derden worden verricht (zoals de onderhoudsplichtigen), is het artikel van toepassing.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan als die plaatsvindt in hetzelfde oppervlaktewater waar ook het baggeren of ontgraven plaatsvindt.

Toelichting op artikel 28.2: Werkinstructie bij verontreinigde waterbodem

Bij ontgravingen of baggerwerkzaamheden, waarbij de kwaliteit van de te ontgraven of te baggeren waterbodem in de kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd', bedoeld in artikel 29, derde lid, onder a, van het Besluit bodemkwaliteit valt, is het gewenst dat het ontgraven of baggeren met een grotere zorgvuldigheid gebeurt dan wanneer de kwaliteit in een andere (minder schadelijke) kwaliteitsklasse valt. De kwaliteitsklasse 'sterk verontreinigd' komt overeen met een waterbodem die volgens het oude recht de interventiewaarden overschreed. In dat geval is het opstellen van een werkinstructie verplicht.

Toelichting op artikel 28.3: Lozen bij werkzaamheden door de waterbeheerder

Dit artikel heeft betrekking op lozingen afkomstig van andere werkzaamheden op een oppervlaktewaterlichaam (anders dan ontgravingen of baggerwerkzaamheden) die door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvinden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Bijvoorbeeld het aanleggen van een natuurvriendelijke oever.

Het artikel bepaalt dat de lozing is toegestaan zonder verdere voorwaarden. Vanzelfsprekend geldt wel de specifieke zorgplicht.

Toelichting op artikel 28.4: Lozen van algen en bacteriën

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van algen en bacteriën op een oppervlaktewaterlichaam wat door of in opdracht van de waterbeheerder plaatsvindt in het kader van oppervlaktewaterbeheer.

Het artikel bepaalt dat algen en bacteriën afkomstig van een oppervlaktewaterlichaam op een ander oppervlaktewaterlichaam geloosd mogen worden in het kader van oppervlaktewaterbeheer. Daarbij geldt de

voorwaarde dat beide oppervlaktewaterlichamen in beheer zijn bij dezelfde waterbeheerder. Het artikel maakt mogelijk dat de waterbeheerder, in het kader van het oppervlaktewaterbeheer, algen en bacteriën naar eigen inzicht in het eigen beheersgebied kan verplaatsten.

Toelichting op artikel 28.5: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de in het eerste lid genoemde gegevens en bescheiden aan het bevoegd gezag te verstrekken. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden overlegd als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 29: Lozen bij schoonmaken drinkwaterleidingen

Toelichting op artikel 29.1: Lozen van reinigingswater drinkwaterleidingen

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van afvalwater afkomstig van het schoonmaken en in gebruik nemen van leidingen voor het opslaan, transporteren en distribueren van drinkwater, warm tapwater en huishoudwater.

Bij het schoonmaken van leidingen kan onderscheid gemaakt worden tussen afvalwater afkomstig van leidingen uit het transportnet en afvalwater afkomstig van leidingen uit het distributienet. Vanuit de productiestations wordt het drinkwater via transportleidingen naar het distributienet gepompt. Het transportnet kenmerkt zich door een grotere leidingdiameter en het geringe aantal vertakkingen en aansluitingen. Het distributienet verdeelt de hoofdstroom naar de vele eindgebruikers en kenmerkt zich door de vele vertakkingen en het verloop van grotere naar kleinere diameters. In grote lijnen zal het schoonmaken van leidingen uit het transportnet lozingen opleveren van 100 m³ of meer, terwijl lozingen van afvalwater afkomstig van distributieleidingen daaronder blijven. Ook op het schoonmaken van de aanvoerleiding heeft dit artikel betrekking.

Tegen lozingen van dit afvalwater op een oppervlaktewaterlichaam bestaat geen bezwaar, voor zover het afvalwater geen chemicaliën zoals desinfectiemiddelen bevat. Een lozing die wel zulke middelen bevat, is alleen mogelijk als het bevoegd gezag daarvoor een maatwerkvoorschrift heeft gesteld.

Toelichting op hoofdstuk 30: Lozen bij calamiteitenoefeningen

Toelichting op artikel 30.1: Lozen bij calamiteitenoefeningen

Calamiteitenoefeningen worden uitgevoerd om bij brand of een andere calamiteit de schade tot een minimum te beperken. Het testen van een brandbestrijdingsinstallatie valt binnen het begrip 'calamiteitenoefening'. Bij calamiteitenoefeningen kan afvalwater vrijkomen. Zo zal een oefening om een brand te bestrijden, gepaard kunnen gaan met het gebruik van grote hoeveelheden bluswater, dat tijdens de oefening in het oppervlaktewater stroomt. Om de gevolgen voor het milieu tot een minimum te beperken, wordt daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van oefenblusschuimen die geen slecht-afbreekbare organische fluorverbindingen of andere halogeenvverbindingen bevatten. Deze oefenblusschuimen hebben vergelijkbare uitvloei-eigenschappen als echt blusschuim, maar bevatten niet de schadelijke werkzame stof van blusschuimen.

Om overlap met regels uit het Bal te voorkomen, is een afstemmingsbepaling opgenomen in dit artikel. Het artikel heeft geen betrekking op afvalwater afkomstig van een permanente voorziening voor het oefenen van brandbestrijdingstechnieken als bedoeld in artikel 3.259 van het Bal.

Toelichting op artikel 30.2: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over of er blusschuim bij de oefening wordt

gebruikt en welke stoffen dat blusschuim bevat.

Toelichting op hoofdstuk 31: Lozen bij telen, kweken, spoelen of sorteren van gewassen

Toelichting op artikel 31.1: Lozen vanuit andere gebouwen dan een kas

Het afvalwater dat vrijkomt bij het telen van gewassen in een gebouw, anders dan een kas, moet op grond van artikel 4.795 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden of worden geloosd in een vuilwaterriool. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in het oppervlaktewater, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt. Deze uitzondering is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.2: Lozen bij spoelen van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het sorteren van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.761 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.3: Lozen bij sorteren van biologisch geteelde gewassen

Het afvalwater dat vrijkomt bij het wassen van biologisch geteeld fruit moet op grond van artikel 4.773 van het Bal gelijkmatig worden verspreid over landbouwgronden. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het ook mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De alternatieve lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De alternatieve lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.4: Lozen bij omgekeerde osmose en ionenwisselaars

Op grond van de artikelen 4.801 en 4.804 van het Bal mag brijn, afkomstig van de bereiding van gietwater of drinkwater voor landbouwhuisdieren, niet worden geloosd. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het

lozen van dit afvalwater in het oppervlaktewater wel toegestaan. In dit artikel wordt deze lozingsroute weer mogelijk gemaakt.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden voor dit afvalwater.

Toelichting op artikel 31.5: Lozen bij ontijzeren grondwater

Het lozen van afvalwater afkomstig van het ontijzeren van grondwater voor agrarische activiteiten is niet geregeld in het Bal. Op grond van het voormalige Activiteitenbesluit milieubeheer was het mogelijk om dit afvalwater te lozen in een vuilwaterriool of, als er geen vuilwaterriool aanwezig is binnen 40 meter vanaf de perceelgrens waar het afvalwater vrijkomt, in het oppervlaktewater. De lozingsroute naar het vuilwaterriool is opgenomen in het omgevingsplan. De lozingsroute naar het oppervlaktewater is in dit artikel voortgezet. Bij lozingen die voor 2013 al plaatsvonden, wordt de afstand berekend vanaf de plek waar het vrijkomt in plaats van de perceelgrens. De afstand wordt berekend over de kortste lijn waarlangs aansluiting daadwerkelijk kan plaatsvinden. Dit is niet altijd hemelsbreed de kortste lijn. Privaatrechtelijke belemmeringen of de aanwezigheid van bijvoorbeeld een waterkering kunnen een reden zijn waarom de aansluitleiding langs een andere route moet worden aangelegd dan hemelsbreed de kortste lijn.

Het tweede lid bevat de emissiegrenswaarden die gelden voor deze lozing.

Toelichting op artikel 31.6: Meet- en rekenbepalingen

In dit artikel wordt aangegeven welke normen gehanteerd worden voor het meten van emissiegrenswaarden. Artikelen met normbladen voor het bemonsteren van afvalwater, zoals dit artikel, schrijven niet voor dat het afvalwater moet worden bemonsterd, maar wel wat er moet gebeuren als er wordt bemonsterd. Met het toevoegen van 'NEN-ISO 15705' wordt deze regel gelijkgetrokken met andere regels in deze verordening.

Toelichting op artikel 31.7: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 32: Lozen bij maken van betonmortel en uitwassen van beton

Toelichting op artikel 32.1: Art. 32.1 Wsv

Volgens de artikelen 4.140, eerste lid, en 4.158, eerste lid, van het Bal moet afvalwater afkomstig van het maken van betonmortel en het uitwassen van beton worden geloosd op een oppervlaktewaterlichaam. Maar in sommige gevallen is dat niet mogelijk, bijvoorbeeld omdat er geen geschikt oppervlaktewaterlichaam in de directe omgeving van de betoncentrale (of ander bedrijf) ligt. Voor die gevallen is in het omgevingsplan opgenomen dat het afvalwater onder voorwaarden ook in de riolering kan worden geloosd. Maar de gemeente is niet bevoegd om de verplichte lozingsroute naar oppervlaktewater, die in de genoemde artikelen van het Bal is opgenomen, op te heffen. Daarom bepaalt dit artikel dat die verplichte lozingsroute niet geldt als er een andere lozingsroute in het omgevingsplan is toegestaan. De initiatiefnemer heeft in dat geval de keuze tussen lozen in oppervlaktewater of lozen in de riolering.

Toelichting op hoofdstuk 33: Lozen bij niet-industriële voedselbereiding

Toelichting op artikel 33.1: Afbakening met Besluit activiteiten leefomgeving

Dit hoofdstuk is van toepassing op lozingen afkomstig van (kleinschalige) voedselbereiding, ongeacht of die lozing afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal of niet. Het betreft bijvoorbeeld bedrijfskantines of de horeca. Deze afdeling is niet van toepassing op grootschalige voedselbereiding als bedoeld in artikel 3.128 van het Bal, met uitzondering van de kantine van die bedrijven.

Toelichting op artikel 33.2: Lozen bereiden van voedingsmiddelen

Het afvalwater dat vrijkomt bij voedselbereiding wordt in het algemeen geloosd op een vuilwaterriool. De regels daarover staan in het omgevingsplan. Als er geen vuilwaterriool aanwezig is, kan het afvalwater ook op een oppervlaktewaterlichaam worden geloosd, als het afvalwater samen met huishoudelijk afvalwater wordt behandeld in een zuiveringsvoorziening zoals een IBA. Die zuiveringsvoorziening moet wel berekend zijn op de verwerking van het afvalwater afkomstig van de voedselbereiding.

Toelichting op artikel 33.3: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, aan het bevoegd gezag te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 34: Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Toelichting op artikel 34.1: Lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van spuiwater uit recreatieve visvijvers.

Recreatieve visvijvers vallen onder de recreatieve sector. Anders dan in kwekerijen van vis voor menselijke consumptie of voor siervissen worden in recreatieve visvijvers geen vissen gekweekt. Het kweken van vissen wordt als een agrarische activiteit beschouwd.

Het vissen vindt plaats in aparte vijvers. Deze vijvers maken in het algemeen geen deel uit van een oppervlaktewaterlichaam. Gemiddeld eens per twee weken wordt een aantal consumptievissen aangevoerd van een kwekerij. Deze vissen worden tijdelijk in voorraadbakken bewaard. Vervolgens worden ze - afhankelijk van de vraag - uit de voorraadbakken gehaald en uitgezet in één of meerdere grotere vijvers om te worden gevangen door recreatieve vissers.

De vissen worden in de tijd dat ze in de bakken en visvijvers aanwezig zijn in principe niet (bij)gevoerd. Een forel kan gemakkelijk een half jaar zonder voedsel. Ook worden geen antibiotica toegepast. Dat is sowieso bij vissen, die voor consumptiedoeleinden worden gebruikt, niet toegestaan.

Het water in de visvijvers wordt in beweging gehouden om vorming van onder andere blauwalgen te voorkomen. Daarvoor wordt een aantal m³ grondwater per dag opgepompt en toegevoegd aan de voorraadbakken, die weer in open verbinding staan met de visvijvers. Uiteindelijk wordt het spuiwater op een oppervlaktewaterlichaam of elders geloosd. Het spuiwater bestaat uit schoon (grond)water zonder toevoegingen. Het lozen is zonder nadere voorschriften toegestaan.

Toelichting op artikel 34.2: Gegevens en bescheiden

Dit artikel verplicht om vier weken voor de start van de lozing aan het bevoegd gezag de gegevens en bescheiden, bedoeld in dit artikel, te verstrekken. Daarbij wordt informatie verstrekt over de aard en omvang van de lozingen. Aan het bevoegd gezag moeten eveneens gegevens en bescheiden worden verstrekt als er wijzigingen optreden in de lozing, bijvoorbeeld omdat de te lozen hoeveelheid water wordt aangepast.

Toelichting op hoofdstuk 35: Lozen vanaf vaartuigen of andere drijvende werktuigen bij spoelen of scheiden van zand of grind

Toelichting op artikel 35.1: Lozen van spoelwater

Dit artikel heeft betrekking op het lozen van een tweetal afvalwaterstromen afkomstig van een vaartuig of ander drijvend werktuig.

Onderdeel a regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het spoelen van zeezand tijdens het transport ervan, is toegestaan. Het zoute zeezand wordt meestal tijdens het varen naar de plaats waar het zand wordt toegepast, met steeds zoeter wordend oppervlaktewater gespoeld, om de zoutvracht naar beneden te brengen. Als voorwaarde is opgenomen dat het lozen tijdens het varen plaatsvindt.

Onderdeel b regelt dat het lozen van afvalwater dat vrijkomt bij het scheiden van zand en grind, is toegestaan.

De regels over het lozen van spoelwater van zeezand in brak oppervlaktewater en het lozen van organismen en slib veroorzaakt door het kweken en verwerken van mosselen en oesters zijn niet overgenomen uit het voormalige Besluit lozen buiten inrichtingen. Deze lozingen komen in de praktijk alleen voor in de rijkswateren.

Toelichting op hoofdstuk 36: Asverstrooiing

Toelichting op artikel 36.1: Asverstrooiing

De toegestane lozing betreft het incidenteel verstrooien op een voor de overledene of de nabestaanden bijzondere plek. Het artikel heeft geen betrekking op bedrijfsmatig georganiseerd verstrooien.

Toelichting op hoofdstuk 37: Andere lozingen

Toelichting op artikel 37.1: Vangnetvergunningplicht lozen op oppervlaktewater

Voor het verrichten van een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam in beheer bij het waterschap is een omgevingsvergunning vereist, als die lozing niet is geregeld in de hoofdstukken 20 tot en met 36 van deze waterschapsverordening. Dit sluit aan op de systematiek van artikel 6.2 van de Waterwet: voor alle lozingen is een vergunning vereist, tenzij voor de lozing een vrijstelling geldt.

De vergunningplicht is beperkt tot het lozen van stoffen of warmte (oftewel de gevolgen voor de waterkwaliteit). Een eventuele vergunningplicht voor het lozen van water (oftewel de gevolgen voor de waterkwantiteit) staat in het tijdelijke deel van deze waterschapsverordening. Beide vergunningen kunnen natuurlijk wel gelijktijdig worden aangevraagd.

De vergunningplicht geldt niet voor het lozen van warmte of stoffen afkomstig van milieubelastende activiteiten die zijn aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal. Voor die lozingen is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist. De vergunningplicht geldt ook niet voor water dat afkomstig is uit het oppervlaktewaterlichaam waarop het wordt geloosd, als daaraan geen stoffen zijn toegevoegd. Er zijn dan immers geen nadelige gevolgen voor de waterkwaliteit te verwachten. De vergunningplicht geldt ook niet voor lozingen afkomstig van wonen.

Toelichting op artikel 37.2: Vangnetvergunningplicht lozen op zuiveringstechnisch werk

Voor het lozen van water, warmte of stoffen op een zuiveringstechnisch werk, dat niet afkomstig is van een milieubelastende activiteit die is aangewezen in hoofdstuk 3 van het Bal, is een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit vereist. Voor lozingen die wel afkomstig zijn van zo'n milieubelastende activiteit is al in dat besluit bepaald in welke gevallen een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit is vereist.

Toelichting op artikel 37.3: Aanvraagvereisten aanvraag omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Dit artikel is ontleend aan de Omgevingsregeling.

Toelichting op artikel 37.4: Beoordelingsregel omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Voor de beoordeling van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit op een oppervlaktewaterlichaam of op een zuiveringstechnisch werk zijn de beoordelingsregels van het Bkl van overeenkomstige toepassing. Dat sluit aan op de situatie die gold voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Toelichting op artikel 37.5: Voorschriften omgevingsvergunning lozingsactiviteit

Ook de voorschriften die op grond van het Bkl aan een omgevingsvergunning voor een lozingsactiviteit moeten worden verbonden, zijn van overeenkomstige toepassing. Dit sluit eveneens aan bij de regeling op grond van de Waterwet.

Toelichting op hoofdstuk 38: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteiten

Toelichting op artikel 38.1: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteit

In dit artikel zijn de indieningsvereisten overgenomen die voorheen in het voormalige artikel 6.24 van de Waterregeling stonden. Gelet op het belang van waterkeringen heeft de waterbeheerder in het algemeen specifiek beleid vastgesteld over activiteiten bij waterkeringen. Als een initiatiefnemer vermoedt dat voor zijn activiteit geen stabiliteitsberekening nodig is, kan hij daarover contact opnemen met de waterbeheerder.

Toelichting op artikel 38.2: Aanvraagvereisten omgevingsvergunning beperkingengebiedactiviteit waterbodem

Als sprake is van werkzaamheden aan of in een waterstaatswerk waarbij een verontreinigde of een niet verontreinigde waterbodem geheel of gedeeltelijk wordt verwijderd, zoals bij baggeren van een haven, moet inzicht worden gegeven in de hoeveelheid te verwijderen baggerspecie. Daarnaast moet de omvang van het te baggeren oppervlak worden vermeld.

Toelichting op deel 3: Regels die alleen zonder Omgevingswet in werking treden

Toelichting op hoofdstuk 1: Algemene bepalingen

Toelichting op afdeling 1.6: Toezicht en handhaving

Toelichting op artikel 1.12: Strafbepaling

Toelichting op artikel 1.12, derde lid

De hechtenis kan tot het dubbele van het gestelde maximum worden verhoogd als de in [lid 1](#) genoemde overtreding wordt begaan binnen een jaar na een eerdere onherroepelijke veroordeling voor een gelijke overtreding.